

2021

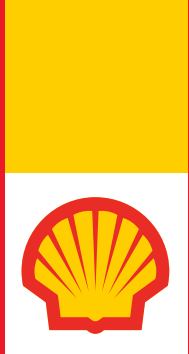
SNPS. SMARTEN UP YOUR FUTURE.

Jaarverslag 2021 - Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

2021

SNPS.

SMARTEN UP
YOUR FUTURE.

Missie, visie en strategie

De **missie van SNPS** is onze deelnemers mogelijkheden bieden voor het realiseren van persoonlijke pensioendoelen.

Het is de **visie van SNPS** om in het belang van onze deelnemers de pensioenregelingen op innovatieve, transparante en competitieve wijze uit te voeren. Daarbij willen we onze deelnemers in staat stellen om geïnformeerde beslissingen te nemen over hun inkomen voor later.

De **strategie van SNPS** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het bestuur worden herijkt. Voor de periode 2022-2023 zijn zes strategische thema's gedefinieerd:

1. Transitie & convergentie	4. Lerend organisatiemodel
2. Deelnemersbeleving	5. Informatietechnologie & data
3. Uitbestedingen	6. ESG

Inhoud

Bestuursverslag en jaarrekening 2021 - Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

06

Voorwoord

Een open gesprek tussen bestuurslid Bas Koch en bestuursvoorzitter Martin ten Brink.

14

Het jaar in cijfers

Van de 389 miljoen euro belegd vermogen tot het aantal deelnemers dat met pensioen is gegaan (62).

16

Ontwikkelingen 2021 en vooruitblik 2022

Kenan Yildirim, General manager van het pensioenbureau en Uitvoerend Bestuurder, kijkt namens het bestuur van SNPS terug op 2021.

22

Beleggingen

Hoe deden de beleggingen van SNPS het in dit economisch klimaat?

40

Sustainable Finance Disclosure Regulation

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) streeft naar duurzame ontwikkeling en een sterke maatschappelijke 'license to operate', met aandacht aan Environmental, Social en Governance aspecten in het beleggingsproces.

44

Kerncijfers

56

Risicomanagement

SNPS heeft een raamwerk voor risicomanagement ingericht waarmee het bestuur risico's in kaart brengt en beheerst.

66

Communicatie

Debby van der Voort, Hoofd Communicatie Shell Pensioenbureau Nederland, zet voor 2021 op een rij wat de communicatiemomenten en -middelen waren

72

Uitbesteding

Hoe is het uitbestedingsbeleid van SNPS in het tweede coronacrisisjaar verlopen?

80

Wet- en regelgeving

Welke ontwikkelingen zijn er in 2021 geweest op het gebied van wet- en regelgeving?

84

Verantwoording en toezicht

Verantwoording en toezicht
Het bestuursmodel van SNPS alsmede het oordeel van het Verantwoordingsorgaan.

96

Jaarrekening 2021

158

Controle- en actuariële verklaring van de onafhankelijke accountant en actuaris

06

44

**SMARTEN
UP YOUR
FUTURE.**

22

96

32

VOORWOORD

Als deelnemers aan SNPS heb je een positief resultaat behaald in 2021

Door de schokkende gebeurtenissen in Oekraïne lijkt 2021 alweer lang geleden. Toch was het opnieuw een jaar van uitersten. Met aan de ene kant grote onzekerheid over de ontwikkeling van de pandemie en aan de andere kant stijgende beurskoersen. Interview met (niet-uitvoerend) bestuurslid Bas Koch en voorzitter Martin ten Brink.

Martin: “Het is onmogelijk te reflecteren op het jaar 2021 zonder stil te staan bij de recente gebeurtenissen in Oekraïne. Hoewel het los staat van de ontwikkelingen bij SNPS in 2021, zijn de gevolgen potentieel zeer ingrijpend. Het is onbeschrijfelijk wat er op dit moment in Oekraïne gebeurt: schokkend en beangstigend tegelijk.”

Bas: “Het is daarom goed dat de door SNPS gehanteerde benchmarks Russische beleggingen binnenkort zullen uitsluiten. SNPS is een relatief klein fonds en belegt voornamelijk in extern beheerde beleggingsfondsen. Daarom kan SNPS geen directe invloed uitoefenen op individuele onderliggende beleggingen. Op het moment dat de gehanteerde benchmarks Russische aandelen en obligaties uitsluiten, zullen deze beleggingen op termijn ook uit de portefeuilles van SNPS verdwijnen. We houden dit nauwlettend in de gaten.”

Martin: “Mee eens en vergeef me het bruggetje, we moeten naar 2021. Ook nu stond de wereld in het teken van de bestrijding van de corona-epidemie. We hadden de voortdurende onzekerheid of de zorgmedewerkers het wel zouden redden, ondernemers kregen de nodige klappen. Maar desondanks was 2021 voor veel beleggers een mooi jaar met financieel herstel. We zagen wereldwijd enorme koersstijgingen op de aandelenmarkten. De rendementen voor SNPS waren dan ook heel goed. Of je als deelnemer nou hebt gekozen voor een offensief, neutraal of defensief Life Cycle profiel, je hebt sowieso een positief resultaat behaald

in 2021; en kijkend naar leeftijden, dat geldt zowel voor oudere als jongere deelnemers.”

Bas: “Dat is goed nieuws. Ook voor mij persoonlijk, want ik ben ook deelnemer in SNPS... ik was zelfs een van de eerste deelnemers, toen ik in het najaar van 2013 bij Shell ging werken. Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, springt COVID-19 er wel uit, net als in 2020. Opnieuw moesten we een groot deel van het jaar noodgedwongen vanuit huis werken. Dat virtuele werken is op zich goed te doen. Maar onze eerste bestuursvergadering in 2022 was weer face-to-face en daar ben ik heel blij mee. Fysiek contact geeft echt veel meer energie. We zijn en blijven toch sociale wezens.”

Martin: “Eens. Ik vind het dan ook knap hoe professioneel de medewerkers van het bestuursbureau van Shell Pensioenbureau Nederland (SPN), ondanks deze situatie, ook in 2021 weer gewerkt hebben. Met volle agenda's, in combinatie met de beperkingen van het thuiswerken. Voor mij persoonlijk zijn de individuele wandelafspraken met collega's van SPN zeer waardevol, die werken heel goed: je bent lekker buiten en door samen te wandelen kom je tot effectieve en soms diepgaande gesprekken, is mijn ervaring.”

Bas: “Ik vind de samenwerking zowel binnen het bestuur als met de collega's van het bestuursbureau en het Verantwoordingsorgaan heel prettig. Het bestuurswerk voor SNPS zie ik echt als een verrijking naast mijn dagelijkse werk binnen Shell. Wat ik verder zeker wil noemen, is

A middle-aged man with short, light brown hair is smiling broadly at the camera. He is wearing a light blue long-sleeved button-down shirt and blue jeans with a black belt. His arms are crossed over his chest, and a silver-toned watch with a dark face is visible on his left wrist. He is standing in front of a modern building with a dark, slanted roof and large windows. The lighting is bright, suggesting it's daytime.

**“ We kunnen inflatierisico’s
de komende jaren beter
afdekken ”**

“ SNPS is in 2021 gestart met een eigen aandelenmandaat zodat we nu ook direct in bedrijven kunnen beleggen ”

dat we in 2021 zijn gestart met een eigen aandelenmandaat. Omdat SNPS nog een jong fonds is, belegden we tot voor kort indirect, dus in beleggingsfondsen en indices. Met dit aandelenmandaat kunnen we nu ook direct in bedrijven beleggen. We kunnen hierdoor beter aansluiten op ons eigen vermogensbeleid en sterker sturen op maatschappelijk verantwoord beleggen, ook wel ESG genoemd.”

Martin: “Inderdaad. Zolang je in een indexfonds belegt, ben je afhankelijk van de keuzes van de fondsbeheerder. Met dit mandaat kunnen we beleggen volgens onze eigen ESG-criteria en de nadruk leggen op bepaalde bedrijven of sectoren. Dat vergroot onze slagkracht waar het gaat om maatschappelijk verantwoord beleggen. Een ander voordeel van dit aandelenmandaat is dat we valutarisico's veel beter kunnen afdekken en daarin onze eigen keuzes kunnen maken. Verder zijn we in 2021 begonnen met beleggen in hypotheek en hebben we inflation linked bonds als mogelijke beleggingscategorie toegevoegd. Hiermee verbreden we de diversificatie en ontstaan mogelijkheden om de komende jaren beter in te spelen op inflatierisico's.”

Bas: “Een ander belangrijk punt is dat in het najaar De Nederlandsche Bank (DNB) langskwam voor een uitgebreid beleggingsonderzoek. Dat was voor SNPS voor 't eerst. Het onderzoek was met name gericht op opzet en uitvoering van ons beleggingsbeleid. Voor de toezichtspraktijk van de DNB was dit interessant omdat SNPS met de Collectieve Variabele Pensioenregeling al een regeling uitvoert, die na de

implementatie van het Pensioenakkoord in de toekomst door meerdere pensioenfondsen zal worden uitgevoerd. Uit het DNB-onderzoek kwamen enkele kleine verbeterpunten naar voren, die inmiddels worden opgepakt. Over het geheel zijn we hier als pensioenfonds heel goed uitgekomen.”

Martin: “Ook als je het vergelijkt met andere pensioenfondsen. DNB vond onze governance en uitvoering zeer gedegen, dus daar mogen we wel trots op zijn. Verder hebben we dit jaar stappen gezet op gebied van communiceren met deelnemers, denk aan het beeldbellen en speelse, korte video's met praktische uitleg, et cetera. Dat heeft bijgedragen aan een betere beleving van de deelnemers rond het onderwerp pensioenen, een van onze strategische doelen. Dat is nodig, want veel deelnemers gaan meestal pas nadenken over hun pensioen als het al bijna zover is. Niet verstandig. Onze communicatie is erop gericht om deelnemers meer inzicht te geven, ze te helpen bij de keuze voor bijvoorbeeld een offensief of defensief profiel, of de keuze voor een vast of variabel pensioen. In dat verband is het bemoedigend om te zien dat onze deelnemers aan SNPS een waarderingscijfer geven van gemiddeld 8,6; dat is een tiende punt hoger dan het jaar daarvoor.”

Bas: “Een minpunt in 2021 was de vertraging die is opgelopen bij de ontwikkeling van een nieuw administratief platform waar we naar toe willen. Onze partner Achmea Pensioenservices is hiermee bezig, maar heeft implementatie van dit platform minstens met twee jaar uitgesteld. Ik

zit namens SNPS in een Shell brede klankbordgroep, waarin onze wensen en behoeften voor dit nieuwe platform worden aangegeven. Vertraging is natuurlijk altijd vervelend, maar aan de andere kant willen we ook een degelijk, goed getest platform, dat zichzelf heeft bewezen. Als dit platform eenmaal draait, kunnen deelnemers nog makkelijker hun eigen pensioenontwikkeling volgen, en waar nodig zelf aan de knoppen draaien. Maar goed, we moeten dus nog even geduld hebben.”

Martin: “Iets anders Bas, bedrijven hebben steeds meer last van cyber hackers. In jouw baan bij Shell adviseer jij joint ventures, waar Shell wereldwijd bij betrokken is, op het gebied van cybersecurity. Gezien jouw ervaring, hoe groot zijn eventuele cyber risico's voor een pensioenfonds als SNPS?”

Bas: “Die risico's zijn er zeker, die kun je nooit volledig uitsluiten. Ik zie in mijn dagelijks werk dat veel bestuurders cyber risico zien als iets abstracts. Als iets dat je kan overkomen, zoals een blikseminslag. Maar dat is een grove onderschatting van het gevaar dat iedere organisatie loopt. Het is een 'kat en muis' spel waarbij je, ook als bestuur, op dit onderwerp goed geïnformeerd moet blijven. Binnen Shell heb ik het Cyber Security Forum opgezet waar alle joint venture-partners van Shell aan meedoen. Ieder kwartaal bespreken we met zo'n 200 specialisten onze ervaringen en delen we onze kennis waar het gaat om cyberveiligheid. Als SNPS-bestuur hebben we vorig jaar een workshop georganiseerd, om ons te laten informeren over mogelijke cyber risico's. Hoe zorg je ervoor dat je op dit punt meer in control bent? Dat je je gevoelige data goed hebt beveiligd? We hebben na deze workshop een

Over Martin ten Brink

Voor Martin ten Brink was 2021 het eerste volledige jaar van zijn voorzitterschap van SNPS. Daarvoor werkte hij ruim dertig jaar in uiteenlopende finance-functies binnen Shell, over de hele wereld. Kort na zijn eigen pensionering, in mei 2020, is hij voorzitter geworden van het bestuur van de twee Shell pensioenfondsen; SNPS en SSPF. Zijn uitgangspunt in deze tijden: richt je op wat wel mogelijk is, blijf niet te lang stilstaan bij wat niet kan.

aantal punten in ons risicomanagement framework verbeterd. Zodat we nu meer grip hebben op die cyberrisico's. Zo hebben we een check gedaan van de clausules in de contracten die we hebben lopen met uitbestedingspartijen, om zo ook meer grip te hebben op de cyberrisico's."

Martin: "Die workshop was inderdaad verhelderend. Ook in 2022 zullen we meer aandacht schenken aan cyber- en dataveiligheid. Daarnaast zullen we veel tijd investeren in onze driejaarlijkse ALM-studie. Daarbij analyseren we het opgebouwde kapitaal op de pensioenrekeningen van SNPS-deelnemers, afgezet tegen mogelijke toekomstige beleggingsrendementen, waarna we onze strategische doelen tegen het licht houden. We kijken dan ook naar de verwachtingen van deelnemers vanuit de verschillende

leeftijdscategorieën. En daarbij: wat zijn nou de meest optimale beleggingskeuzes die je kunt maken binnen een bepaalde Life Cycle, zodat je een optimale balans vindt tussen risico en rendement?"

Bas: "Een ander doel voor 2022 is dat we ons ESG-verhaal duidelijker willen vormgeven. Dat is een ingewikkeld onderwerp, maar helder is dat zowel onze deelnemers als wijzelf, als bestuur, dit heel belangrijk vinden. We zijn bezig te bepalen waar we nu staan met ons ESG-beleid, wat de impact daarvan is op onze beleggingen en onze principes, en waar onze ambities liggen met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen."

Over Bas Koch

Bas Koch werkt sinds 2013 voor Shell, in verschillende IT-rollen. Op dit moment is hij Manager Cyber Consultancy Services voor alle (non-operated) joint ventures van Shell. Bas trad in 2019 toe tot het bestuur van SNPS, met als focuspunten vermogensbeheer en IT. Zijn vader runde een eigen pensioenadviesbureau. Als kind vond Bas het altijd "lastig om uit te leggen wat mijn vader nou precies deed". Dat is inmiddels geen probleem meer.

Het jaar in cijfers

105% +

De dekkingsgraad van de CVP stond aan het einde van 2021 rond de 105%.

14,7%+

Op haar grootste beleggingsportefeuille heeft SNPS een positief rendement behaald van 14,7%.

**€389
miljoen**

In totaal belegde SNPS een vermogen van 389 miljoen euro. Een stijging van 84 miljoen euro ten opzichte van 2020 waarvan ongeveer de helft afkomstig is uit premie-inleg en de helft uit beleggingsresultaten.

**€3,5
miljoen**

Hierop kwamen de pensioen- en vermogensbeheerkosten uit in 2021. De pensioenbeheerkosten per deelnemer bedragen EUR 340,- (2020: EUR 301,-). De vermogensbeheerskosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,31% (2020: 0,31%). De transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,09% (2020: 0,13%).

3.227

Deelnemers aan de
Bruto pensioenregeling.

3.781

Deelnemers aan de
Netto pensioenregeling.

62

deelnemers gingen in 2021 met pensioen.

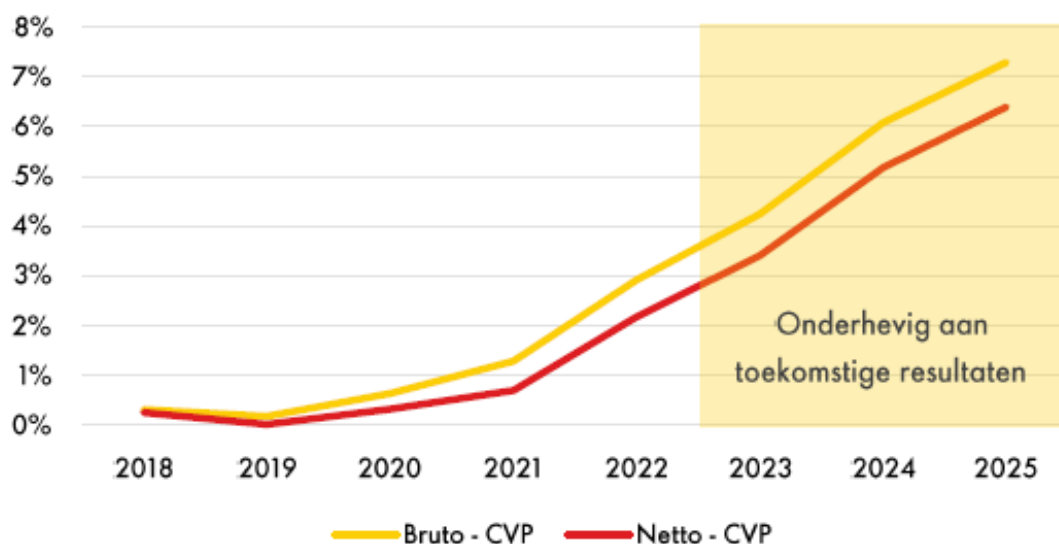

Goed om te weten

Het Collectief Variabel Pensioen (CVP) bestaat vijf jaar. Dat betekent:

- Het jaarlijks rendement uit het CVP wordt over vijf jaren verdeeld, waardoor er een 'dempend effect' ontstaat en grote(re) uitslagen worden voorkomen. Dit jaar is het eerste jaar dat de rendementen over de afgelopen vijf jaren zijn toegekend aan de deelnemers;
- In de afgelopen vijf jaren is er één jaar een negatief rendement behaald in het CVP en de andere vier jaren hadden een positief rendement;
- De meeste deelnemers in SNPS die met pensioen gaan, kiezen bewust voor deelname aan het CVP.

Gecumuleerde indexatie CVP bruto en netto (start = ult. 2017)

Ontwikkelingen 2021 en vooruitblik 2022

Hectiek alom, voorbereiden op het nieuwe pensioenstelsel, meer communiceren met de deelnemers. Kenan Yildirim, General manager van het pensioenbureau en Uitvoerend Bestuurder, kijkt namens het bestuur van SNPS terug op 2021.

Een dynamisch jaar, met een goed resultaat op alle fronten

“Begin vorig jaar dachten we dat 2021 weer een gewoner jaar zou worden, na alle coronaperikelen van het jaar daarvoor. Maar dat liep dus anders. Ook 2021 werd een heftig jaar, vol uitdagingen. Met nieuwe lockdowns en varianten van het coronavirus. Waarbij financiële markten te maken kregen met onder andere schaarse grondstoffen, voorraadtekorten en oplopende inflatie. Ondertussen zetten aandelenmarkten record na record neer.”

Opnieuw een kleine verhoging van de pensioenen

“Gezien al die hectiek is het mooi dat 2021 een heel goed jaar was voor SNPS. We hebben een prima financieel resultaat geboekt, wat bijdraagt aan onze kerntaak, de zorg voor een goed en solide pensioen. De rendementen wisselen uiteraard ieder jaar, maar door ze telkens over vijf jaar uit te smeren halen we grote schommelingen eruit. Zo ademt je pensioenkapitaal mooi mee met de beleggingsresultaten, op een heel geleidelijke manier. Ook in 2021 slaagden we erin om de pensioenen te verhogen. Daarvan zullen de deelnemers in ons Collectief Variabel Pensioen de komende 5 jaar de vruchten van plukken.”

Op ieder scenario voorbereid

“Ook in 2021 hebben we hard gewerkt aan de voorbereidingen voor een soepele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel dat - naar alle waarschijnlijkheid - ingaat op 1 januari 2023. Dat wordt voor ons best spannend. We willen op alles voorbereid zijn dus we bereiden ons voor op verschillende scenario's. Dat doen we uiteraard in nauw overleg met onze partner, Achmea Pensioenservices (APS), aan wie we de pensioenadministratie is uitbesteed. We overleggen geregeld met hen over de komende veranderingen, en de aanpassingen die dat zal vergen in processen en systemen. Ik ben blij dat we het contract met Achmea met twee jaar hebben verlengd, dat geeft ons ook de tijd om degelijk voor te bereiden voor de overgang. Daarbij hebben we het voornemen uitgesproken ook op langere termijn met APS te blijven samenwerken. Daarmee borgen we ook in de komende jaren een vlekkeloze uitvoering van onze pensioenadministratie.”

Intensieve communicatie

“We werken met SNPS al een jaar of acht volgens het flexibele pensioencontract. We zijn daarmee

een van de voorlopers in de sector en staan goed voorgesorteerd op het nieuwe pensioenstelsel. Regelmatig geven we een presentatie bij andere pensioenfondsen en werkgevers, omdat ze graag willen weten hoe deze systematiek werkt. Zo gezien zijn we een echte ambassadeur voor nieuwe regelingen, waarbij je als deelnemer een flexibele uitkering krijgt. Het pensioenvermogen van de deelnemer ademt mooi mee met de wereldwijde beleggingsresultaten, eventuele wijzigingen in de pensioenuitkering gaan niet schoksgewijs maar heel geleidelijk. Als deelnemer weet je ook precies hoe groot jouw pensioenkapitaal is. Bovendien heb je de keus om iets meer defensief of offensief te beleggen, en je hebt maximale transparantie.

Om onze deelnemers continue te blijven informeren, doen we veel aan communicatie. We weten dat onze deelnemers het fijn vinden om goed en geregeld, sowieso ieder kwartaal, geïnformeerd te worden. In 2021 hebben we sterker ingezet op communicatie met de deelnemers via webinars, newsletters en YouTube-filmpjes. Het was een welkome positieve verrassing dat ons vernieuwde digitale jaarverslag zó vaak is gelezen. Ook het individueel communiceren met medewerkers van ons klantteam via beeldbellen, waar we in 2020 mee zijn begonnen, bleek weer gewild. Dat zien we terug in de waardering: deelnemers gaven onze communicatie consistent positieve feedback."

ESG: liever dialoog dan uitsluiten

"Ook in 2021 hebben we flinke stappen gezet op gebied van maatschappelijk verantwoord (ESG) beleggen. Daarbij

vormen de Sustainable Development Goals van de VN een bruikbaar instrument. We werken samen met een 'engagementbureau' die namens aandeelhouders, waaronder SNPS, in dialoog gaat met bedrijven waarin we beleggen. Via die dialoog proberen we bedrijven tot meer duurzaam gedrag te bewegen. Wij geloven veel meer in een dergelijke dialoog en aanmoediging dan in het stemmen met de voeten, dus het verkopen van aandelen van niet-duurzaam opererende bedrijven. Want zo behoud je invloed."

Gemak dient onze deelnemer

"Hectiek of niet, ook in 2021 hebben we in alles de belangen van onze deelnemers centraal gesteld. Niet alleen wat betreft het realiseren van goede beleggingsresultaten, maar ook qua dienstverlening. Zo deden we in 2021 een eerste pilot met gezichtsherkenningstechnologie om in de toekomst gepensioneerden in het buitenland goed te kunnen bedienen.

De website van SNPS is inmiddels ook zeer compleet, waar je een grote hoeveelheid informatie en hulpmiddelen kunt vinden. Op je eigen portaal kan je de ontwikkeling van je pensioenkapitaal volgen en ook keuzes doorgeven over hoe je wilt dat jouw kapitaal wordt belegd."

ALM: beleggingen afstemmen op verplichtingen

"In 2022 gaan we een uitgebreide Asset & Liability Management (ALM) studie uitvoeren. Dat doen we om de drie jaar, om onze beleggingen voor de lange termijn zo evenwichtig mogelijk af te stemmen op de karakteristieken van onze deelnemers populatie. Bovendien

“ Om onze deelnemers continue te blijven informereren, doen we veel aan communicatie ”

helpt dit ons om de inrichting van onze beleggingsmix te optimaliseren. Onderdeel van deze ALM-studie is een eigenrisicobeoordeling: hiermee krijgen we goed inzicht in de samenhang tussen de strategie van SNPS, de materiële risico's die het fonds loopt, de mogelijke financiële consequenties hiervan en de gevolgen voor pensioenaanspraken. Vervolgens zullen we ons strategisch beleggingsbeleid, dat erop gericht is om binnen aanvaardbare risico's optimale beleggingsresultaten te genereren, tegen het licht houden. Voorop blijft staan dat we de belangen van onze deelnemers zo goed mogelijk willen behartigen. Dit doen we onder andere door het houden van een risicobereidheidsonderzoek onder onze deelnemers en slapers. Ik vind

het dan ook bemoedigend dat hun vertrouwen in SNPS, zo bleek uit onderzoek, onverminderd hoog is gebleven in 2021. Uiteraard zullen we er de komende jaren alles aan doen om deze waardering waar te blijven maken!”

Kenan Yildirim

General Manager
Shell Pensioenbureau Nederland

A photograph of an elderly couple walking on a city sidewalk. The man is wearing a light-colored jacket and the woman is wearing a dark coat. They are walking past a modern glass-fronted building and a dark-colored car. A tree is in the foreground, partially obscuring the view.

BELEGGINGSBELEID

Met onze Life Cycle portefeuille Rendement boekten we een plus van 14,7%

Aandelenmarkten scoorden records, maar obligaties rendeerden opnieuw matig. Voor beleggers bood 2021 weer het nodige vuurwerk. Met in het najaar, als klap op de vuurpijl, snel oplopende inflatie en stijgende rentes. Hoe deden de beleggingen van SNPS het in dit economisch klimaat?

Na de economische terugval in coronajaar 2020, herstelde de wereldeconomie in 2021 in rap tempo. Mede met dank aan de ongeken- de stimuleringsmaatregelen - zowel monetair als fiscaal - van centrale banken en overheden. Dat resulteerde in oplopende bedrijfswinsten en spectaculaire stijgingen op de meeste aandelenmarkten. De recordregen op de beurzen gaf een vertekend beeld, want aandelenindices worden in toenemende mate gedomineerd door grote (tech)bedrijven, die het gemiddeld veel beter deden dan mkb-bedrijven die toch een groot deel van de wereldwijde economie uitmaken. De rendementen op staatsobligaties, zowel van ontwikkelde landen als opkomende markten, bleven als gevolg van de oplopende rente ook in 2021 ver achter op die van aandelen en andere vermogenstitels als grondstoffen en vastgoed. Aandelen profiteerden niet alleen van de oplevende wereldeconomie maar dus ook van de nog steeds lage rente. Gegeven die lage rentecoupons bleef het motto voor veel aandelenbeleggers nou eenmaal: "There is no alternative". Zo steeg de Euro Stoxx 50 index in 2021 met 21%.

Spanningen en oplopende inflatie

In veel westerse landen vorderden de vaccinatiecampagnes gestaag, wat leidde tot versoepelingen in het coronabeleid. Maar de opkomst van nieuwe coronavarianten zorgde weer voor nieuwe lockdowns. Per saldo gingen veel bedrijven in 2021 hortend en stotend weer aan de slag, in de loop van het jaar steeds meer gedwarsboomd door stagnatie in aanvoerlijnen.

Op geopolitiek gebied namen de spanningen tussen de VS aan de ene kant en China en Rusland aan de andere kant verder toe.

Liep de lange rente begin 2021 langzaam op, de inflatie bleef gedurende een groot deel van het jaar zeer laag. Pas in het najaar steeg de geldontwaarding, om in de laatste maanden in sommige landen, waaronder Nederland, uit te komen op percentages uiteenlopend van vijf tot liefst zeven procent. Dat effect zou tijdelijk zijn, stelden centrale bankiers eerder, maar gaandeweg veranderde die opinie: de hogere inflatie zou wel eens structureler van aard kunnen zijn. Waardoor verhogingen van de beleidsrentes, lang afwezig geweest, opeens weer prominent op de beleidsagenda's staan; dat was vooral het geval in de VS, in Europa vrijwel nog niet.

Opkomende markten blijven achter

Van de aandelenmarkten van de ontwikkelde landen deden Amerikaanse aandelen het 't best, onder aanvoering van grote techconcerns als Apple, Microsoft, Amazon, Facebook en Alphabet die zwaar meewegen in de indices. Het rendement van aandelen in een aantal opkomende markten bleef sterk achter: gemeten in euro's scoorden die gemiddeld nog een plus van 4,9% maar uitgedrukt in lokale valuta verloren ze licht. Vooral Chinese aandelen deden het slecht met een min van maar liefst 21%, door zorgen over sterke overheidsregulering en een crisis in de vastgoedmarkt. Risk & Investment Officer Arnold Gast: "Daarbij kregen opkomende landen die veel geleend hebben in dollars, te maken met tegenwind door de aantrekkende

In 2021 hebben we niet stilgezeten...

Het pensioenfonds onderzoekt periodiek of verbeteringen in het beleggingsbeleid mogelijk zijn. Daarnaast is het belegd vermogen van het pensioenfonds de afgelopen jaren fors toegenomen, waardoor nieuwe beleggingsmogelijkheden zich hebben voorgedaan. In 2021 heeft SNPS op beleggingsgebied dan ook niet stilgezeten en heeft voor de deelnemers de volgende verbeteringen aangebracht:

- Oprichting van een maatwerk aandelenfonds waarin enkel SNPS belegd, zodat er onder andere rekening kan worden gehouden met de specifieke ESG-wensen van de deelnemers.
- Efficiëntere inrichting van het beursgenoteerd vastgoedfonds om dividendbelasting zoveel mogelijk terug te kunnen vorderen.
- Naar aanleiding van een kwantitatief onderzoek (ALM-studie) de Collectieve Variabele Pensioen portefeuilles verbeterd. Zo wordt er binnen deze portefeuilles nu belegd in Nederlandse hypotheek en is de renteafdekking nu primair ingeregeld via overlay-fondsen.

Met alles wat er om ons heen gebeurt zal SNPS ook in 2022 niet stilzitten. In 2022 zal onder andere de opzet van de Life Cycles en de invulling van de Life Cycle Portefeuilles worden onderzocht via een ALM-studie. SNPS blijft voor de deelnemers dan ook continu op zoek naar het best passende beleggingsbeleid.

koers van de dollar. En dat terwijl veel van die landen extra leden onder de coronapandemie, vanwege achterblijvende corona-vaccinaties. In dat opzicht is de ongelijkheid in de wereld helaas alleen maar verder toegenomen." IT en energie (de olieprijs steeg met meer dan 50%) waren de best presterende sectoren in 2021.

Eigen mandaat

Nieuw voor SNPS is dat het fonds in 2021 is begonnen met een eigen aandelenmandaat; tot nu toe werd alleen indirect belegd, in beleggingsfondsen van aanbieders als Robeco, BlackRock en Legal & General. "Dit mandaat betreft aandelen van bedrijven in ontwikkelde markten. Hoeveel? Het gaat om 30%

Over Arnold Gast

Na zijn studie Economie aan de Rijksuniversiteit Groningen, behaalde Arnold zijn postdoctorale master Financial Analyses aan de Amsterdamse VU. Hij begon zijn loopbaan als Investment Strategist bij Theodoor Gilissen. Daarna werkte hij onder andere voor ABN AMRO, Delta Lloyd Asset Management (verantwoordelijk voor het Credits & Investment Office) en vermogensbeheerder ACTIAM, waar hij actief was als Chief Investment Officer. In 2019 stapte Arnold over naar het Shell Pensioenbureau Nederland, in de functie van Risk & Investment Officer.

van onze Rendementsportefeuille. Met dit mandaat zitten we, samen met onze partner Achmea Investment Management (AIM), meer zelf aan de knoppen. Zo kunnen we valutarisico's veel beter afdekken, beleggen volgens onze eigen ESG-criteria en, waar relevant, zelf ons stemrecht uitoefenen", zegt Arnold.

Beleggingsonderzoek van DNB

In september kreeg SNPS bezoek van DNB, voor een uitgebreid onderzoek naar het beleggingsbeleid en het risicomanagement. "Ze keken bijvoorbeeld naar de wijze waarop we beleggingsbesluiten nemen, vastleggen en hierover rapporteren. Zo'n onderzoek gaat best ver. DNB checkt alle mogelijke documentatie, tot de bestuursnotulen aan toe. Welke afwegingen liggen ten grondslag aan een verandering in een beleggingsportefeuille? Hoe hebben we de analyses gedaan, hoe implementeren we een besluit? De algehele conclusie van DNB was positief: we nemen onze besluiten op afgewogen wijze en leggen dat goed vast." Kwam de toezichthouder nog met verbeterpunten? "Ja. Wat betreft ons risicobeheer moeten we meer expliciet rekening houden met de risicohouding van onze deelnemers, die ieder hun individuele beleggingspotje hebben. Dan gaat het zowel om risicobereidheid (hoeveel risico *wil* je nemen) als om risicocapaciteit (hoeveel risico *kun* je nemen). DNB vond dat wij de vaststelling van die risicohouding van onze deelnemers beter zouden kunnen vastleggen. Dus daar gaan we in 2022 mee aan de slag. Het vaststellen van risicohouding van individuele deelnemers is overigens een actueel onderwerp waarmee veel pensioenfondsen worstelen en waar nog niet veel ervaring mee is opgedaan.

Binnen SNPS menen we hiervoor een innovatieve onderzoeksmethode voor te hebben gevonden. Andere agendapunten zijn dat we weer een ALM-studie gaan doen, en onze investment beliefs en risicohouding willen gaan herijken. Op basis daarvan gaan we onze Life Cycle portefeuilles verder optimaliseren, iets wat we in 2020 al hebben gedaan voor de beide CVP-portefeuilles."

Blik op 2022

Wat verwacht Arnold van beleggingsjaar 2022? "Voordat de oorlog in Oekraïne losbarstte, eind februari, was de verwachting dat de ontwikkelde landen een gezonde economische groei zouden laten zien, van 3 tot 5%. Dat aandelen een positief rendement zullen genereren en dat staatsobligaties opnieuw negatief renderen. Cruciaal wordt uiteraard hoe hard centrale bankiers nu nog op de monetaire rem gaan staan. En in hoeverre beleidsmakers doorgaan met fiscaal stimuleren en erin slagen om de inflatiespiraal in toom te houden. Als de rente verder oploopt, kunnen vooral tech- en andere hooggewaardeerde aandelen hier last van ondervinden, wat kan bijdragen aan een draai naar waarde-aandelen." De oorlog heeft naar het zich nu laat aanzien, verstrekkende gevolgen, vervolgt Arnold: "Het menselijk leed is niet te overzien. Net zomin als de geopolitieke gevolgen. Er zijn veel factoren die de economische groei onder druk gaan zetten. Denk aan de gigantische prijsstijgingen van energie, enorme tekorten aan allerlei grondstoffen en landbouwproducten zoals graan, met alle gevolgen daarvan. Mogelijk raken we wereldwijd weer in een recessie. Dat zal alles bij elkaar zorgen voor de nodige volatiliteit op financiële markten."

Beleggingsresultaten

Het jaar 2021 stond in het teken van oplopende inflatie en stijgende aandelenbeurzen, maar ook in het teken van toenemende (lange) rentes in de eurozone.

	Portefeuille	Benchmark	AuM (*1.000 EUR per 31-12-2021)
Rente	0,8%	0,8%	34.228
Matching	-8,1%	-8,1%	816
Rendement	14,7%	13,1%	329.241
CVP Bruto	-2,0%	-2,6%	5.788
CVP Netto	-2,0%	-2,6%	15.623

Hoog rendement uit aandelen

De sterke prestaties van aandelen wereldwijd zien we terug in het rendement van de Life Cycle portefeuille Rendement, die voor 70% is samengesteld uit aandelen: 14,7%. Een heel mooi resultaat, zeker gezien de outperformance van de benchmark met 1,6%. De grootste bijdrage daaraan kwam dit jaar vanuit aandelen van opkomende markten, op de voet gevolgd door aandelen uit ontwikkelde markten. Ook beursgenoteerd vastgoed deed het prima. De categorieën bedrijfsobligaties en staatspapier van opkomende markten bleven wat achter. De Life Cycle portefeuilles Rente en Matching scoorden minder, als gevolg van de oplopende rente. Bij de eerste kwamen we nog tot een rendement van 0,8%; maar de portefeuille Matching by design kwam uit op een min van 8,1%, omdat die veel rentegevoeliger is. Vorig jaar, toen de rente erg laag bleef, was het beeld juist omgekeerd. Toen scoorden we met Matching nog een plus van bijna 10%.

Diversificatie

SNPS startte in 2021 met beleggen in Nederlandse hypotheek: "Die bieden momenteel een hoger rendement

dan staatsobligaties. Bovendien komt deze stap ten goede aan de diversificatie binnen onze portefeuilles." Een stijging van de rente heeft een negatief effect op de performance van de portefeuille Matching. Doordat de Matching portefeuille een relatief hoge rentegevoeligheid heeft met als doelstelling het mitigeren van het renterisico is de performance van portefeuille Matching ongeveer 8% negatief. De portefeuille Rente is eveneens rentegevoelig, maar in beperktere mate. Daarnaast profiteerde portefeuille Rente van een sterker wordende US Dollar. Per saldo rendeert de portefeuille Rente licht positief.

Rendement CVP verdeeld over meerdere jaren

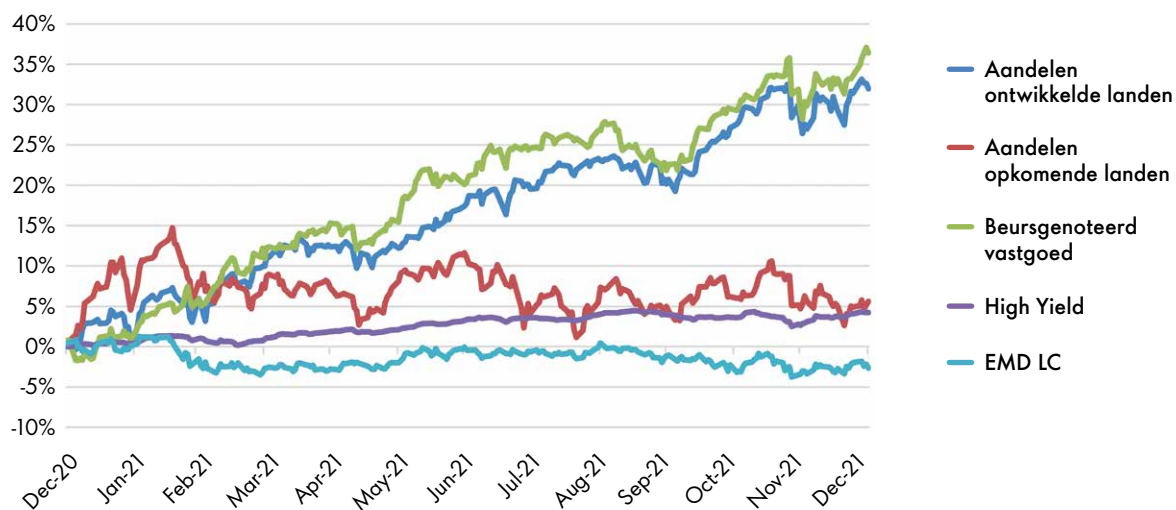
Naast de portefeuilles Rendement, Matching en Rente belegt SNPS voor deelnemers die hebben gekozen voor het Collectief Variabel Pensioen (CVP) in de beleggingsportefeuilles CVP bruto en CVP netto. Hoe presteerden die in 2021? Dit zijn gebalanceerde portefeuilles, waarbij het rentegevoelige deel van de beleggingen de waardeontwikkeling van de verplichtingen volgt maar ook nog wordt

door belegd voor rendement. Beide CVP-portefeuilles scoorden weliswaar 2% negatief, waar de benchmark uitkwam op een min van 2,5%, maar dit moet in relatie tot de ontwikkeling van de waarde van de verplichtingen worden bekeken.

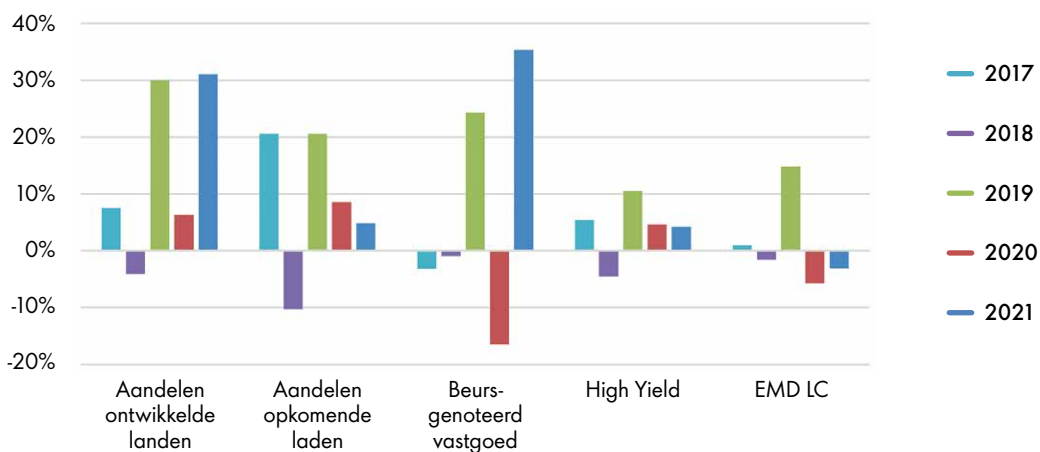
De beleggingsportefeuilles van het Collectieve Variabele Pensioen ("CVP") hebben weliswaar een negatief rendement behaald, maar hebben wel aan de beoogde doelstelling voldaan. Doordat de pensioenaanspraken als gevolg van de stijgende lange rente fors zijn afgenomen en het vermogen slechts beperkt is gedaald eindigde 2021 met positieve dekkingsgraden. Dat betekent concreet dat als gevolg van het beleggingsjaar 2021 het pensioen van deelnemers in het CVP over een periode van vijf jaar verhoogd zal gaan worden door de bijdrage van het rendementsdeel uit 2021.

Hoe vangt SNPS deze schommelingen op, zodat deelnemers daar niet te veel van merken? Door de rendementen over vijf jaar te verdelen. Bij de CVP's berekenen we een nominale dekkingsgraad; als we die begin van het jaar op 100 stellen, eindigden we dit jaar op 105. Die 5% voegen we toe aan onze buffercapaciteit, waaruit we onze deelnemers de komende vijf jaren jaarlijks 1% extra waarde toekennen. Zo kunnen we de pensioenen ieder jaar licht verhogen, met zo'n 1 tot 2%. Hier zie je duidelijk het uitgangspunt van het CVP: je belegt wat langer door na je pensioenleeftijd, wat naar verwachting leidt tot een hoger, groeiend pensioen.

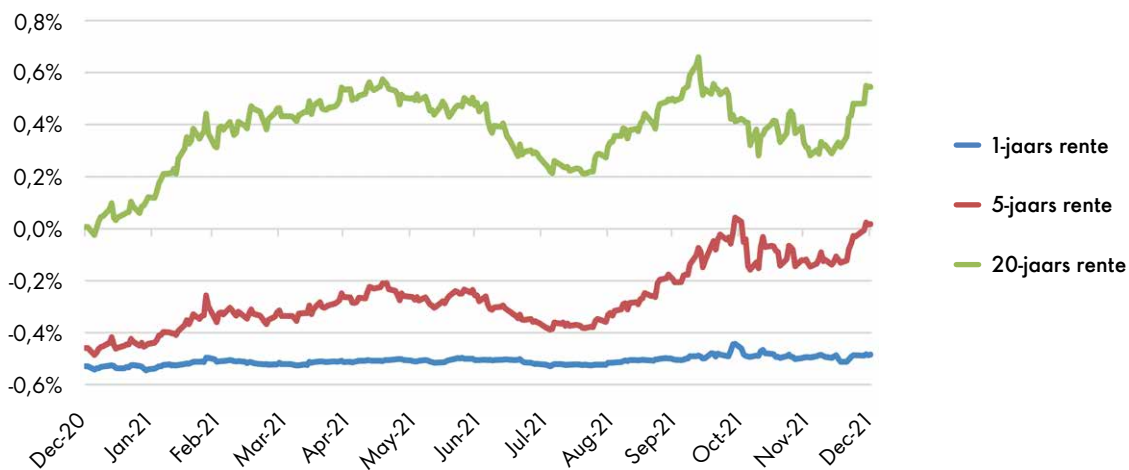
Ontwikkeling rendement in 2021

Beleggingsjaar 2021 ten opzichte van voorgaande jaren

Ontwikkeling korte en lange rentes gedurende 2021

VERANTWOORD BELEGGEN

We gaan 90 miljoen direct beleggen via een mandaat waardoor we beter kunnen sturen op ESG en valutarisico's

Als er één onderdeel bij een pensioenfonds onder het vergrootglas ligt, dan is het maatschappelijk verantwoord beleggen. Dat is voor SNPS niet anders. De (Europese) wetgever, de toezichthouder en de publieke opinie eisen op dat vlak steeds meer maatregelen en transparantie. Legal Counsel Marijke Biewinga en Risk & Investment Officer Arnold Gast vertellen over de stappen die SNPS in 2021 heeft gezet. Een pad vol dialoog, dilemma's en druk van buitenaf.

SNPS besteedt de laatste jaren steeds meer aandacht aan verantwoord beleggen. Wat hebben jullie in 2021 op dit punt bereikt?

Arnold: “De grootste stap is zonder meer dat we hebben gekozen voor een eigen aandelenmandaat, dat we hebben opgesteld met Achmea Investment Management. SNPS belegde vanaf de start in 2013 alleen in beleggingsfondsen en indices, dus indirect en veelal passief. Maar nu gaan we voor zo’n 30 procent, ofwel zo’n 90 miljoen euro van het belegd aandelenvermogen in onze Life Cycle portefeuille Rendement en de twee CVP-portefeuilles, de keuzes zelf maken. Waardoor we beter kunnen sturen op beleggingen in bedrijven die voldoen aan onze ESG-criteria.”

Welke ESG-doelen hangen jullie dan aan dit mandaat?

Arnold: “Dit gaat om een zogenoemd ‘Artikel 8 mandaat’, dat betekent dat we niet per se duurzame doelen hebben maar dat onze beleggingen wel moeten voldoen aan een duurzaam profiel.”

Marijke: “We leggen bij dit aandelenmandaat overigens wel de nadruk op de G van governance. Dat betekent dat we een voorkeur hebben voor bedrijven die een beter management hebben en aantoonbaar een grote betrokkenheid hebben bij maatschappelijk verantwoord ondernemen. En wat betreft de E van environment: we mikken met dit mandaat ook op beleggingen die bijdragen aan vermindering van de CO₂-uitstoot; ons doel is om de benchmark op dit punt met 15 procent te verslaan.”

Waarom hebben jullie, in plaats van dit mandaat, niet gekozen voor beleggingen in specifieke ESG-beleggingsfondsen?

Marijke: “Dat hebben we wel overwogen. Maar vergeet niet het kostenaspect. Een overstap naar een ESG-beleggingsfonds zou relatief hoge kosten met zich meebrengen, waardoor je minder beleggingsrendement overhoudt voor de deelnemers. En we weten uit onderzoek onder onze deelnemers dat ze graag zien dat hun pensioengeld duurzaam belegd wordt, maar dat dat niet al te zeer ten koste mag gaan van het rendement. Daarnaast wilden we vooral ons eigen beleid kunnen uitvoeren en door ontwikkelen.”

Dit mandaat gaat om aandelen, willen jullie ook iets dergelijks opzetten voor obligaties en andere beleggingen? Zou dat zin hebben?

Arnold: “Dit mandaat is zonder meer onze grootste ESG-stap in de korte geschiedenis van SNPS. Maar inderdaad, op gebied van onze Rente portefeuille kunnen we nog best veel doen. Denk bijvoorbeeld aan bedrijfsobligaties; daar werken we onder andere met trackers die geen rekening houden met duurzaamheidsoverwegingen. We gaan in 2022 voor deze beleggingscategorie bekijken of we een beter passende invulling kunnen realiseren.

Een andere belegging betreft hypotheek, waar we in 2021 op kleine schaal mee zijn begonnen. Hiermee kunnen we een bijdrage leveren aan duurzame steden en gemeenschappen, denk aan hypotheek

“ De maatschappelijke druk om verantwoord te beleggen nam ook in 2021 alleen maar verder toe ”

die energiebesparingen of aanleg van zonnepanelen stimuleren.”

Heeft de aandacht voor ESG-beleggen in 2021 eigenlijk te lijden gehad onder alle hectiek rond corona, stijgende inflatie en geopolitieke perikelen?

Arnold: “Integendeel. De maatschappelijke druk om verantwoord te beleggen nam ook in 2021 alleen maar verder toe. Denk aan rechtszaken zoals tegen energiebedrijven, en de acties van ngo’s als Milieudefensie die veel aandacht krijgen van de media. Je kunt als pensioenbelegger absoluut niet meer om dit thema heen.”

Marijke: “Daar komt bij dat de wetgeving duidelijk strenger en strikter is geworden. ESG-beleggen wordt steeds meer rule-based in plaats van principle-based¹.”

Hoe zie je dat concreet?

Marijke: “Op 10 maart 2021 werd de SFDR level 1-wetgeving van kracht,

wetgeving die onderdeel uitmaakt van het Action Plan Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) for Financing Sustainable Growth van de EU. Een van de doelen daarvan is om mogelijke greenwashing tegen te gaan. Die SFDR geeft zeer gedetailleerd weer aan welke rapportage-vereisten op gebied van ESG zowel pensioenfondsen als aanbieders van financiële producten moeten gaan voldoen. SFDR gaat dus een stap verder dan het vrijwillig door SNPS in 2018 ondertekende IMVB-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen). Met de ondertekening van dat convenant committeerde het fonds zich destijds zijn beleid wat betreft MVB verder in te vullen, thema’s te kiezen en meer openheid te geven. In feite zorgt SFDR ervoor dat veel wat in het IMVB-convenant stond, juridisch wordt vastgelegd. Het is vooral in de uitwerking zeer gedetailleerd en verplichtend.”

Arnold: “In maart hebben we een SFDR-verklaring opgesteld, waarmee we juridisch in feite kleur bekennen. Die

¹ *Rule-based* gaat uit van zoveel mogelijk regels om het gedrag te beïnvloeden en *principle-based* gaat juist uit van weinig regels en vooral focus op de relevante principes.

“ Bij dit aandelenmandaat leggen we de nadruk op governance en vermindering van de CO2-uitstoot ”

verklaring is te vinden op onze website. Het ingewikkelde voor ons is dat we gedurende 2021 moesten wachten op de finale SFDR level 2-wetgeving, die concreet aangeeft wat wij nou precies moeten gaan rapporteren. Dan gaat het bijvoorbeeld om indicatoren voor de uitstoot en concentratie van CO2. Maar implementatie van die wetgeving is uitgesteld tot begin 2023. Al zijn de contouren van die wet voor 80 procent wel duidelijk, het zorgt nu in de hele sector nog voor veel onduidelijkheid. Dus ook voor fondsbeheerders als Robeco en BlackRock, waar wij mee werken en waar we voor onze ESG-communicatie afhankelijk van zijn.”

Zijn jullie van plan om, nu SNPS ook direct in bedrijven gaat beleggen, jullie stem te laten horen op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin SNPS belegt?

Arnold: “We werken op dit punt al met het engagement beleid van EOS at Federated Hermes (EOS). Dat is een engagement provider die namens een grote groep beleggers,

waaronder wij, optreedt en daardoor veel meer slagkracht heeft dan individuele pensioenfondsen. De ruim dertig engagement-specialisten van EOS gaan de dialoog aan met bedrijven. Hun werkwijze, manier van communiceren en opvattingen passen erg goed bij de onze. Bovendien leveren zij in het verlengde van hun dialogen stemadviezen en voorstellen voor aandeelhoudersvergaderingen. Via hen kunnen wij onze stem laten horen. Belangrijk, want we willen een aandeelhouder zijn die heel betrokken is bij de mate waarin de bedrijven waarin we beleggen, ‘ESG-proof’ zijn.”

In 2020 vroeg SNPS aan de deelnemers welke Sustainable Development Goals zij belangrijk vinden. Hoe vertalen jullie die voorkeuren naar EOS at Federated Hermes?

Marijke: “De vier SDG’s die uit die enquête naar voren kwamen, met ‘betaalbare en duurzame energie’ op de eerste plaats, zijn door EOS opgenomen in het engagement plan.

De SFDR-wetgeving gaat onder meer stimuleren dat zowel EOS als wij meetbaar gaan rapporteren hoe we met onze beleggingen en onze invloed concreet scoren op die SDG's."

Hoe gaat intern nou jullie besluitvorming over ESG?

Arnold: "Het staat standaard op de agenda bij vergaderingen van het Bestuur. Iedere drie weken komt een werkgroep rond dit thema bijeen, en ieder kwartaal houden we een ESG-Forum waar ook de bestuursleden met ESG in hun portefeuille bij aanwezig zijn. We willen met ons ESG-beleid invloed uitoefenen op de echte wereld, maar helaas zijn de stuurvariabelen daarvoor nog maar beperkt beschikbaar. De roep om rapportage is terecht maar in praktijk vaak heel lastig. Beursgenoteerde bedrijven rapporteren nog maar mondjesmaat over hun uitstoot en hoe kun je data van verschillende aanbieders en fondsen

optellen? En hoeveel van die uitstoot is vervolgens toe te rekenen aan jou als aandeel- of obligatiehouder? Erg lastig. Gelukkig zien we wel een versnelling waar het gaat om het boven tafel krijgen van die ESG-data."

Waar hebben jullie vooral discussie over?

Arnold: "Hoe dieper je in dit onderwerp duikt, hoe complexer de discussies worden. Neem aardgas. In hoeverre is dat nou groen of niet? Natuurlijk is gas niet vrij van CO₂-uitstoot, maar het is wel beter dan kolen. En hoe groen is kernenergie?"

Marijke: "Wat we bij die discussies niet uit het oog verliezen, is waar we het uiteindelijk voor doen: op lange termijn een goed pensioen bieden aan onze deelnemers, op een zo duurzaam mogelijke wijze. En daar transparant over communiceren."

Arnold: "Het gaat niet alleen om geld en rendement, maar ook om de wereld waarin je nu of later dat pensioen mag ontvangen. We willen met onze beleggingen de risico's op de ESG-factoren beter beheersen."

Maar wat dan als een belegging goed is vanuit ESG-oogpunt, maar slecht vanuit het perspectief van rendement of risico? Waaraan geeft SNPS dan prioriteit?

Arnold: "Dat is de klassieke, en terechte vraag en die vereist een zorgvuldige afweging. In iedere afweging gaat het om de combinatie van ESG-factoren, rendement en risico. Maatschappelijk verantwoord beleggen is wat we willen, maar het mag niet te veel ten koste gaan van het rendement op lange termijn, of zorgen voor te veel risico of extra kosten. Dat ligt heel genuanceerd. En kan inderdaad voer zijn voor gezonde discussie."

Marijke: "Daarbij vind ik het wel een mooie ontwikkeling dat dit onderwerp binnen ons bestuur steeds meer en beter bespreekbaar is. In 2021 hebben de SNPS-bestuursleden een uitgebreide ESG-training gevolgd."

Op 1 januari dit jaar heeft de EU een nieuwe ESG-taxonomie gelanceerd. Wat betekent die voor SNPS?

Marijke: "Die taxonomie moet je zien als een soort woordenboek waarmee je duidelijk kan maken hoe groen een belegging of economische activiteit in feite nou is. Daar komen dan allerlei rekenregels voor, maar die zijn er nu nog niet. Doel van die taxonomie is om te zorgen voor meer eenduidigheid en transparantie wat betreft de classificatie

van individuele beleggingen. En voor ons betekent het dat we volgens deze taxonomie moeten laten zien hoeveel procent van onze beleggingen aan de Europese definitie van duurzaam voldoet."

Wat staat er zoal op de ESG-agenda voor 2022?

Arnold: "We willen heel duidelijk ons eigen verhaal gaan formuleren, waarin we uitleggen waar we als SNPS echt voor staan, met ESG-beleggen. Zie het als een verdieping. In combinatie met de uitkomsten van de ALM-studie die we in 2022 voor SNPS gaan doen, zal dit een belangrijke voedingsbodem zijn. We willen de komende jaren sterker inzetten op de ESG-uitkomsten van onze beleggingen, dus op insluiten in plaats van uitsluiten, als bedrijven goed bezig zijn, best-in-class zijn in een sector, et cetera. Op die manier kan je bijdragen aan bijvoorbeeld de energietransitie, of betere sociale omstandigheden."

Marijke: "Dat betekent logischerwijs dat we ook onze communicatie over ESG willen aanscherpen. Een goede stap in die richting is de ESG-meter van Achmea Investment Management, die ons informeert over de ESG-ratings van de beleggingen. Zo krijgen we steeds meer inzicht in onze beleggingen."

Sustainable Finance Disclosure Regulation

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) streeft naar duurzame ontwikkeling en een sterke maatschappelijke 'license to operate', met aandacht aan Environmental, Social en Governance aspecten in het beleggingsproces.

De regeling van SNPS bestaat uit 5 bouwstenen: 3 Life Cycle Portefeuilles (LCP) en 2 portefeuilles voor Collectief Variabel Pensioen (CVP). SNPS voert een verantwoord beleggingsbeleid waarbij er binnen een deel van de bouwstenen ecologische en sociale (E&S) kenmerken worden gepromoot.

Als onderdeel van het verantwoord beleggingsbeleid promoot SNPS het volgende ecologische en sociale (E&S) kenmerk: De naleving van internationale codes en verdragen.

SNPS past beleggingsstrategieën toe om dit E&S kenmerk te promoten. Om te weten of SNPS succesvol het kenmerk promoot worden er 2 indicatoren gebruikt (Tabel 1). De indicatoren kunnen gelden voor SNPS als geheel of voor specifieke onderliggende beleggingsfondsen. Dit is afhankelijk van de gebruikte duurzaamheidsstrategieën omdat niet iedere strategie van toepassing is op iedere onderliggende beleggingscategorie.

Tabel 1: Indicatoren en doelen voor ieder gepromote E&S kenmerk

Kenmerk	Indicatoren voor SNPS als geheel (of voor onderliggende mandaten)	Doel
Naleving van internationale codes en verdragen	Onderliggende fondsen of mandaten: Percentage belegd vermogen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, distributie of verkoop van controversiële wapens ² of cruciale onderdelen daarvan.	0% van belegd vermogen
	Onderliggende fondsen of mandaten: Percentage belegd vermogen bij externe beheerders die rapporteren aan de UN PRI	100% van alle externe beheerders voldoen

² Clustermunitie, anti-persoonsmijnen, biologische- en chemische wapens, en kernwapens, of cruciale onderdelen daarvan.

Tabel 2: Overzicht van de strategieën die op de onderliggende mandaten van toepassing zijn om het SNPS E&S kenmerk te promoten³

		Naleving van internationale codes en verdragen	
	Bouwsteen	Uitsluitingen (controversiele activiteit bedrijven)	ESG rapportage vereisten
Life Cycle Portefeuille	Rendement	x	x
	Rente		x
	Matching	n.v.t.	x
Collectief Variabel Pensioen	Bruto	x	x
	Netto	x	x

³ De indicatoren per E&S kenmerk in deze tabel worden gemeten voor de onderliggende fondsen waar de bijbehorende strategie toegepast wordt.

Gedurende 2021 heeft SNPS de volgende acties ondernomen om de beoogde E&S kenmerken te realiseren:

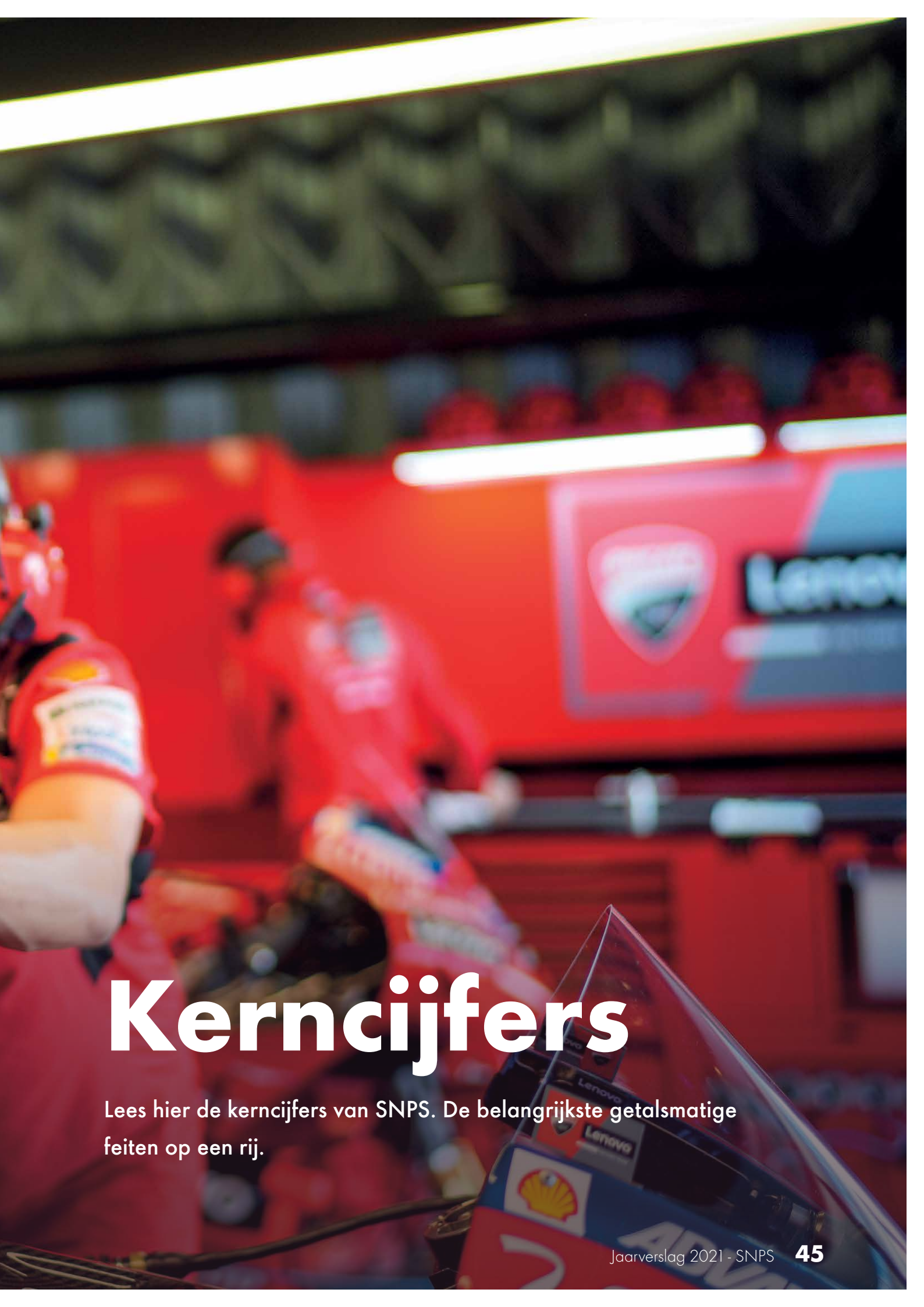
- Alle interne processen voor de formulering, implementatie, monitoring en evaluatie van het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid doorlopen.
- Haar ESG-beleid toegepast in alle opgestelde investment cases en kaderstellingen voor invulling van beleggingscategorieën.
- Voor de selectie van externe managers en beleggingsoplossingen, de due diligence en rapportage vereisten aangescherpt.
- Op alle bedrijven in portefeuille is:
 - door EOS by Federated Hermes engagement en voting activiteiten namens SNPS uitgevoerd.
 - elk kwartaal een screening en beoordeling op ernstige controverses en potentiële verbetering door dialoog (engagement) uitgevoerd.
- De invulling van de categorie aandelen ontwikkelde markten omgezet van een passief fonds naar een discretionair mandaat. Hierdoor is uitsluiting van controversiële wapens in LCP Rendement gerealiseerd. Aanvullend wordt in het mandaat een lagere broeikasintensiteit en een verbeterde score op goed bestuur dan de benchmark nagestreefd

Hiermee heeft SNPS in 2021 haar beoogde E&S kenmerken bereikt.

De mate waarin aan de ecologische en sociale kenmerken is voldaan, wordt nader uitgewerkt door SNPS zodra de lagere wetgeving van SFDR (Level 2) geformaliseerd is.

Momenteel is het pensioenfonds bezig te toetsen of zij aan de rapportageverplichtingen kan voldoen die de wetgever stelt aan pensioenfondsen die ongunstige effecten meewegen. Om die reden maakt SNPS gebruik van een tijdelijke opt-out regeling in de SFDR. In 2022, als de nadere rapportageverplichtingen duidelijk zijn, zal deze keuze worden heroverwogen. Aan de eerste rapportageverplichtingen (level 1) heeft SNPS wel voldaan.

Kerncijfers

Lees hier de kerncijfers van SNPS. De belangrijkste getalsmatige feiten op een rij.

Aantal deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per einde jaar

Bruto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Deelnemers	3.227	3.150	2.975	2.598	2.349
Gewezen deelnemers	734	598	498	392	268
Pensioengerechtigden	16	13	11	7	7
	3.977	3.761	3.484	2.997	2.624

Premiebijdragen werkgever en werknemer, saldo overdrachten van rechten risico deelnemers, pensioenuitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer voor rekening pensioenfonds (x € 1.000)

Bruto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Premiebijdragen werkgever - Bruto pensioenregeling	38.511	36.358	30.691	25.191	21.314
Premiebijdragen werknemers - Bruto pensioenregeling	3.847	3.684	3.140	2.633	2.266
Totaal premiebijdragen	42.358	40.042	33.831	27.824	23.580
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers - Bruto pensioenregeling	2.562	3.231	4.951	2.696	1.033
Pensioenuitkeringen (w.o. overdrachten aan verzekeraar of afkopen) - Bruto pensioenregeling	245	308	115	136	37
Pensioenuitvoeringskosten voor rekening pensioenfonds - Bruto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	1.243	1.197	1.190	1.064	885
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar* (x EUR 1)	383,-	378,-	398,-	408,-	402,-
Kosten vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds - Bruto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	317	170	170	145	109
Kosten vermogensbeheer en transactiekosten t.l.v. deelnemers - Bruto pensioenregeling ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen	0,28%	0,31%	0,21%	0,26%	0,28%

Aantal deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per einde jaar

Netto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Deelnemers	3.781	4.053	4.299	4.272	4.173
Gewezen deelnemers	1.872	1.541	1.167	1.115	1.164
Pensioengerechtigden	212	153	95	66	45
	5.865	5.747	5.561	5.453	5.382

Premiebijdragen werkgever en werknemer, saldo overdrachten van rechten risico deelnemers, pensioenuitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer voor rekening pensioenfonds (x € 1.000)

Netto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Premiebijdragen werkgever - Netto pensioenregeling	11.327	14.371	13.790	13.285	13.756
Premiebijdragen werknemers - Netto pensioenregeling	2.464	3.005	2.980	2.939	2.725
Totaal premiebijdragen	13.791	17.376	16.770	16.224	16.481
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers - Netto pensioenregeling	-1.531	-	-17	-6	-
Pensioenuitkeringen (w.o. overdrachten aan verzekeraar of afkopen) - Netto pensioenregeling	427	420	600	1.041	1.324
Pensioenuitvoeringskosten voor rekening pensioenfonds - Netto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	1.219	1.098	931	1.026	899
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar* (x EUR 1)	305,-	261,-	212,-	236,-	211,-
Kosten vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds - Netto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	175	92	92	78	59
Kosten vermogensbeheer en transactiekosten t.l.v. deelnemers - Netto pensioenregeling ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen	0,29%	0,32%	0,22%	0,26%	0,29%

* Tot en met 2017 gedeeld door gemiddeld aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden

Kostentransparantie voor rekening pensioenfonds + voor rekening deelnemers

Bruto + Netto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Uitvoeringskosten	2.460	2.220	2.121	2.090	1.784
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar* (x EUR1)	340,-	301,-	287,-	301,-	271,-
Kosten vermogensbeheer	1.064	803	594	542	457
Ten opzichte van gemiddeld belegd vermogen	0,31%	0,31%	0,29%	0,35%	0,39%
Transactiekosten	297	333	86	82	88
Ten opzichte van gemiddeld belegd vermogen	0,09%	0,13%	0,04%	0,05%	0,07%

Algemene reserve, minimaal vereist eigen vermogen en voorziening toekomstige uitvoeringskosten

x €.1000	2021	2020	2019	2018	2017
Algemene reserve	11.364	6.998	5.475	4.359	3.207
Minimaal vereist eigen vermogen	5.220	4.384	3.629	2.660	2.249
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	7.703	7.364	6.590	5.154	4.316
Feitelijke dekkingsgraad	102,7%	102,1%	102,0%	102,3%	102,1%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	101,2%	101,3%	101,3%	101,4%	101,4%

De beleidsdekkingsgraad en de reële dekkingsgraad zijn gelijk aan de feitelijke dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad

Beleggingen voor risico deelnemers, liquide middelen deelnemers nog te beleggen en voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers (x € 1.000)

Bruto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Life Cycle portefeuille Rente	25.159	19.268	16.034	11.575	9.481
Life Cycle portefeuille Match I	450	348	184	84	58
Life Cycle portefeuille Rendement	231.580	175.269	139.844	92.540	75.797
Life Cycle portefeuille Match II	-	-	-	-	16
CVP Bruto	5.788	4.857	3.551	2.092	1.788
Liquide middelen/Vorderingen deelnemers nog te beleggen	2.798	2.813	2.654	1.952	1.703
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	265.775	202.555	162.267	108.243	88.843

Netto pensioenregeling	2021	2020	2019	2018	2017
Life Cycle portefeuille Rente	9.069	7.780	6.883	5.269	4.308
Life Cycle portefeuille Match I	336	290	168	109	90
Life Cycle portefeuille Rendement	97.661	81.493	70.963	50.343	43.424
Life Cycle portefeuille Match II	-	-	-	-	61
CVP Netto	15.623	12.029	6.872	3.569	2.075
Liquide middelen/Vorderingen deelnemers nog te beleggen	878	987	1.062	1.070	1.040
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	123.597	102.579	85.948	60.360	50.998

	Portefeuille	Benchmark	AuM (*1.000 EUR per 31-12-2021)
Rente	0,8%	0,8%	34.228
Matching	-8,1%	-8,1%	816
Rendement	14,7%	13,1%	329.241
CVP Bruto	-2,0%	-2,6%	5.788
CVP Netto	-2,0%	-2,6%	15.623

Wat kost het?

SNPS wil een zo goed mogelijk pensioen realiseren en de deelnemers toegankelijk informeren. De kosten die daarbij worden gemaakt zijn de zogeheten uitvoeringskosten. Ook in 2021 werden de uitvoeringskosten streng bewaakt door het bestuur.

Inkomsten

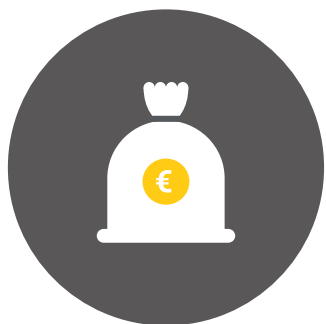
+ € 95.967

Uitgaven

- € 91.601

=

Saldo

+ 4.366

Inkomsten	Totaal	Werkgever	Werknemer	Vergoeding herverzekering	Vergoeding administratie- en uitvoeringskosten
Premie	56.139	38.724	4.872	7.790	4.753
		Rente	Matching	Rendement	
Beleggingsresultaat	39.828	235	-59	40.113	
		CVP Bruto	CVP Netto		
		-125	-336		
		+ € 95.967			

Uitgaven	Totaal	Ouderdom	Partner	Wezen	Overdracht
Pensioenen	672	351	275	46	0
		Administratie	Bestuur	Bestuursbureau	Adviseurs
Pensioen- uitvoeringskosten	2.954	936	23	1.102	43
		Toezicht	Projecten	Opleiding	Communicatie
		48	0	48	115
		Accountant	Overig	Vermogensbeheer	
		76	71	492	
Toename pensioenverplichting	84.238				
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	339				
		Inkomend	Uitgaand		
Waarde- overdrachten	-1.031	-3.294	2.263		
Herverzekeringen	4.429				
		- € 91.601			

De pensioenregeling

Bruto pensioenregeling

De Bruto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Een nadere toelichting op de regeling is opgenomen in de jaarrekening: 10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 42.358 duizend (2020: € 40.042 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 38.801 duizend (2020: € 39.073 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

Netto pensioenregeling

De Netto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Een nadere toelichting op de regeling is opgenomen in de jaarrekening: 10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 13.781 duizend (2020: € 17.376 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 13.709 duizend (2020: € 17.577 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

Naar het oordeel van de certificerend actuaris zijn de technische voorzieningen, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen

vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen. Er is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Pensioenuitvoeringskosten

De uitvoeringskosten die voor rekening van SNPS zijn, bestaan uit pensioenbeheer- en vermogensbeheerkosten. In 2021 kwamen deze kosten in totaal uit op € 3,0 miljoen (2020: € 2,6 miljoen)

Pensioenbeheerkosten

Onder pensioenbeheerkosten vallen onder meer administratiekosten, communicatiekosten en kosten van het bestuur, het bestuursbureau, de accountant en actuaris.

- **Totale kosten**

In 2021 bedroegen de totale pensioenbeheerkosten € 2,5 miljoen (2020: € 2,3 miljoen). Daarvan is € 1,3 miljoen (2020: € 1,2 miljoen) gekoppeld aan de Bruto pensioenregeling en € 1,2 miljoen (2020: € 1,1 miljoen) op de Netto pensioenregeling.

- **Pensioenbeheerkosten per deelnemer**

De kosten per deelnemer zijn binnen de Bruto pensioenregeling € 383,- (2020: € 378,-) en binnen de Netto pensioenregeling € 305,- (2020: € 261,-).

De kostenstijging per deelnemer wordt bij de Bruto-regeling veroorzaakt door een relatief sterkere

stijging van kosten ten opzichte van de stijging van het aantal actieve deelnemers. Voor de Netto-regeling liggen de uitvoeringskosten hoger door een stijging in uitvoeringskosten en tegelijkertijd een afname van het aantal actieve deelnemers.

Vermogensbeheerkosten

De vermogensbeheerkosten die voor rekening van SNPS zijn, bestaan uit de vergoeding die aan Achmea Investment Management (AIM) wordt betaald voor de uitbestedingsovereenkomst én de vaste vergoeding aan de custodian (Bank of New York Mellon, effecten bewaarbank). Deze laatste kostenpost was in 2021 nog voor de sponsor.

Met de sponsor is afgesproken dat als het pensioenfonds voldoende omvang heeft, deze kosten ten laste van de deelnemer komen.

• Totale kosten

De totale vermogensbeheerkosten voor rekening van SNPS waren in 2021 € 391 duizend (2020: € 281 duizend). In de jaarrekening zijn de kosten die direct aan het pensioenfonds zijn gefactureerd en de betaalde kosten (fiduciair beheer) opgenomen. Deze bedroegen in 2021 € 492 duizend (2020: € 262 duizend). Het verschil met de jaarrekening komt door verschillen tussen ramingen en afrekeningen.

Kosten van vermogensbeheer ten laste van deelnemers	Gemiddeld belegd vermogen (*1.000)	Betaalde beheer-vergoedingen (mgmt. fees)	Betaalde transactiekosten binnen portefeuilles	Overig (custodian & bankkosten)	Totaal	%
LCP1: Rente	30.556	30.391	15.171	-	45.562	0,15%
LCP2: Matching	716	1.073	171	486	1.730	0,24%
LC P 3: Rendement	294.176	598.569	257.222	-	855.791	0,29%
CVP-portefeuille Bruto	5.706	10.539	6.010	470	17.019	0,30%
CVP-portefeuille Netto	15.679	30.036	18.142	1.330	49.508	0,32%
Totaal	346.833	670.608	296.716	2.286	969.610	0,28%

Pensioenuitvoeringskosten deelnemers

De pensioenuitvoeringskosten die voor rekening van de deelnemers zijn, bestaan volledig uit vermogensbeheerkosten. Het gaat dan om transactiekosten en beheervergoedingen. De betaalde transactiekosten van € 297 duizend kunnen gesplitst worden in:

- toe- en uittreedkosten in de fondsen (€ 154 duizend);
- transactiekosten binnen de fondsen (circa € 142 duizend);
- geschatte transactiekosten zoals bewaarloon en settlementkosten.

De kosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,09% (2020: 0,13%).

• Kosten gedekt

SNPS ontvangt jaarlijks een vergoeding om de pensioenbeheerkosten te dekken.

In 2021 was dit bedrag € 4,8 miljoen; € 3,2 miljoen voor de bruto pensioenregeling en € 1,6 miljoen voor de netto pensioenregeling. Deze vergoeding was voldoende om de kosten te dekken.

Kosten van vermogensbeheer ten laste van deelnemers	Gemiddeld belegd vermogen (*1.000)	Betaalde beheersvergoeding (mgmt. fees)	Betaalde transactiekosten binnen portefeuilles	Overig (custodian & bankkosten)	Totaal	%
LCPI: Rente	30.556	30.391	15.171	-	45.562	0,15%
LCP2: Matching	716	1.073	171	486	1.730	0,24%
LCP3: Rendement	294.176	598.569	257.222	-	855.791	0,29%
CVP-portefeuille Bruto	5.706	10.539	6.010	470	17.019	0,30%
CVP-portefeuille Netto	15.679	30.036	18.142	1.330	49.508	0,32%
Totaal	346.833	670.608	296.716	2.286	969.610	0,28%

Evaluatie uitvoeringskosten

Het fonds maakt een gedegen afweging bij het maken van kosten, waarbij deze in samenhang worden gezien met de realisatie van de strategie. De totale pensioenbeheerkosten per deelnemer voor beide regelingen (bruto en netto) gecombineerd zijn € 340,- (2020: € 301,-). De kostenstijging per deelnemer wordt veroorzaakt door een daling van het aantal actieve deelnemers met ongeveer 2% en een stijging van de kosten met 7%. Deze kostenstijging wordt met name veroorzaakt door een stijging van de administratiekosten en de toegenomen toerekening van kosten van het bestuursbureau. Deze hogere kosten zijn gerelateerd aan additionele werkzaamheden in het kader van toezicht en voorbereidingen op het nieuwe pensioencontract inclusief communicatie hierover.

De uitvoeringskosten per deelnemer, in overeenstemming met de definitie van de Pensioenfederatie, liggen in lijn met vergelijkbare fondsen (peers); dit o.b.v. benchmark informatie en een kostenvergelijking. De totale kosten van het vermogensbeheer bedragen EUR 1,36 miljoen hetgeen 39 basispunten is van het belegd vermogen (2020: 45 bps). De daling van vermogensbeheerkosten als percentage van het belegd vermogen wordt veroorzaakt door de daling van de transactiekosten (zowel absoluut als procentueel) en tegelijkertijd een stijging van het belegd vermogen.

Binnen de beleggingsfondsen en het mandaat is gedurende 2021 ongeveer 9 basispunten aan transactiekosten

gemaakt (2020: 13 bps).

De totale kosten (excl. transactiekosten) als percentage van het belegde vermogen is vergelijkbaar met de gerealiseerde kosten over 2020; in beide jaren bedroeg dit 31 basispunten. De vermogensbeheerkosten en de transactiekosten liggen in lijn met de kosten van vergelijkbare fondsen.

Het bestuur van het fonds is zich bewust van het kostenniveau en vindt de huidige kosten passend bij de omvang van het fonds en de fase waarin het fonds zich bevindt.

Risico- management

Aan de uitvoering van de pensioenregeling kleven risico's. SNPS heeft daarom een raamwerk voor risicomanagement ingericht waarmee het bestuur risico's in kaart brengt en beheerst. Hierbij wordt rekening gehouden met de lange-termijndoelstellingen van het fonds en de interne en externe omgeving.

Bruto- en nettorisico's

Het bruto risico is het risico zonder rekening te houden met beheersmaatregelen. Door het treffen van beheersmaatregelen wordt gestreefd het risico naar een acceptabel niveau te brengen. Dit is het netto risico dat het fonds na het nemen van alle maatregelen nog steeds loopt. Het risico van bijvoorbeeld een cyberaanval zonder enige vorm van beschermingsmaatregelen is vrij groot (bruto risico). Door het invoeren van risicobeperkende maatregelen wordt het risico verkleind (netto risico). Elk kwartaal wordt door het bestuur gekeken of de netto risico's nog binnen het risicobereidheid kader passen. Als dat niet het geval is, kunnen er aanvullende maatregelen worden getroffen.

a) Risicoprofiel: draagkracht en bereidheid

Aan de uitvoering van een pensioenregeling kleven risico's. SNPS heeft daarom een raamwerk voor risicomanagement ingericht waarmee het bestuur risico's in kaart brengt en beheerst. Hierbij wordt rekening gehouden met de langetermijndoelstellingen van het fonds en de interne en externe omgeving. De risicodraagkracht van SNPS wordt mede bepaald door de risicobereidheid van de deelnemers. Bij het bepalen van de eigen risicobereidheid heeft het bestuur de doelstellingen van SNPS als uitgangspunt genomen.

Het fonds maakt onderscheid tussen financiële en niet-financiële risico's. Risico's die een directe impact hebben op de omvang van de bezittingen, verplichtingen en resultaten van het fonds vallen onder de financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het onder meer om strategische-, bestuurlijk operationele -, reputationele - en integriteitsrisico's.

Het bestuur bepaalt elk kwartaal of het netto risico (het risico dat resteert na de genomen risicobeperkende maatregelen) nog valt binnen de risicobereidheid van het fonds⁴. Bij het vaststellen van de risicobereidheid van de financiële risico's spelen de beleggingsovertuigingen een belangrijke rol.

⁴ De risicobereidheid wordt toegelicht op pagina 59.

Risicobereidheid

De risicobereidheid (risk appetite) is de hoeveelheid risico die SNPS bereid is te nemen bij het realiseren van haar missie en visie. De wijze waarop met het risico wordt omgegaan moet in lijn zijn met de mate van de risicobereidheid. Bijvoorbeeld, als de risicobereidheid laag is, dan mag de gekozen invulling niet te veel restrisico's met zich meebrengen waardoor ze boven de bereidheid uitstijgt.

Risicocategorie	Omschrijving	Toelichting
Financiële risico's	Risico's die het fonds (en daarmee de deelnemer) loopt ten aanzien van haar bezittingen en verplichtingen	Financiële risico's worden afgewogen tegen het verwachte rendement. Bepaalde risico's worden bewust genomen om optimaal verwacht rendement te kunnen genereren, waar andere risico's juist worden gemitigeerd als dit rendement niet wordt verwacht. Mede door spreiding van investeringen en een bewuste afweging tussen het wel of juist niet afdekken van bepaalde posities wordt beoogd een optimaal resultaat te genereren. De risicobereidheid ten aanzien van financiële risico's is gemiddeld tot hoog ^{*1} .
Niet-financiële risico's	Risico's die het fonds loopt op het vlak van haar operationele en bestuurlijke activiteiten	Niet-financiële risico's zijn gerelateerd aan operationele en bestuurlijke activiteiten binnen het fonds en bij de uitbestedingspartners. In de uitvoering wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te mitigeren tegen aanvaardbare kosten. De risicobereidheid ten aanzien van niet-financiële risico's is laag tot gemiddeld ^{*1} .
Integriteitsrisico's	Risico's die afbreuk doen aan geschreven en ongeschreven regels van integere bedrijfsvoering	Het fonds accepteert geen risico's met betrekking tot het bewust of onbewust bijdragen aan een niet-integere bedrijfshuishouding. Het fonds en haar uitbestedingspartners dienen te voldoen aan wet- en regelgeving maar ook aan ongeschreven regels t.a.v. de integere bedrijfsvoering. Deze kunnen door de tijd veranderen en ontwikkelingen worden nauwlettend gemonitord. De risicobereidheid ten aanzien van integriteitsrisico's is laag ^{*1} . Het fonds beoogt deze risico's zo veel als mogelijk te mitigeren.

^{*1}

Laag: Het fonds accepteert een gering of zeer beperkt risico of mitigeert het bestaande risico tot dat niveau.

Gemiddeld: Het fonds kiest ervoor om (beperkt) risico te lopen ook na mitigerende maatregelen.

Hoog: Het fonds accepteert een groot deel van het risico hetgeen gevolgen kan hebben, maar beheerst de mogelijkheid van een negatieve uitkomst.

“ Het bestuur is onderdeel van het risicobeheersingsproces ”

b) Risicomanagementsysteem

Het risicomanagementsysteem heeft een 'first, second and third line of defense'. De verantwoordelijkheid voor risicobeheersing is aan diegene die primair verantwoordelijk is voor het betreffende proces. Dit is de 'first line of defense' – de eerste verdedigingslinie - van het risicomanagement van het bestuur.

Als tweede ofwel 'second line of defense' heeft SNPS een proces voor risicobeheersing ingericht. De afdeling Finance van SPN controleert onafhankelijk of de door de eerste lijn uit te voeren controles gedegen zijn uitgevoerd en of de beheersmaatregelen effectief zijn. Ze gebruiken daarbij de zogenoemde Risk and Control Self Assessment (RCSA)-cyclus. In de RCSA wordt bepaald hoe groot de kans is dat een bedreiging zich voordoet en wat de mogelijke impact is. Ook wordt de opzet, inrichting en werking van de RCSA periodiek geëvalueerd.

Tenminste elke drie jaar vindt door het bestuur een eigenrisicobeoordeling plaats waarbij het totale risicomanagementsysteem in opzet en werking wordt geëvalueerd en waarvan verslag wordt gedaan aan DNB.

Een ter zake kundig en ervaren Shell-collega (niet zijnde een lid van het

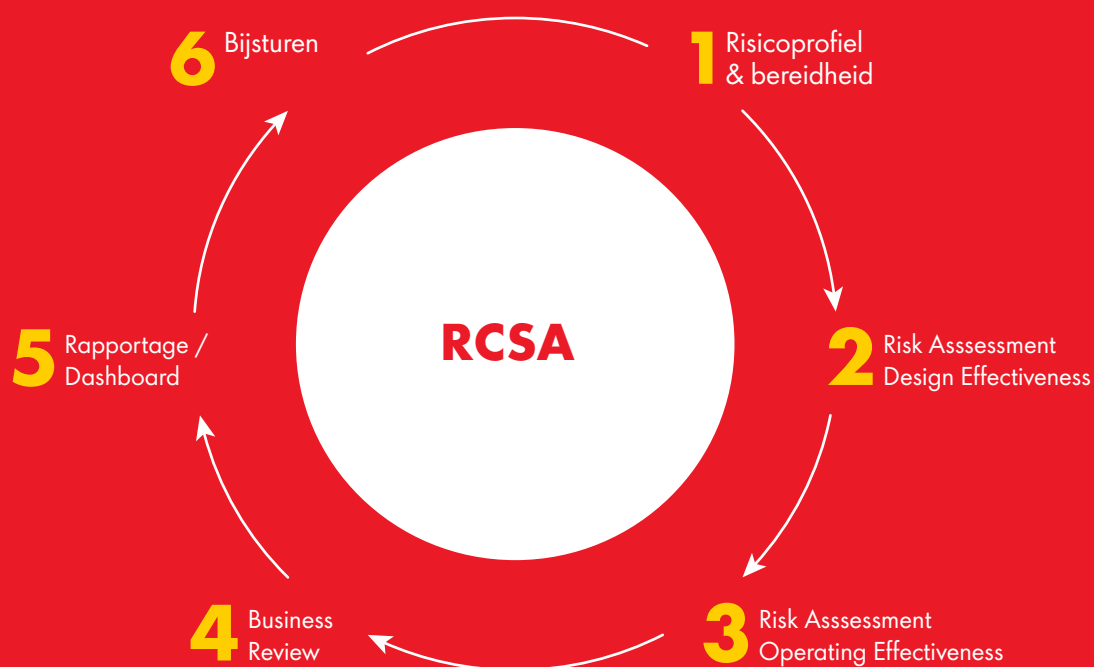
bestuur of het verantwoordingsorgaan van SNPS en ook niet betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden van het fonds) is door het bestuur van SNPS tot 'Sleutelfunctiehouder-Risicobeheer' benoemd: de portefeuillehouder risicomanagement namens het bestuur. De Finance Manager van SPN is vervuller van de sleutelfunctie risicobeheer en ondersteunt de Sleutelfunctiehouder in de uitvoering van zijn taken.

Het bestuur is onderdeel van het risicobeheersingsproces en stelt de uitkomsten in termen van inhoudelijke wijzigingen en risicoclassificatie en -acceptatie vast.

De derde ofwel 'third line of defense' wordt door de Internal Audit functie gevormd, die periodiek audits bij SNPS, SPN en AIM uitvoert. Sinds 2020 is er ook een Sleutelfunctiehouder Internal Audit door het bestuur benoemd die erop toeziet dat het proces van audit en assurance goed wordt gemanaged en hierover verslag uitbrengt aan het bestuur.

Het SNPS-controleraamwerk bouwt mede op de controles van de uitvoeringsorganisaties: SPN, APS en AIM. Elk van deze organisaties heeft de 'three lines of defense' ingericht om de risico's voor de eigen organisatie te kunnen beheersen.

Risicomanagement proces

In bovenstaand schema wordt het risicomanagementproces van SNPS op hoofdlijnen weergegeven.

Het proces biedt een beheersingskader dat passend is bij het profiel van het fonds en de risico's die het fonds loopt. Ieder jaar evalueert het bestuur het controleraamwerk. In 2021 zijn er meerdere aanpassingen gemaakt om het risicomanagement verder aan te scherpen en aan te passen aan de veranderende omstandigheden.

In 2020 heeft SNPS voor het eerst een eigenrisicobeoordeling (ERB) uitgevoerd. De ERB geeft inzicht in de effectiviteit van het risicobeheer inclusief beheersmaatregelen en is van belang bij het nemen van strategische beslissingen

van het fonds. Het Bestuur heeft op basis van de uitgevoerde ERB geconcludeerd dat het risicobeheer van het fonds op een doelmatige en effectieve wijze plaatsvindt. Er is een solide risicobewuste cultuur binnen het Bestuur, SPN en andere betrokken partijen bij het fonds. Ook is sprake van een nauw eigenaarschap van het Bestuur en het Pensioenbureau bij de wijze waarop bestaande en nieuwe risico's worden gemanaged als onderdeel van het risicobeheersingsproces. Het risicomanagement raamwerk wordt continu ontwikkeld en waar nodig aangepast. In 2022 zullen klimaatrisico's en de consequenties van de wettelijke invulling van het Pensioenakkoord speciale aandacht krijgen.

De belangrijkste operationele processen van het fonds zijn uitbesteed aan strategische leveranciers en worden nauwgezet gemonitord mede als onderdeel van het uitbestedingsbeleid en de daaraan gekoppelde uitbestedingsrisico en het prestatierisico van de uitbestedingspartijen. Er is een langlopende relatie met deze leveranciers. De continuïteit van de dienstverlening is hiermee op adequate wijze geborgd.

Het fonds heeft twee regelingen. Beide regelingen, zijn met uitzondering van de risicodekkingen, een premieovereenkomst. Ook financieel staat het fonds er goed voor. De aanwezige voorzieningen voor toekomstige uitvoeringskosten liggen per 31 december 2021 op het benodigde niveau. Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt EUR 5,2 miljoen hetgeen ruimschoots gedekt wordt door het eigen vermogen van EUR 11,4 miljoen. Het pensioenfonds heeft een relatief lange termijn horizon, voldoende vermogen en voorzieningen en een gediversifieerde beleggingsportefeuille om risico's te spreiden.

Met de sterke financiële positie en de opzet van de beleggingsportefeuille is de financiële continuïteit van het fonds goed geborgd.

c) Belangrijkste financiële risico's

SNPS heeft een groot aantal risico's geïdentificeerd op financieel, operationeel, bestuurlijk en communicatie gebied en ook t.a.v. van integriteit. De belangrijkste hieronder worden toegelicht.

Beleggingsrisico

De pensioenpremies worden door SNPS individueel belegd voor rekening en risico van de (gewezen) deelnemer en de gepensioneerden. Het belangrijkste risico voor de deelnemer is het beleggingsrisico. Dit is het risico van tijdelijk of definitief verlies van waarde voor de deelnemer als gevolg van realisatie van de risico's die inherent zijn aan beleggen (zoals bijvoorbeeld het marktrisico en het renterisico). Dat wil zeggen dat rendement de beloning is voor het nemen van risico. Risico's zijn binnen het beleggingsbeleid dus onvermijdelijk, maar moeten zorgvuldig worden genomen. Dit is één van de beleggingsovertuigingen van het fonds.

Een belangrijke beheersmaatregel voor het beleggingsrisico is het beleggen volgens een Life Cycle-profiel, waarbij op jongere leeftijd meer risico kan worden genomen en op latere leeftijd meer stabiliteit wordt nagestreefd. Een adequate beheersing van de Life Cycle-structuur is hierbij van groot belang. Deze beheersing wordt vertaald in de Life Cycle-portefeuilles. Ingrijpende aanpassingen van de Life Cycle-portefeuilles worden alleen gedaan op basis van een Asset Liability Management-studie (ALM). Voorafgaand aan een dergelijke studie stelt het bestuur de risicobereidheid vast. Binnen deze risicobereidheid wordt door het bestuur gestreefd naar een zo hoog mogelijk verwachte pensioenuitkomst, tegen zo laag mogelijke kosten.

Daarnaast wordt het beleggingsrisico indien nodig bijgesteld, want:

- Hoe langer de horizon, des te groter het herstellend vermogen.

“ SNPS heeft een groot aantal risico's geïdentificeerd ”

- Deelnemers moeten worden beschermd tegen een significant verlies in verwacht inkomen relatief kort voor de pensioenrichtleeftijd.
- Met behulp van het CVP wordt de deelnemer in staat gesteld om na pensioendatum door te beleggen. Doorbeleggen na pensioendatum maakt het mogelijk om de pensioenuitkering op termijn gedeeltelijk te kunnen beschermen voor inflatie.

De Life Cycle-portefeuilles en de twee administratieve CVP-portefeuilles worden gespreid over bijvoorbeeld meerdere beleggingscategorieën, landen, sectoren en bedrijven om het marktrisico te verminderen.

Een aantal van de financiële risico's worden nader omschreven in de toelichting bij de jaarrekening op pagina 145.

d) Belangrijkste niet-financiële risico's

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico laat zich het beste definiëren als ontwikkelingen in de omgeving die conflicteren met de

belangen van of verstrekende gevolgen hebben voor het pensioenfonds. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de invloed van ontwikkelingen in de financiële positie van de werkgever (leidend tot meesleepgevaar), het ontbreken van evenwichtige belangenafweging als gevolg van dominantie van de werkgever of dominantie van de door de werkgever benoemde bestuurders en de invloed van de werkgever op het beleid van het pensioenfonds.

Regulatory change risico

Het risico op wijzigingen in wet- en regelgeving ('regulatory change risico') gaat om de mogelijk nadelige gevolgen voor het fonds van steeds meer, sneller en elkaar overlappende en veranderende wet- en regelgeving. Dit kan leiden tot andere waarderingen, andere en/of meer compliance verplichtingen en zelfs een direct gevolg hebben voor de toekomst van het fonds. Denk bijvoorbeeld aan de (concept) wetgeving rond het Pensioenakkoord.

Beide hierboven genoemde risico's worden onder supervisie van het bestuur proactief gemonitord zodat

de impact tijdig bepaald kan worden. Waar mogelijk wordt onder regie van het bestuur deelgenomen aan het besluitvormingsproces. Dit gebeurt door participatie in overlegstructuren en actieve betrokkenheid in en via branche- en maatschappelijke organisaties.

Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de externe dienstverleners onvoldoende gewaarborgd is. In de uitvoering van kernactiviteiten staan continuïteit, vertrouwelijkheid en een goede kwaliteit van dienstverlening voorop. De belangen van deelnemers en overige belanghebbenden mogen geen gevaar lopen door deze uitbestedingen. Het uitbestedingsrisico wordt verkleind door een solide uitbestedingsbeleid, uitbestedingscontracten en contractmanagement. Periodiek wordt onafhankelijke 'assurance' verkregen.

IT-risico

Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn. Een belangrijk deel van de kritische IT-systemen ligt bij derde partijen, waardoor het IT-risico grotendeels een uitbestedingsrisico is.

Het cyberrisico is bij het fonds onderdeel van het IT-risico. Gezien de toename van cybercrime en het belang van cybersecurity is er bij het fonds en haar uitbestedingspartijen extra aandacht op een tijdige en adequate beheersing van dit risico. In 2021 heeft een workshop cybersecurity

plaatsgevonden waarin het bestuur door de uitbestedingspartijen is geïnformeerd over het huidige IT-landschap, het dreigingsniveau en over de aanwezige risicomitigaties. Daarnaast ontvangt het fonds assurance rapportages op het gebied van IT-beheersing.

e) Integriteitsrisico

Dit is het risico dat de reputatie van het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers, (mede-)beleidsbepalers, leidinggevenden of dienstverleners. SNPS voert een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit. Er zijn negen specifieke integriteitsrisico's (waaronder het risico op fraude) met bijbehorende beheersmaatregelen omschreven. Deze worden operationeel getoetst, waaronder ook de voorwaarden die in het uitbestedingsbeleid zijn geformuleerd. Het beleid van het fonds is erop gericht om integriteitsrisico's te beheersen op het niveau zoals in de risicobereidheid is bepaald. Als mitigatie voor deze negen risico's worden onder andere de volgende maatregelen getroffen: een gedragscode die betrokkenen ondertekenen, een compliance officer binnen het bestuursbureau die periodiek afstemming heeft met interne en externe partijen en jaarlijks aan het bestuur rapporteert, openheid over nevenfuncties in het jaarverslag, het ESG-beleid, de periodieke ERB en de jaarlijkse review en update van de systematische integriteitsrisicoanalyse.

f) Ontwikkeling van de risico's als gevolg van de invasie in Oekraïne

De beleggingsportefeuilles van SNPS is goed gespreid. De situatie in Oekraïne en op de financiële markten wordt nauwlettend gevolgd en actie ondernomen als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. De beleggingsportefeuille heeft een bescheiden blootstelling naar Russische beleggingen (zo'n 1,3% van het vermogen). Anders dan een sterk toegenomen volatiliteit in de markt als gevolg van onzekere omstandigheden leidt de Russische invasie in Oekraïne niet tot significant grotere risico's voor het fonds. Premie-

inning voor deelnemers die werkzaam zijn in Rusland gaat via het centrale inningssysteem van de Shell-groep en de nog openstaande en ook de toekomstige premieverplichtingen zijn zeer beperkt en vormen geen materieel risico. Naleving van sanctiewetgeving is al een standaardonderdeel van de risicobeheersing. Dit heeft door de significante veranderingen wel extra aandacht. Er zijn geen individuele uitkeringsgerechtigden geïdentificeerd waar de huidige sanctiewetgeving van invloed is op de pensioenbetalingen. Dit wordt nauwlettend gemonitord en indien nodig zal waar mogelijk binnen de bestaande beperkingen een oplossing worden gezocht.

COMMUNICATIE

**Binnen de pensioenwereld ongekend
hoge openingsklikratio's: gemiddeld 74%
van de geadresseerde opent de email**

De deelnemers van SNPS in staat stellen om goed geïnformeerde beslissingen te nemen voor hun pensioen. In één zin is dat de communicatievisie van SNPS. Debby van der Voort, Hoofd Communicatie Shell Pensioenbureau Nederland, zet voor 2021 op een rij wat de communicatiemomenten en -middelen waren, die hieraan een bijdrage hebben geleverd.

Ondanks de thuiswerksituatie, en andere beperkende maatregelen als gevolg van corona, zijn er mooie stappen gezet in de communicatie van SNPS. Zo is er een geheel vernieuwde website en een speciale onlinepagina in het leven geroepen met informatie over het Pensioenakkoord (Het Pensioenakkoord (www.shellpensioen.nl/pensioenakkoord)).

Strategisch thematische communicatiebijdragen

Het bestuur heeft in september 2021 de strategische thema's en prioriteiten van SNPS herijkt. Vier van de zes strategische thema's worden door communicatie ondersteund:

Transitie & convergentie (1e strategische thema)

Om deelnemers voor te bereiden op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is er in 2021 aandacht besteed aan zowel de eigen Shell pensioenregelingen (SNPS en SSPF) en de kenmerken van de twee varianten van de nieuwe pensioenregeling flexibel en solidair. Daarin werd gebruik gemaakt van meerdere eigen communicatiekanalen alsook communicatie via Voeks (magazine en online) voor de pensioengerechtigden.

Daarnaast werd er nauw samengewerkt met de werkgever om actieve deelnemers zo goed mogelijk te bereiken.

Deelnemersbeleving (2e strategische thema)

Hoewel de meeste mensen onder de 50 jaar weinig aandacht hebben voor hun pensioen, wil het bestuur van SNPS stimuleren dat deelnemers er vaker bij stilstaan. Hierin speelt bewustwording een sleutelrol. De focus ligt daarbij op het verschaffen van meer inzicht in de persoonlijke pensioensituatie. Ook worden belangrijke processen en ontwikkelingen, van belang bij het onderwerp pensioen, verhelderd. Omdat digitale communicatie meer mogelijkheden biedt om deelnemers een betere service te verlenen (en tegelijk kunnen doorverwijzen naar mijn-Shellpensioen), gebeurt de communicatie nagenoeg volledig online. Hierbij wordt de relevantie, het gebruikersgemak en de tevredenheid over de boodschap stelselmatig gemonitord en verbeterd.

Uitbesteding (3e strategische thema)

De wettelijke pensioencommunicatie is uitbesteed aan Achmea Pensioenservices (APS). Dat geldt ook voor een deel van de aanvullende communicatie. Met APS wordt constant gewerkt aan een hoge kwaliteit en een optimale dienstverlening.

“ Het bestuur heeft strategische thema's en prioriteiten van SNPS herijkt ”

“Ondanks de thuiswerksituatie, en andere beperkende maatregelen als gevolg van corona, zijn er mooie stappen gezet”

ESG (6e strategische thema)

Verantwoord beleggen staat hoog op de agenda van het bestuur van SNPS. Om die reden is het belangrijk dat deelnemers aan de Shell pensioenregelingen inzicht hebben in de resultaten van SNPS, maar ook zich kunnen vinden in het gevoerde ESG-beleid.

Communicatiemiddelen 2021

Transparantie:

- Vier online nieuwsbrieven werden uitgebracht (Shell Pensioen Update) met daarin onder meer aandacht voor het Pensioenakkoord, ESG en inzicht in de eigen pensioensituatie. Gemiddelde openingsklikratio: 74%. Ongekend hoog in de pensioenwereld.
- In de vorm van een opvallende ansichtkaart is een oproep gedaan naar slapers, uitdiensttrekkers en ex-partners om email-adressen en mobiele nummers met ons te delen, voor een snelle en efficiënte manier van communicatie en in-contact blijven.
- Rondom het nieuwe pensioenstelsel/ Pensioenakkoord is de webpagina vernieuwd met het laatste nieuws en aandacht in elke nieuwsbrief.

- De website is geoptimaliseerd met een vernieuwde homepage (visueel aantrekkelijker en overzichtelijker) en een nieuwe pagina 'grip op je pensioen' inclusief een uitlegvideo en infographics. Downloadbare brochures over de Bruto en Netto regeling zijn geïntegreerd in de teksten op de webpagina en de SNPS pagina "Met pensioen gaan" is geheel vernieuwd. De deelnemers waarderen het initiatief en geven de website een 4 (uit maximaal 5 te geven punten).

Bewustzijn:

- CVP update brochure en webpagina's met meer aandacht voor onderscheid tussen vast en variabel.
- De Pensioenchecker app is nu verder verbeterd. Daarmee kan een deelnemer nu ook direct inloggen op mijn-Shellpensioen, ons portaal voor onze deelnemers.

Perspectief:

- Met een jaarverslag is SNPS in staat om volledig digitaal op een toegankelijke manier met deelnemers en (externe) stakeholders te communiceren. Hiervoor is ook een speciale jaarverslag website opgezet (www.SNPSjaarverslag.nl).

Hierop hebben we bijvoorbeeld een uitlegvideo met de belangrijkste momenten voor SNPS (Jaarverslag in vogelvlucht) staan, interviews, podcasts en de belangrijkste feiten en cijfers. Ook kan het volledige jaarverslag worden gedownload of gelezen als een digitale versie van het (on demand) printexemplaar.

- Door de veeleisende en steeds veranderende (en lang niet altijd duidelijke) Europese wetgeving op het gebied van verantwoord beleggen, is de Shell Pensioen MVB pagina www.shellpensioenmvb.nl volledig geactualiseerd. Op deze online omgeving zijn te vinden: de SNPS beleggingsovertuigingen, SDG-uitleg en achtergrondartikelen. Uit een enquête blijkt dat 65% van de deelnemers verwacht dat Shell pensioen een bijdrage levert aan de energietransitie.

Goed om te weten

Communicatiepijlens SNPS:

Transparantie

Wij helpen deelnemers met informatie over hoe hun pensioen werkt, maar ook met uitleg over de regeling van Shell en de impact van actualiteiten zoals het Pensioenakkoord.

Bewustzijn

Deelnemers informeren over hun pensioen, om zo bekendheid en begrip te creëren voor alles wat ermee samenhangt, zodat zij zelf in staat zijn om pensioenkeuzes te maken.

Perspectief

Deelnemers inzicht geven in de ontwikkelingen van de life cycles van SNPS. Vergroten van het draagvlak voor ESG.

MISSIE
VISIE
DOEL EN
STRATEGIE

De missie van SNPS is onze deelnemers mogelijkheden bieden voor het realiseren van persoonlijke pensioendoelen.

Het is de visie van SNPS om in het belang van onze deelnemers de pensioenregelingen op innovatieve, transparante en competitieve wijze uit te voeren. Daarbij willen we onze deelnemers in staat stellen om geïnformeerde beslissingen te nemen over hun inkomen voor later.

SNPS draagt zorg voor de uitvoering van twee beschikbare premieregelingen van Shell voor medewerkers met Nederland als 'base country'. De Bruto pensioenregeling is voor medewerkers die vanaf 1 juli 2013 nieuw in dienst komen. Daarnaast kunt u pensioen opbouwen in de Netto pensioenregeling van SNPS als uw salaris boven het wettelijk fiscale maximum is.

Het pensioenfonds heeft als **doel** het uitvoeren van de SNPS-pensioenregelingen, en in verband daarmee het (laten) verstrekken van pensioenen. Voor de maandelijkse opbouw van pensioenkapitaal stelt de werkgever een premie beschikbaar. De inhoud van de pensioenregelingen wordt bepaald in het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen werkgever en werknemers en is vervolgens door het pensioenfonds vastgelegd in de pensioenreglementen.

De **strategie van SNPS** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het Bestuur worden herijkt. Voor de periode 2022-2023 zijn zes strategische thema's gedefinieerd:

Uitbesteding

Voor de uitvoering van het pensioenreglement van SNPS worden bepaalde werkzaamheden uitbesteed bij gespecialiseerde bedrijven. Deze kunnen op hun beurt het werk op onderdelen weer uitbesteden aan onderaannemers (onderuitbesteding). Om dit geheel in goede banen te leiden, heeft SNPS een uitbestedingsbeleid. Maar hoe is dat in het tweede coronacrisisjaar verlopen?

In 2021 is het uitbestedingsbeleid ongewijzigd gebleven. Het bestuur heeft zich gericht op het monitoren van de uitvoering van dit beleid. Belangrijk daarbij te vermelden: het bestuur is te allen tijde verantwoordelijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Dat geldt ook voor de uitbestede werkzaamheden.

Geen effect crisis op het uitbestede werk

Na 2020 stond 2021 ook voor een belangrijk deel in het teken van de coronapandemie. Toch heeft de kwaliteit van de uitvoering daar niet onder te lijden gehad. Er is goed samengewerkt met de uitbestedingspartijen en de operationele activiteiten zijn uitgevoerd in lijn met de door het fonds gestelde kwaliteitsmaatstaven. Daarnaast zijn de prioriteiten in de strategische agenda van SNPS naar tevredenheid volbracht.

Samenwerking met Achmea

Eind 2021 is de bestaande pensioenbeheerovereenkomst met Achmea Pensioenservices (APS) met twee jaar verlengd. Ook is tussen SNPS en APS een intentieverklaring getekend om te onderzoeken hoe de samenwerking uiterlijk per 31 december 2022 vertaald kan worden in een nieuwe lange termijnovereenkomst voor de periode na 1 januari 2025.

Wat houdt het uitbestedingsbeleid in?

In het uitbestedingsbeleid zijn de volgende punten op papier gezet: de uitgangspunten, het te volgen proces, de eisen die aan de uitbestedingsrelatie worden gesteld, hoe de continuïteit van de uitbestede processen gewaarborgd wordt en hoe getoetst wordt of de uitvoering in overeenstemming is met de gemaakte afspraken.

Uitbesteding van bestuursondersteuning, pensioenbeheer en vermogensbeheer

In dit overzicht zijn de uitbestedingsrelaties van SNPS samengevat.

PARTIJ	CONTRACT	ACTIVITEIT	ACTIVITEIT OMSCHRIJVING
Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN)	Service Agreement	Directeur van SNPS	SPN ondersteunt het bestuur, voert de financiële administratie en adviseert het bestuur over alle aspecten van het pensioenbeleid.
Achmea Investment Management B.V. (AIM)	Fiduciary Life Cycle Management (FCLM)	Vermogensbeheer	AIM beheert het vermogen en adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid.
Achmea Pensioen-services N.V. (APS)	Overeenkomst van Pensioenbeheer	Pensioenbeheer	APS voert de pensioen-administratie, inclusief het uitkeringsproces, en de pensioencommunicatie uit.

Controle op uitbestedingsrelaties

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van SPN, AIM en APS zijn vastgelegd in overeenkomsten met daaraan gerelateerde prestatiecriteria en verantwoordingsrapportages. Het bestuur heeft de directeuren (in hun rol als uitvoerend bestuurders) en een medewerker van SPN algemene tekenbevoegdheid (procuratie) verleend. Daarnaast beschikken APS en AIM over een beperkte procuratie om hun taken voor SNPS te kunnen uitoefenen.

Auditprogramma

Door het jaar heen worden uitbestede werkzaamheden gemonitord door SNPS en waar nodig bijgestuurd. Jaarlijks ontvangt het fonds van AIM en APS een onafhankelijke assurance-verklaring. Hiermee leggen zij verantwoording af over de opzet en de effectiviteit van de interne controlemaatregelen rondom operationele processen in dat jaar. De

ontvangen assurance- rapportages worden geanalyseerd en waar nodig opgevolgd. De rapportages over 2021 bieden voldoende waarborgen over de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de interne controlemaatregelen bij AIM en APS.

SPN verstrekt ieder jaar een Assurance Letter aan het fonds en valt als entiteit binnen het audit-programma van Shell Internal Audit & Investigations (SIAI). SIAI heeft begin 2022 een audit afgerond op de processen en controles bij SPN en SNPS en ook SSPF. Het resultaat van deze audit is 'good'. Ook het 2021 DNB beleggingsonderzoek vermeldt geen materiële tekortkomingen.

Herverzekering

De risico's van overlijden in actieve dienst, (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid en premievrijstelling van pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid zijn met ingang van 1 januari 2021 volledig herverzekerd bij ElipsLife.

BESTUURSMODEL

Hoe wordt SNPS bestuurd en welke opvallende zaken uit 2021 zijn belangrijk om te vermelden in dit jaarverslag?

Eerst de feiten op een rij. SNPS heeft één bestuur met uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden. Het niet-uitvoerende deel van het bestuur bestaat uit vijf leden. Hierin hebben zitting: een onafhankelijk voorzitter, twee werkgeversvertegenwoordigers en twee werknemersvertegenwoordigers. Het uitvoerend deel van het bestuur bestaat uit twee beroepsbestuurders. Deze zijn in dienst van SPN. Pensioengerechtigden hebben nog geen plek in het bestuur, aangezien nog geen 10 procent van de deelnemers bij SNPS gepensioneerd is. De samenstelling van het bestuur kunt u vinden in bijlage 2.

‘Omgekeerd gemengd model’

Het bestuursmodel van SNPS wordt ook wel een ‘one-tier board’ genoemd. Dit is het zogeheten ‘omgekeerd gemengd model’ uit de Pensioenwet. Hierin bepalen niet-uitvoerende bestuursleden het beleid en houden toezicht op de uitvoerende bestuurders. De uitvoerende bestuurders houden zich bezig met de dagelijkse (operationele) leiding van het pensioenfonds en de beleidsvoorbereiding. De taak van voorzitter wordt vervuld door de niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder.

Veilig pensioen

Tenzij de niet-uitvoerende bestuursleden kunnen aantonen dat zij voldoende kennis en ervaring hebben op het gebied van risicobeheer, beleggingsbeleid, uitbesteding en financiële informatievoorziening, is een pensioenfonds met een ‘one-tier board’ verplicht om een auditcommissie te hebben. SNPS heeft geen auditcommissie omdat het aan hiervoor

genoemde voorwaarde voldoet. Daarom heeft De Nederlandsche Bank (DNB) vrijstelling gegeven voor de instelling van een auditcommissie.

Er wordt daardoor bij SNPS extra veel belang gehecht aan aandacht voor de beleidsterreinen: risicobeheer, beleggingsbeleid, uitbesteding en financiële informatievoorziening.

Verantwoordingsorgaan

Het pensioenfonds heeft ook een Verantwoordingsorgaan (VO). Het VO geeft jaarlijks achteraf een oordeel over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het VO enkele specifieke adviesrechten. Het VO heeft zes leden. Twee daarvan zijn vertegenwoordigers van de werkgever en vier vertegenwoordigen werknemers die deelnemen in één of beide pensioenregelingen van SNPS (Bruto en/of Netto). Omdat nog geen 10 procent van de deelnemers bij SNPS gepensioneerd is, zijn er statutair nog geen pensioengerechtigden lid van het VO.

Werkwijze van het bestuur

De werkwijze van het bestuur is vastgelegd in het interne bestuursprotocol. Hierin staan de uitgangspunten en afspraken die het bestuur met elkaar heeft gemaakt. In het bestuursprotocol van SNPS staan de taken van het bestuur beschreven.

Het bestuur heeft in 2021 zes keer vergaderd, waarbij één vergadering volledig in het teken stond van de vaststelling van het jaarverslag 2020. In de andere bestuursvergaderingen

“ In 2021 heeft SNPS een gecombineerde werkgroep diversiteit gevormd ”

heeft het bestuur diverse onderwerpen behandeld. In het bestuur zijn de communicatielijnen kort.

Evaluatie eigen functioneren van het bestuur

De jaarlijkse interne zelfevaluatie van het bestuur over 2021 is in januari 2022 afgerond. Voorafgaand aan de zelfevaluatie heeft de voorzitter individuele functioneringsgesprekken gevoerd met bestuursleden. In dat licht heeft de voorzitter ook met de Dean van de SPN Academy gesproken. Op basis van deze gesprekken is het individuele opleidingsplan per bestuurslid geactualiseerd en voor 2022 vastgelegd in de SPN Academy, het leerportaal voor onder meer SNPS.

Kennis up to date

‘Leren door te doen’ is in 2022 opnieuw de leidraad voor het lesprogramma bij de SPN Academy. Hiermee is het in lijn met de Shell-leerfilosofie die een 70-20-10 stelregel hanteert. Wat wil zeggen dat 70 procent van de leereffectiviteit komt door professionele ervaringen, 20 procent wordt verkregen door te leren van anderen (training-on-the-job) en 10 procent is afkomstig van formele trainingen. De sterke focus op ‘leren door doen en leren van elkaar’ vraagt om een professionele houding en specifieke competenties van de bestuursleden, zoals

samenwerken, omgevingsbewustzijn en een reflecterend vermogen. Daarbinnen ziet de SPN Academy toe op de voortgang en gemaakte afspraken. Deelname aan seminars en workshops wordt geregistreerd.

Op basis van gesprekken tussen de voorzitter en bestuursleden is per bestuurslid een individueel opleidingsplan gemaakt en voor 2022 vastgelegd. SNPS hecht belang aan het constant lerend vermogen van het bestuur, omdat het zo bestuurlijke flexibiliteit, aanpassingsvermogen en nieuwsgierigheid organiseert.

Naleving ‘Code Pensioenfondsen’

Het bestuur van SNPS is verplicht om de ‘Code Pensioenfondsen’ na te leven. De Code Pensioenfondsen bevat normen voor een goed pensioenfondsbestuur en een transparant besturingsmodel. De waarde van de code zit in de dialoog en een afgewogen besluitvorming. Er is ruimte om af te wijken van de normen, mits dit weloverwogen gebeurt en wordt uitgelegd. Bepalend voor de werking van de code zijn de intenties die eruit spreken en hoe pensioenfondsen hiermee omgaan. SNPS heeft alle normen van de Code Pensioenfondsen over het gehele verslagjaar nageleefd.

Diversiteit

In 2021 heeft SNPS (samen met Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF)) een gecombineerde werkgroep diversiteit gevormd. Hiermee wil het komen tot een bestuur en een VO, dat elkaar aanvult en versterkt, maar ook een afspiegeling vormt van de belanghebbenden bij de Shell pensioenfondsen. Maatgevend hierbij is het bestaande diversiteitsbeleid (inclusief wettelijke vereisten). Doel is om komende jaren de diversiteit binnen de organen van SNPS te vergroten. Dit gebeurt onder meer door actief op zoek te gaan naar een brede groep kandidaten.

De SNPS-gedragscode

De SNPS-gedragscode geldt voor de leden van het Bestuur en het VO van het fonds. In 2021 is de SNPS-gedragscode redactioneel volledig herzien. De belangrijkste inhoudelijke wijziging is de aanpassing van de zogenoemde insiderregeling. In de gewijzigde gedragscode wordt een onderscheid gemaakt tussen 'primaire' en 'secundaire' insiders. De gedragscode heeft tot doel om alle activiteiten van het Pensioenfonds en SPN op een integere wijze uit te laten voeren en iedere (schijn van) belangenverstrengeling wordt vermeden. Jaarlijks bevestigen alle betrokkenen de naleving over het afgelopen jaar en de naleving in het komende jaar. De gedragscode voldoet aan de door de Pensioenwet gestelde eisen, maar ook de bepalingen uit de Wet op het financieel toezicht.

Daarnaast is consistentie met het Shell Ethics & Compliance-beleid gezocht. De gedragscode bevat een incidenten- en klokkenluidersregeling. De compliance officer van SNPS houdt toezicht op

de uitvoering en effectiviteit van de gedragscode. Organisaties waaraan SNPS-werkzaamheden heeft uitbesteed, moeten een materieel gelijkwaardige gedragscode hebben.

De compliance officer van SNPS heeft jaarlijks een gesprek met de compliance officers van de uitbestedingspartners APS en AIM. De invulling van de compliance functie binnen SNPS, en de taken en verantwoordelijkheden van de Compliance Officer daarbij, is door het bestuur vastgelegd in een Compliance Charter.

Compliance

De Compliance Officer heeft in het verslagjaar geen materiële overtredingen van de gedragscode geconstateerd en geen incidenten aan DNB gemeld. Er is sprake van een compliance-georiënteerde organisatie. In overeenstemming met artikel 96 Pensioenwet wordt vermeld dat DNB en AFM in het verslagjaar geen corrigerende maatregelen hebben getroffen.

SNPS heeft een klachten- en geschillenprocedure, die op de website is gepubliceerd. In het verslagjaar heeft zich een beperkt aantal klachten en geschillen voorgedaan. De meeste klachten zijn door APS, waar nodig in overleg met SPN, of door de SPN-directie opgelost. Het bestuur heeft in het verslagjaar geen formele beroepschriften behandeld. In 2021 heeft de Ombudsman Pensioenen geen klachten van belanghebbenden bij SNPS in behandeling genomen.

WET- EN REGELGEVING

**Welke ontwikkelingen
zijn er in 2021 geweest
op het gebied van wet-
en regelgeving?**

Per 1 juli 2021 is de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr) in werking getreden. De Wbtr beoogt een verduidelijking van het bestuur en toezicht bij verenigingen, coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen en stichtingen - waaronder pensioenfondsen.

Hoewel veel van de Wbtr regels al onderdeel zijn van de Pensioenwet en de Code Pensioenfondsen, heeft de wet toch een aantal gevolgen voor SNPS. Zo is er een verplichting voor pensioenfondsen om bij de eerstvolgende statutenwijziging na 1 juli 2021 een regeling te treffen voor zogenoemd 'ontstentenis en belet van het gehele bestuur/uitvoerend bestuur dan wel intern toezicht'.

Ontstentenis en belet

Van ontstentenis is sprake als een bestuurslid niet langer in functie is, bijvoorbeeld door overlijden of door ontslag. Van belet is sprake als een bestuurslid tijdelijk niet in staat is om zijn of haar functie te vervullen. Oorzaken hiervoor kunnen zijn: ziekte, schorsing of een andere reden van afwezigheid zoals tegenstrijdig belang. De betrokken persoon is dan nog wel in functie en maakt nog deel uit van het bestuur. In maart 2022 heeft het bestuur van SNPS een definitief besluit genomen over wijziging van de statuten waarbij een regeling omtrent ontstentenis en belet is opgenomen.

Implementatie wet Bedrag ineens en Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)

SNPS heeft in 2021 veel aandacht besteed aan de implementatie van nieuwe wetgeving ten aanzien van

pensioenen. Zoals de wet Bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Deze bepalingen geven SNPS-deelnemers onder bepaalde voorwaarden het recht om maximaal 10 procent van het opgebouwde pensioenvermogen op de pensioendatum ineens op te nemen.

Medio oktober 2021 heeft de minister van SZW duidelijkheid gegeven over een nog ontbrekend deel binnen deze wetgeving: namelijk de invulling van het tweede keuzemoment, waarbij het bedrag ineens mag worden opgenomen: bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De beoogde datum van de inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving is 1 januari 2023. SNPS ziet hiervoor geen belemmeringen.

Wet Pensioenverdeling bij scheiding

Het wetsvoorstel wet Pensioenverdeling bij scheiding bepaalt dat ex-partners na scheiding een eigen aanspraak kunnen maken op ouderdomspensioen. Hierdoor zijn de partners op dit vlak niet meer afhankelijk van elkaar. Behandeling door de Tweede Kamer is eind januari 2021 uitgesteld. De behandeling vindt daardoor niet eerder plaats dan eind maart 2022. Hierdoor kan de eerder beoogde datum voor inwerkingtreding per 1 juli 2022 niet meer worden gehaald. SNPS heeft bij het kabinet en de Tweede Kamer benadrukt dat er voor de invoering van dit wetsvoorstel goed gekeken moet worden naar een afstemming met de invoering van het Pensioenakkoord. Dit om onnodige uitvoerings- en communicatiekosten door krappe doorlooptijden te voorkomen.

**Aanpassing regeling
Waardeoverdracht en Afkoop
klein pensioen en Invoering
Afkoop klein netto pensioen en
netto lijfrente**

Met dit wetsvoorstel wijzigt de Pensioenwet, de Wet inkomstenbelasting 2001 en een aantal andere wetten. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het wetsvoorstel op 23 december 2021 ingediend bij de Tweede Kamer. Na inwerkingtreding van de wet Waardeoverdracht klein pensioen bleken er in de praktijk twee knelpunten. Om deze op te lossen wordt de automatische waardeoverdracht uitgebreid naar alle kleine pensioenen en kunnen kleine netto pensioenen en netto lijfrentes worden afgekocht als waardeoverdracht niet mogelijk blijkt te zijn. Kleine netto pensioenen zijn in dit verband pensioenen, die leiden tot een uitkering vanaf de pensioendatum van minder dan netto €520,35 per jaar (bedrag 2022). Als dit wetsvoorstel

in werking treedt, betekent dit dat SNPS een groot aantal kleine netto pensioenen met instemming van de deelnemer kan afkopen. Hetgeen de uitvoeringskosten verlaagt. Het streven is om de wetswijziging zo spoedig mogelijk in 2022 in werking te laten treden.

**Vaststelling van het
bestuursverslag door het
bestuur**

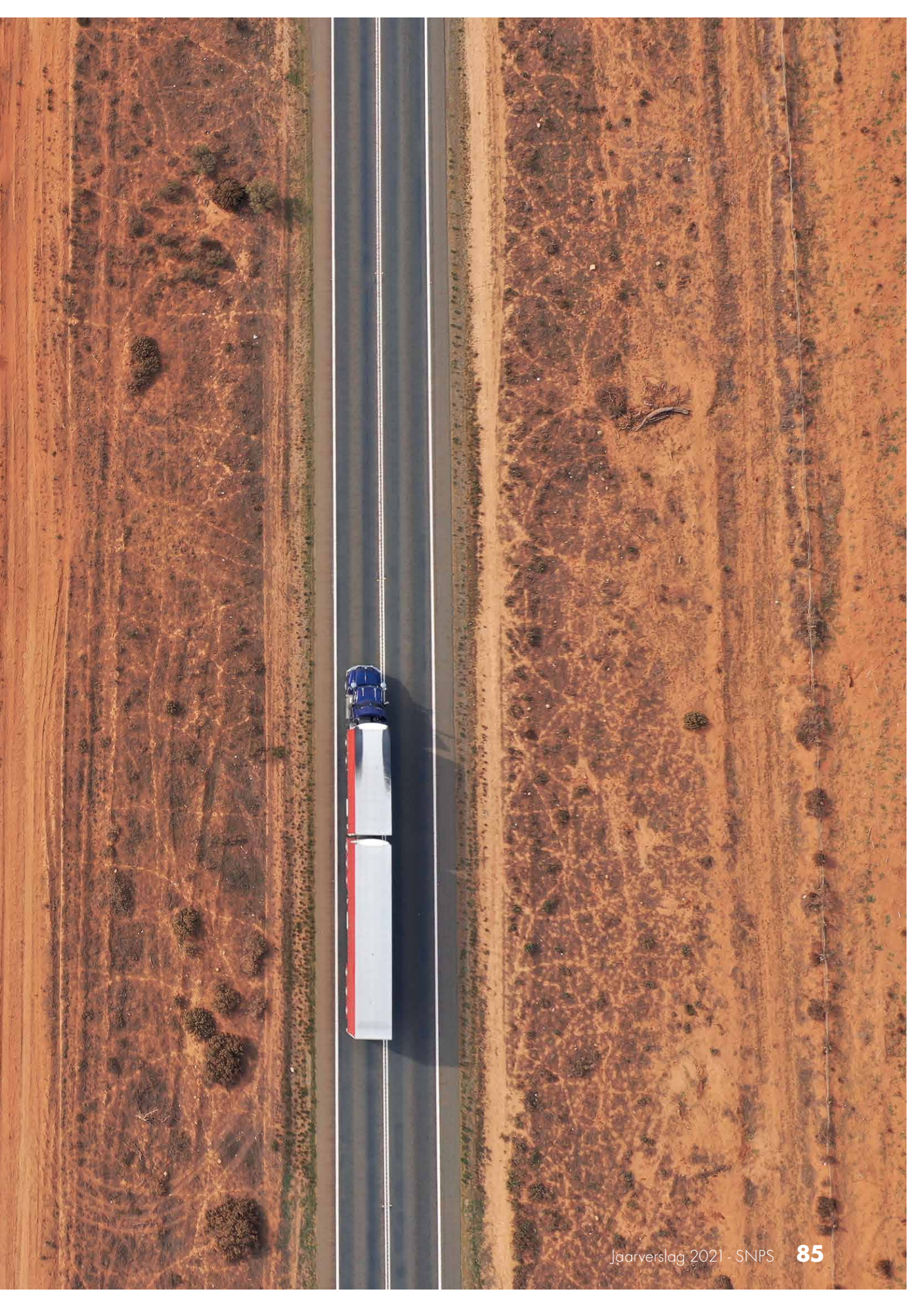
Het bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft het bestuursverslag 2021 vastgesteld.

M.J. ten Brink, voorzitter bestuur
B.C. Koch
A.K. Kroeze
B.N. de Mönnink
N. van der Toorn
K. Yildirim
M.P. van 't Zet

Den Haag, 1 juni 2022

Verantwoording en toezicht

Verslag van het Intern Toezicht door niet-uitvoerende bestuursleden

Nadat de Covid-19 pandemie in 2020 het land in zijn greep hield begon 2021 met de verwachting van een zekere normalisatie van het dagelijkse leven. Helaas waren de ontwikkelingen rond Covid ook in 2021 van grote invloed op mens en maatschappij met voortdurende aandacht voor de oplopende besmettingen, de druk op de zorg, de economische en maatschappelijke gevolgen van lockdowns, en het belang van de vaccinatiecampagnes. Op de financiële markten, die eind 2020 grotendeels de geleden verliezen sinds de start van de pandemie hadden weggewerkt, hield het positieve sentiment aan met verdere koersstijgingen op een breed front.

In dit verslag van het intern toezicht wordt ingegaan op een aantal van deze ontwikkelingen en verantwoording afgelegd over de strategische thema's. Allereerst wordt de werkwijze van het intern toezicht kort beschreven.

Governance en Intern Toezicht

SNPS kent het omgekeerd gemengd bestuursmodel waarin het bestuur bestaat uit twee uitvoerende en vier niet-uitvoerende bestuursleden en een onafhankelijk voorzitter. De

niet-uitvoerende bestuurders zijn belast met het (permanente) intern toezicht op beleid, uitvoering en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Hierover wordt verantwoording afgelegd aan het Verantwoordingsorgaan.

De rol en taakvervulling van uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden is nader uitgewerkt in een protocol waarin ook de beoogde samenwerking en communicatie binnen het bestuur is beschreven. Hierbij wordt gestreefd naar een werkwijze waarbij de kerntaken van het bestuur als geheel centraal staan (actief besturen; toezicht houden/in-control zijn; verantwoording afleggen), maar waarbij de beide geledingen (uitvoerend en niet-uitvoerend) zich ook bewust zijn van de verschillende rollen die zij ten opzichte van elkaar hebben. Taken en verantwoordelijkheden zijn helder vastgelegd, inclusief een Focal Point verdeling (als eerste aanspreekpunt) van de niet-uitvoerende bestuurders.

De bestuursagenda's zijn gericht op een optimale invulling van de zorgplicht tegen de achtergrond van de specifieke vereisten van de premieovereenkomst met de beleggingsvrijheid die SNPS

uitvoert. Bij alle beleidsvoorstellen en -beslissingen komen risico-management en evenwichtige belangenafweging expliciet aan de orde. De inrichting en uitkomsten van het risicomanagementproces zijn onderdeel van iedere bestuursvergadering met een bespreking en vaststelling van de 'Risk & Control Self Assessment'. Door middel van deze assessments vindt een gestructureerde evaluatie plaats van financiële en niet-financiële risico's door het Bestuursbureau SPN.

De uitvoerende bestuurders nemen de dagelijkse bestuursaangelegenheden voor hun rekening waaronder operationele zaken en de communicatie met interne en externe stakeholders. De niet-uitvoerende bestuurders worden in een vroeg stadium betrokken bij onderwerpen die gezien hun strategische aard of omvang overleg vereisen binnen het gehele bestuur en tevens worden geagendeerd voor de bestuursvergaderingen. Formele bestuursbesluiten ten aanzien van de in het SNPS-bestuursprotocol aangegeven onderwerpen worden in de bestuursvergaderingen genomen en vastgelegd.

De bepalingen en onderliggende intenties van de Code Pensioenfondsen worden meegenomen in de manier waarop het interne toezicht (door de niet-uitvoerende bestuursleden) is ingericht. De onderliggende thema's zoals onder meer Transparantie bevorderen, Kwaliteit nastreven, Integer handelen krijgen specifieke aandacht bij belangrijke overwegingen en besluiten van het Bestuur. Jaarlijks beoordeelt het bestuur hoe de Code wordt nageleefd en eind 2021 voldeed SNPS aan alle normen van de Code.

Het verbreden van de diversiteit in de samenstelling van bestuur en Verantwoordingsorgaan blijft een punt van aandacht. In 2021 is een werkgroep van bestuursleden en stafleden van het Pensioenbureau gestart met als doel de invulling van het diversiteitsbeleid in alle fonds gremia verder vorm te geven met meer nadruk op het in een vroeg stadium identificeren en begeleiden van kandidaten die passen binnen het diversiteitsbeleid. Dit is vertaald in een aantal concrete stappen die begin 2022 zijn vastgelegd in een 'Plan van Aanpak'.

Na iedere reguliere bestuursvergadering is er een 'nazit' van de niet-uitvoerende bestuursleden waarbij wordt teruggeblikt op de afgelopen vergadering, de toezichthoudende rol en de gang van zaken in het algemeen. Hierbij wordt ook het functioneren van de uitvoerende bestuursleden besproken alsmede de relatie tussen de uitvoerende en de niet-uitvoerende bestuursleden. Eventuele feedback wordt teruggekoppeld naar de uitvoerende bestuursleden. De formele vergaderingen van het bestuur hebben vanwege de Corona beperkingen voornamelijk virtueel plaatsgevonden.

Beleggingsresultaten

Het herstel op de financiële markten zette door en dat heeft zich in positieve zin vertaald naar de algehele beleggingsresultaten die in 2021 zijn behaald.

De rendementen per life cycle en leeftijd over 2021 zijn in absolute zin zeer positief geweest, gesteund door de stijgende rente en uitstekende resultaten van met name aandelen en vastgoed. Ook de CVP-portefeuilles hebben

het jaar afgesloten met een positief resultaat met dekkingsgraden rond de 105% einde jaar. In termen van relatieve performance lieten zowel de Life Cycle Portefeuille Rendement als de CVP Portefeuilles over 2021 een duidelijke outperformance (ten opzichte van de benchmark) zien van respectievelijk 1,5% en 0,5%. De lange rente is gedurende 2021 iets toegenomen maar blijft in absolute zin nog erg laag terwijl de reële rente is gedaald vanwege oplopende inflatieverwachtingen. Hoewel het bestuur geen invloed heeft op de ontwikkeling van de rente blijft dit een punt van aandacht.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

SNPS heeft ervoor gekozen om in de categorie Aandelen Ontwikkelde Markten een mandaatoplossing in te voeren in plaats van te blijven investeren via een indexfonds. Naast de voordelen van een betere valuta-afdekking biedt dit aandelenmandaat ook betere mogelijkheden om het beleid ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) uit te voeren, onder meer door een directe koppeling met beoogde uitsluitingen mogelijk te maken.

Daarnaast is er veel aandacht voor de implementatie van nieuwe 'Sustainable Finance' wetgeving waaronder de EU 'Sustainable Finance Disclosure Regulation' (SFDR). De invoering van SFDR wordt bemoeilijkt door vertragingen in de definitieve publicatie van 'Regulatory Technical Standards' en de beperkte beschikbaarheid van data om de benodigde analyses te doen. Het streven van het fonds blijft erop gericht om tijdig te voldoen aan de nieuwe vereisten en de voorbereidingen daarvoor zijn in volle gang.

Uitbesteding

De relatie met Achmea Pensioenservices (APS) en Achmea Investment Management, de twee grootste uitbestedingspartijen van SNPS, wordt door de uitvoerende bestuurders en de experts binnen SPN aangestuurd. Daarbij staat het controleren van een zorgvuldige uitvoering van het vermogensbeheer, de pensioenadministratie en het monitoren van de performance centraal.

Ook in 2021 is er intensief overleg geweest met APS over de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem (project Accelerate). De ontwikkeling van het software platform heeft enige vertraging opgelopen en dat heeft ertoe geleid dat de implementatie van het nieuwe systeem voor SNPS met één jaar wordt uitgesteld. Vooralsnog leidt dit nog niet tot een conflict met de 'no fly zone' die gehanteerd zal worden voor aanpassingen volgend uit de implementatie van het Pensioenakkoord en zijn de directe gevolgen beperkt. Leden van SPN en een vertegenwoordiger van het bestuur blijven nauw betrokken bij de implementatie. Het huidige contract met APS is voor een interim-periode verlengd met het voornemen om ten tijde van de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem een nieuw vijf-jaars contract aan te gaan.

Communicatie

Het communicatiebeleid kent drie strategische pijlers, Transparantie, Bewustzijn en Perspectief, die nauw aansluiten op de strategische thema's van het fonds. Voor elke pijler zijn concrete doelstellingen geformuleerd die door middel van gerichte communicatie-campagnes

worden uitgevoerd. De impact van deze campagnes wordt op verschillende manieren gemeten en de resultaten en feedback van deelnemers bleven ook in 2021 zeer positief.

Het bestuur begrijpt dat tijdige en inzichtelijke communicatie van essentieel belang is voor het uitvoeren van de zorgplicht en het stimuleren van vertrouwen in het fonds; mede gezien de veranderingen die uit het Pensioenakkoord zullen voortvloeien blijft het communicatiebeleid een voortdurend punt van aandacht.

On-site onderzoek De Nederlandsche Bank (DNB)

Gedurende de maand september heeft DNB een on-site onderzoek uitgevoerd bij SNPS gericht op beleggingen en risicobeheer. De onderzoeksvragen betroffen de volgende vier aspecten:

- de onderbouwing van life cycles in de beleggingsprofielen en afstemming daarvan met de risicohouding van deelnemers;
- de uitwerking van het strategische beleggingsbeleid;
- de mate waarin taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn vastgelegd en worden uitgevoerd;
- de werking en onafhankelijkheid van de risicobeheerfuncties ten aanzien van beleggingen.

Het beeld dat DNB heeft verkregen is hoofdzakelijk positief. SNPS beschikt

over een voldoende beheerste aansturing van het vermogensbeheer, ondersteund door het bestuursbureau en de fiduciair beheerder. Het bestuur en medewerkers van het bestuursbureau zijn zich bewust van het belang van risicobeheersing en een heldere governance. DNB heeft een viertal verbeterpunten geïdentificeerd, allen met een middel risico⁵, waarvan drie op korte termijn opgevolgd zullen worden.

Pensioenakkoord

In het Pensioenakkoord van juni 2020 hebben de regering en centrale organisaties van sociale partners afspraken gemaakt over de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel. Deze afspraken dienen verder uitgewerkt en vertaald te worden in een wetsvoorstel om de Pensioenwet aan te passen. Gezien de complexe materie en benodigde afstemming met verschillende partijen vergt dit meer tijd dan voorzien en in mei 2021 kondigde de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan dat de invoering van het nieuwe pensioenstelsel met één jaar wordt uitgesteld naar 1 januari 2023.

De intentie om ook bij beschikbare premieregelingen een vlakke staffel in te voeren heeft ook voor SNPS gevolgen. Welke specifieke gevolgen dit zijn zal mede afhangen van de uitkomsten van het overleg tussen de werkgever (Shell Nederland) en werknemers (vertegenwoordigd door de COR) en de keuzes die daarin gemaakt gaan worden. Het uitvoerend bestuur blijft

⁵ DNB hanteert een risicoschaal van laag – middel – materieel en middelhoog – hoog.

nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Daarnaast wordt het gehele bestuur regelmatig geïnformeerd over het vervolgtraject en de specifieke taak van het bestuur in het overwegen van de uitvoerbaarheid van de te maken afspraken.

COVID-19 Pandemie

In 2021 is gaandeweg het inzicht ontstaan dat we moeten leren leven met COVID-19 en de gevolgen daarvan op het dagelijkse leven. De Corona beperkingen hebben ertoe geleid dat het formele overleg van bestuur en Verantwoordingsorgaan voornamelijk virtueel moest plaatsvinden. Ook de medewerkers van het Pensioenbureau hebben hun taken grotendeels virtueel moeten uitvoeren. Deze beperkingen van persoonlijke contacten hebben ongewild invloed op de dynamiek van het team en de relaties tussen de fondsorganen. Door middel van virtuele teamsessies en informele 1 op 1 contactmomenten wordt getracht de onderlinge verbondenheid te blijven stimuleren.

Geschiktheid Bestuur en Verantwoordingsorgaan

In het bestuur zijn er gedurende 2021 geen wisselingen geweest. De samenstelling van het Verantwoordingsorgaan is wel veranderd en aan het einde van 2021 is een nieuwe voorzitter, met ervaring op pensioengebied, aangetreden. Individuele opleidingsplannen voor bestuursleden worden conform het geschiktheidsbeleid opgevolgd met een jaarlijkse (zelf) evaluatie en ondersteund door middel van een extern opleidingsbureau. Hierbij werd ook specifiek aandacht gegeven aan verdiepen van kennis op het gebied van vermogensbeheer.

Oordeel

Op grond van het bovenstaande heeft het uitvoerend bestuur, naar het oordeel van de niet-uitvoerende bestuursleden, zijn taken in 2021 professioneel en adequaat uitgevoerd. De uitkomsten van de 'ALM Light' van de CVP-portefeuilles zijn succesvol, en tegen lagere kosten dan begroot, vertaald in het beleggingsbeleid. De overgang naar het eerdergenoemde aandelenmandaat is succesvol uitgevoerd en tevens tegen lagere kosten dan begroot. Gedurende het jaar zijn twee nieuwe beleggingscategorieën, Nederlandse hypotheek en 'Inflation Linked Bonds' overwogen, via Investment Cases verder uitgewerkt en opgenomen in het strategische beleggingsbeleid. De effectiviteit van de operationele uitvoering is op het gewenste niveau en er is goede voortgang geboekt op de strategische thema's. Het serviceniveau van uitbestede activiteiten wordt zorgvuldig en nauwgezet gevolgd en geëvalueerd. Het contract met APS is voor een interim-periode verlengd aangezien de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem met een jaar is uitgesteld. Het on-site DNB-onderzoek is door het uitvoerend bestuur uitstekend voorbereid en begeleid. De beoordeling van de communicatie door deelnemers blijft onverminderd hoog en er zijn een aantal nieuwe initiatieven om het serviceniveau nog verder te verbeteren.

De samenwerking tussen de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden is constructief en wordt ondersteund door inzichtelijke rapportages, kwalitatief goed onderbouwde bestuursstukken en frequent formeel en informeel overleg waarbij volledige openheid de leidraad is. De niet-uitvoerende bestuursleden worden in een vroeg stadium bij de beleidsvorming

betrokken en tijdig geïnformeerd over relevante ontwikkelingen. Dit is tevens het uitgangspunt voor de relatie met het Verantwoordingsorgaan en in de incidentele gevallen waar er ruimte is voor verbetering wordt dit opgepakt. Daarbij blijft het borgen van een grote mate van betrokkenheid en het verder versterken van de relatie met het Verantwoordingsorgaan leidend, meer dan de vereisten van het wettelijk kader.

Aandachtspunten voor 2022

Voor het jaar 2022 zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- Uitvoeren van de driejaarlijkse Asset & Liability Management (ALM) studie met de daaraan gekoppelde heroverweging van risicohouding, beleggingsprincipes, Life Cycle portefeuilles en beleggingsportefeuilles;
- Identificeren van mogelijke zwakke schakels in IT gerelateerde beheersprocessen met nadruk op Cyber & Data Security;
- Toezicht houden op, en verder ontwikkelen van, het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen;
- Monitoren van de implementatie van het nieuwe pensioenadministratiesysteem bij APS en het overwegen van een verlenging van het ALM-contract;
- Blijven volgen van ontwikkelingen inzake het Pensioenakkoord en de (nog overeen te komen) nieuwe pensioenafspraken tussen werkgever en werknemers;

- Beoordelen van de uitvoering en effectiviteit van het communicatiebeleid;
- Uitvoeren van het 'Plan van Aanpak' inzake bredere diversiteit in de samenstelling van het bestuur en Verantwoordingsorgaan.

Reactie van de uitvoerende bestuurders op het oordeel van het intern toezicht

De uitvoerende bestuurders danken de niet-uitvoerende bestuurders voor hun positieve oordeel over 2021. Ondanks de fysieke belemmeringen van de Coronapandemie die in 2021 voortduurden was sprake van een hechte en plezierige samenwerking binnen het Bestuur, alsook met het Verantwoordingsorgaan. De dagelijkse ondersteuning van de uitvoerende bestuurders door alle medewerkers van Shell Pensioenbureau Nederland mag daarbij niet onvermeld blijven.

Gelukkig ziet de situatie in Nederland, wat Corona betreft, begin 2022 er een stuk beter uit en hebben reeds verschillende vergaderingen in fysieke of in hybride vorm plaatsgevonden. De contacten tussen bestuursleden onderling alsmede met de leden van het Verantwoordingsorgaan worden hiermee versterkt.

De door de niet-uitvoerende bestuursleden aangedragen aandachtspunten voor 2022 worden door de uitvoerende bestuurders onderschreven. Hier wordt inmiddels actieve opvolging aan gegeven.

Oordeel van het Verantwoordingsorgaan 2021

Het bestuur van het pensioenfonds legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (VO) over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Jaarlijks formuleert het VO een oordeel over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast voorziet het VO het bestuur van SNPS van advies over de in de statuten vastgestelde thema's.

Activiteiten en samenstelling van het VO
Het VO bestaat uit 4 werknemersleden, 2 werkgeversleden en 2 inleiders. Er zijn geen pensioengerechtigden aanwezig in het VO gezien het, op dit moment, geringe aantal pensioengerechtigden in het fonds. In 2021 is er een aantal VO leden gewisseld en met ingang van 1 januari 2022 is een nieuwe voorzitter gestart. De wisselingen in de samenstelling van het VO hebben geen significante impact gehad op het functioneren. De deskundigheid van de VO leden wordt op peil gehouden door het volgen van een opleidingsprogramma en het bijwonen van themasessies.

Oordeel VO

Het VO oordeelt in 2021 positief over het handelen van het bestuur aangaande het gevoerde beleid, de beleidskeuzes voor de toekomst en de naleving van goed en stabiel

pensioenfondsbestuur. In de samenwerking tussen het VO en het bestuur oordeelt het VO dat het in een drietal gevallen tijdiger en vollediger geïnformeerd had moeten worden. Transparante en tijdige communicatie is het fundament onder de samenwerking tussen bestuur en VO. In een open en constructieve dialoog zijn deze situaties besproken, het VO heeft er vertrouwen in dat de aandachtspunten in 2022 opvolging vinden.

Dit oordeel is gebaseerd op de informatie die het bestuur ter beschikking heeft gesteld aan het VO en de interacties die het VO gedurende 2021 met het bestuur heeft gehad. Het VO heeft vijfmaal vergaderd met het bestuur en het VO participeert in diverse werkgroepen om betrokken te zijn bij de diverse thema's en beleidsvraagstukken. Daarnaast hebben VO leden directe contacten met specialisten bij het pensioenbureau op de terreinen waarvoor zij binnen het VO aanspreekpunt zijn. Het verslag van intern toezicht door de niet-uitvoerende bestuursleden is besproken in een separate vergadering. Alle vragen van het VO hierover zijn naar tevredenheid beantwoord. Eveneens heeft het VO kennis genomen van de observaties en bevindingen over het jaarverslag van de externe accountant en de certificerend actuaaris.

Hieronder wordt het oordeel van het VO verder toegelicht en onderbouwd.

Adviesaanvragen

Het VO heeft in 2021 over 4 onderwerpen advies gegeven aan het bestuur:

ONDERWERP	ADVIES VO
SNPS Beloningsbeleid <i>Aanpassing vanwege nieuwe Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)</i>	Positief
Beleid inzake herziening en correctie pensioen SNPS <i>Beleid over omgang met fouten in pensioenadministratie, conform aanbeveling minister SZW/Pensioenfederatie</i>	Positief
Geactualiseerde gedragscode <i>Redactionele herziening, waarbij gedragscode duidelijker en korter is gemaakt, met aanpassingen op de insiderregeling</i>	Positief
Beschikbare premiestaffel 2022 <i>Jaarlijkse herziening opgeslagen ten koste werkgever, aan de hand van de laatste begroting</i>	Positief

Kernthema's VO 2021

Het VO heeft in 2021 aan de hand van een viertal kernthema's haar rol vervuld:

Kernthema - Vermogensbeheer & Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

In 2021 is de SFDR-richtlijn in werking getreden en is SNPS gestart met implementatie, waarmee inzicht gegeven wordt over de duurzaamheid van de beleggingen. Ook is de engagement met bedrijven gestart door Federated Hermes en zijn de eerste resultaten hiervan geëvalueerd. De passieve investering in Aandelen

Ontwikkelde Markten is omgezet naar een mandaat voor de externe vermogensbeheerder Achmea Investment Management. Hierdoor is zowel het valutarisico afgebouwd, als mogelijkheid gecreëerd om beleggingen uit te sluiten die niet voldoen aan SNPS' MVB-beleid.

Daarnaast is in 2021 de afdekking van het renterisico in de CVP-portefeuilles herzien, waardoor er meer pensioenkapitaal beschikbaar is om rendement te maken.

Het VO is positief over het beleid van het bestuur op dit onderwerp, en tevreden over de voortvarende

uitvoering. Dit beeld wordt versterkt door de overwegend positieve feedback van de DNB na een audit op het vermogensbeheer van SNPS in 2021.

Kernthema – Zorgplicht deelnemers & Communicatie

Zowel het bestuur als het VO zijn van mening dat tijdige en inzichtelijke communicatie richting deelnemers van groot belang is, zeker gezien de risico's voor de deelnemers van het fonds. Het VO is positief over de stappen die zijn genomen in 2021 om dit verder vorm te geven, te verbeteren en meetbaar te maken aan de hand van specifieke doelen. Het VO heeft in 2021 zorgen geuit richting het bestuur over de reactieve communicatie van de negatieve waarde sprong die zichtbaar was in het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Deze zorgen heeft het bestuur gehoord en de inzichten worden meegenomen in een verdere verbetering naar meer proactieve communicatie richting deelnemers.

Kernthema – Goed pensioenbeheer

Het diversiteitsbeleid is aangescherpt en is ambitieuzer dan de Code Pensioenfondsen voorschrijft. Hiermee draagt het bestuur zorg voor toekomstbestendige bemensing van het bestuur en VO. Het VO is blij met deze ambitieuze stap. Ook heeft het bestuur de gedragscode, het beleid voor herziening en correctie pensioenen en het beloningsbeleid specifieker gemaakt. Over deze drie onderwerpen heeft het VO in 2021 positief advies gegeven.

Kernthema – Uitbesteding

Voor de pensioenadministratie en het vermogensbeheer is SNPS in grote mate

afhankelijk van het goed functioneren van Achmea Pensioenservices (APS). Een kritische stap in de toekomstige continuïteit van deze uitbesteding is de transitie naar een nieuw pensioen-administratiesysteem (project Accelerate). Het fonds is intensief betrokken bij de implementatie en het VO neemt deel in klankbordsessies om deze belangrijke ontwikkeling op nauwe voet te kunnen volgen. Grote zorg van het VO was het uitstel van de go-live van het nieuwe systeem. Dit risico is gemitigeerd doordat eind 2021 een tijdelijke contractverlenging is bekrachtigd, met de intentie deze voor een langere termijn af te sluiten. Ook in 2022 zal het VO deze ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Aandachtspunten 2022

Voor 2022 heeft het VO de volgende aandachtspunten:

- Asset Liability Management review
- Proactieve communicatie richting deelnemers
- Ontwikkelingen met betrekking tot het Pensioenakkoord en de impact op SNPS
- Project Accelerate & IT security
- Samenwerking VO-Bestuur

Het VO verwacht in 2022 nauw betrokken te blijven bij bovenstaande onderwerpen. Daarnaast blijft het bouwen aan het eigen kennisniveau, het behouden en verkrijgen van extern perspectief en het goed verdelen van de werkdruk tussen de VO leden.

Tot slot wil het VO zijn waardering uitspreken voor het werk en inzet van het bestuur en medewerkers van het Pensioenbureau, en de vele inspanningen en resultaten die zijn

geleverd gedurende 2021. Het VO kijkt uit naar het voortzetten van de professionele samenwerking in 2022.

Reactie van het bestuur op het oordeel van het VO

Het bestuur dankt het VO voor hun positieve oordeel over 2021 aangaande het gevoerde beleid, de beleidskeuzes voor de toekomst en de naleving van goed en stabiel pensioenfondsbestuur. Het doet het bestuur genoeg om te constateren dat de omgang met zowel de uitvoerende als de niet-uitvoerende bestuursleden als prettig en constructief wordt ervaren.

Het oordeel van het VO over transparantie en tijdige communicatie is voor het bestuur een aansporing om te blijven verbeteren op deze punten. Het bestuur streeft ernaar het VO op de strategische dossiers tijdig 'mee te nemen' en constateert dat dit in de praktijk over het algemeen ook gebeurt. Dit kan in bepaalde gevallen verder gaan dan het voldoen aan de wettelijke communicatievereisten van het bestuur richting VO. Het bestuur is een groot voorstander om in een snel veranderende pensioenomgeving de lijnen met alle relevante stakeholders, en het VO in het bijzonder, kort te houden. Alleen door gezamenlijk op te trekken kunnen gedragen keuzes voor de toekomst worden gemaakt.

Het bestuur voelt zich gesteund door de verwachting van het VO dat de ingeslagen weg met betrekking tot de uitvoering van het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen door SNPS wordt voortgezet, mede gezien de toenemende maatschappelijke aandacht voor dit thema. Het onderwerp Maatschappelijk

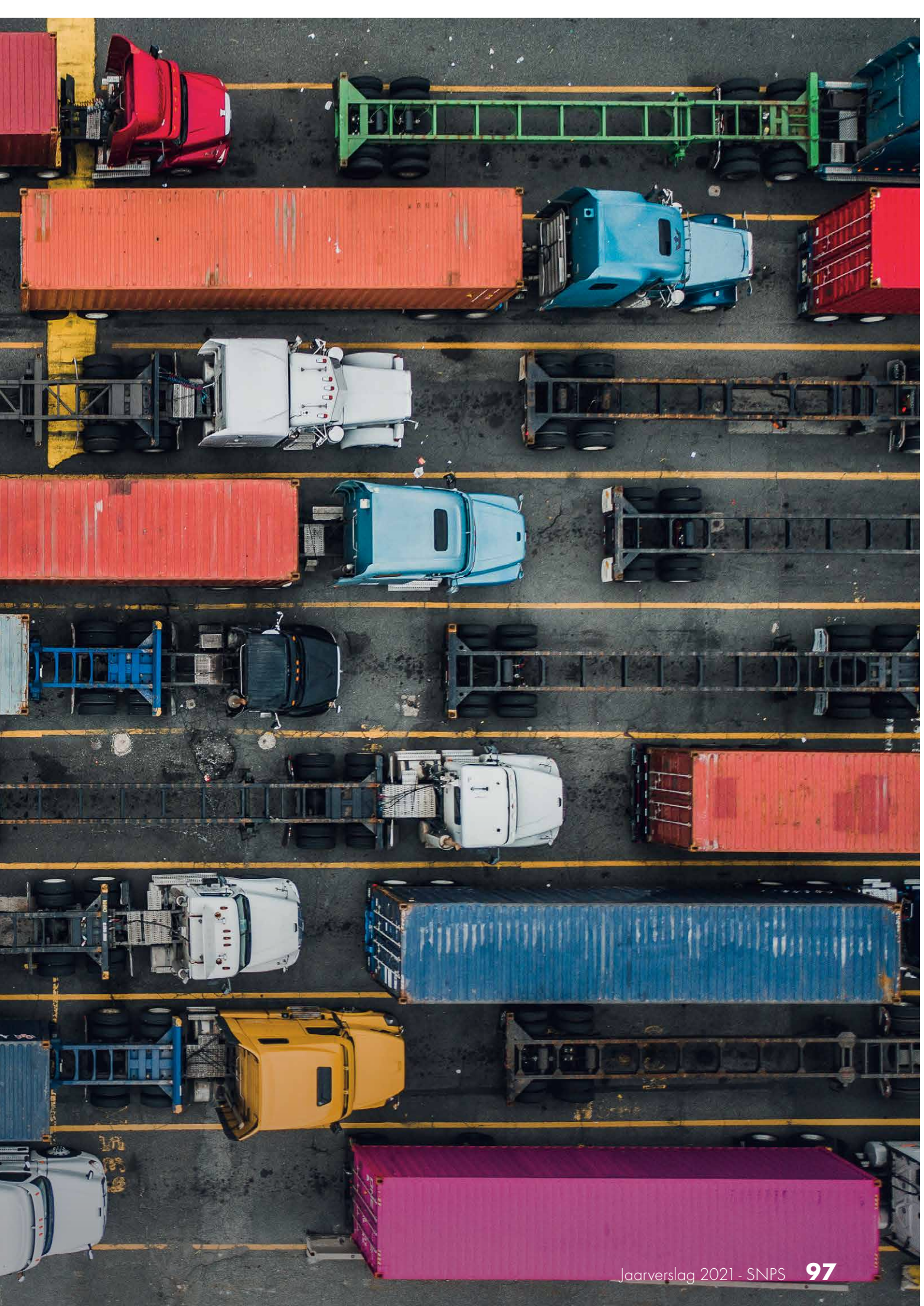
Verantwoord Beleggen is standaard geagendeerd tijdens de periodieke overleggen tussen bestuur en Directie met het VO. Daardoor blijft het VO gedurende het jaar op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en de voortgang van de concrete activiteiten op dit onderwerp.

Het spelen van een proactieve rol bij de ontwikkelingen rondom de aankomende wijzigingen in het pensioenstelsel blijft een belangrijk thema voor het bestuur in 2022. Zeker nu eind maart 2022 het Wetvoorstel toekomst pensioenen (Wtp) naar de Tweede Kamer is toegezonden, worden de concrete gevolgen voor SNPS meer en meer duidelijk. De taak van het bestuur is met name om de sociale partners binnen Shell – Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad – te wijzen op de uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van wijzigingen in de pensioenregelingen van SNPS alsmede de noodzaak van een evenwichtige belangenafweging van alle stakeholders binnen SNPS.

Tot slot heeft het bestuur in nauwe afstemming met het VO een 'Plan van Aanpak' inzake bredere diversiteit in de samenstelling van het bestuur en VO vastgesteld. Diversiteit in de breedste zin van het woord binnen de gremia van SNPS wordt gezien als een essentiële voorwaarde voor behoorlijk bestuur. Tijdige afstemming tussen voordragende partijen en het bestuur en het VO komt het proces van selectie en voordracht ten goede komen. Het bestuur vertrouwt erop dat de voordragende partijen bij nieuwe voordrachten op adequate wijze rekening zullen houden met het toenemende belang van diversiteit.

An aerial, top-down view of a busy port or shipping yard. Numerous semi-trucks are parked in rows, each with a different colored shipping container attached. The containers come in various colors including red, blue, orange, green, and white. The trucks are mostly white, with some having different colored cabs. Yellow lines are painted on the asphalt to organize the parking spaces. The overall scene depicts a large-scale logistics operation.

Jaarrekening

I. Balans per 31 december

Na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten

x €.1000		2021	2020
	Toelichting		
Activa			
Beleggingen voor risico deelnemers	(1)	389.372	305.134
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	(2)	31.886	28.165
Vorderingen en overlopende activa	(3)	462	1.922
Liquide middelen	(4)	20.184	14.170
		441.904	349.391
Passiva			
Stichtingskapitaal en reserves	(5)	11.364	6.998
Technische voorzieningen	(6)	31.886	28.165
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	(7)	389.372	305.134
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	(8)	7.703	7.364
Overige schulden en overlopende passiva	(9)	1.579	1.730
		441.904	349.391

II. Staat van baten en lasten

x €.1000		2021	2020
	Toelichting		
Baten			
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	10	56.139	57.418
Beleggingsresultaten risico deelnemers	11	39.828	10.189
Totaal baten		95.967	67.607
Lasten			
Pensioenuitkeringen	12	672	728
Pensioenuitvoeringskosten	13	2.954	2.557
Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	14	84.238	56.919
Mutatie technische voorzieningen	15	3.721	8.805
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	16	-3.721	-8.805
Mutatie voorziening toekomstige uitvoeringskosten	17	339	774
Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers	18	-1.031	-3.231
Herverzekeringen	19	4.429	8.337
Totaal lasten		91.601	66.084
Saldo van baten en lasten		4.366	1.523
Bestemming van het saldo van baten en lasten		2021	2020
Algemene reserve - Bruto pensioenregeling		4.117	1.469
Algemene reserve - Netto pensioenregeling		249	54
		4.366	1.523

III. Kasstroomoverzicht

Na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten

x €.1000	2021	2020
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen van werkgevers en werknemers	58.061	56.658
Ontvangen waardeoverdrachten risico deelnemers	2.947	3.021
Betaalde pensioenuitkeringen/afkopen	-1.109	-546
Betaalde kosten herverzekeringen	-4.940	-8.358
Betaalde waardeoverdrachten voor risico deelnemers	-1.993	524
Betaalde pensioenbeheerkosten	-2.542	-2.982
	50.424	48.317
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen voor risico deelnemers	149.852	7.304
Aankopen beleggingen voor risico deelnemers	-194.386	-55.900
Overige kasstromen inzake beleggingen risico deelnemers	124	1.866
	-44.410	-46.730
Mutatie liquide middelen	6.014	1.587
Samenstelling geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	14.170	12.583
Mutatie liquide middelen	6.014	1.587
Liquide middelen per 31 december	20.184	14.170

IV. Algemene toelichting

Inleiding

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (hierna SNPS of het pensioenfonds) biedt twee pensioenregelingen aan op basis van zuiver beschikbare premie, te weten Pensioenreglement I (voor de Bruto pensioenregeling) en Pensioenreglement Netto Pensioenregeling. De deelnemer kan het opgebouwde pensioenkapitaal aanwenden voor een variabel pensioen binnen SNPS (door middel van het Collectief Variabel Pensioen hierna CVP) of een vaste pensioenuitkering bij een pensioenverzekeraar naar keuze.

Het algemene uitgangspunt van het te voeren beleid van SNPS is om de pensioenovereenkomsten na te komen en wel tegen zo stabiel mogelijke premies. Hierbij wordt gestreefd de kosten zo laag mogelijk te houden, binnen de randvoorwaarden die het Bestuur stelt ten aanzien van kwaliteit van uitvoering. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, de pensioenreglementen, de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Als gevolg van de kenmerken van de zuivere beschikbare premieregelingen en het feit dat het pensioenfonds geen ingegane pensioenen voor risico van het pensioenfonds kent, liggen zowel het beleggingsrisico, het renterisico en het langlevensrisico gedurende de gehele duur van deelneming en pensionering (in geval van deelname aan het CVP) bij de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde. Risico's voortvloeiende uit de risicoverzekeringen in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid tot de pensioendatum zijn volledig herverzekerd.

Gelet op de bovenstaande kenmerken van de uitgevoerde pensioenregelingen, is de beleidsruimte binnen SNPS afgebakend. Vanwege de door de werkgever, in overleg met de Centrale Ondernemingsraad Shell, bepaalde inhoud van de pensioenregelingen is de ruimte voor het voeren van een eigen pensioenbeleid beperkt. Gegeven de aard van de pensioenregelingen (zuiver beschikbare premie) is de ruimte voor het voeren van een premiebeleid beperkt en is er geen sprake van een indexatiebeleid. De voornaamste beleidsterreinen waarop SNPS wel nadrukkelijk een eigen beleid voert, zijn het beleggingsbeleid, het communicatiebeleid en het uitbestedingsbeleid (onder meer met betrekking tot de pensioenadministratie en het vermogensbeheer).

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610.

De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Het Bestuur heeft op 1 juni 2022 de jaarrekening vastgesteld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingswijzigingen

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van

de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid.

Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als specifiek voor de populatie van het fonds.

Nieuwe UFR - stap 1

Vanaf 2021 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR (ultimate forward rate). De nieuwe UFR parameters worden vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen ingevoerd. De TV ultimo 2021 is gebaseerd op de per 31 december 2021 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen, gebaseerd op de UFR parameters 2021 (de eerste stap van de nieuwe UFR). Deze eerste stap heeft op 1 januari 2021 geleid tot een stijging van circa 1,2% van de voorziening betreffende de volledige hervestelde rechten en een stijging van circa 0,3% betreffende de voorziening van de cvp-regeling.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname in de balans en staat van baten en lasten

Een actief is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een verplichting is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een actief of verplichting is niet (meer) in de balans opgenomen:

- Als door een transactie (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en (nagenoeg) alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen.
- Vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Hierdoor kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties", die zowel een actief als een passief kan zijn.

Baten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermeerdering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Lasten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermindering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een actief en een verplichting zijn gesaldeerd (netto) opgenomen, als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het

actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen én de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De hiermee samenhangende rentebaten en rentelasten zijn eveneens gesaldeerd opgenomen.

Reële waarde

Activa en verplichtingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij anders is aangegeven.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren, die -gegeven de omstandigheden- als redelijk zijn beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen, die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De

daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen:

- in het verslagjaar waarin de schatting is herzien, als de herziening alleen voor dat verslagjaar gevolgen heeft, of
- in het verslagjaar van herziening en toekomstige verslagjaren, als de herziening gevolgen heeft voor zowel het verslagjaar als toekomstige verslagjaren.

Splitsing kosten tussen bruto en netto pensioenregeling

Specifieke kosten, waaronder de administratiekosten, zijn per regeling gefactureerd en toegerekend naar de Bruto en de Netto pensioenregeling. Voor 'algemene' kosten (de kosten die niet specifiek zijn toe te rekenen aan of de Bruto of de Netto pensioenregeling) wordt een verdeelsleutel toegepast om de kosten te splitsen naar de Bruto pensioenregeling en de Netto pensioenregeling. De toegepaste verdeelsleutel is in de betreffende toelichting vermeld.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen, e.d., zijn als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten uit transacties in vreemde valuta's zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2021	31-12-2020
Koersen vreemde valuta ten opzichte van de euro		
Amerikaanse Dollar	1,14	1,22
Braziliaanse Reaal	6,33	6,36
Britse Pond	0,84	0,90
Hongkong Dollar	8,87	9,49
Japanse Yen	130,95	126,33
Zuid-Koreaanse Won	1.351,85	1.329,14
Canadese Dollar	1,44	1,56
Australische Dollar	1,56	1,59
Zwitserse Frank	1,04	1,08
Taiwanese Dollar	31,46	34,38
Chinese Yuan Renminbi	7,25	8,00
Indonesische Roepia	16.207,94	17.190,88
Indische Roepies	84,53	89,40
Mexicaanse Peso's	23,27	24,38
Maleisische Ringgit	4,74	4,92
Russische Roebel	85,30	90,50
Saoedi-Arabische Riyal	4,27	4,59
Thaise Baht	37,99	36,66
Zuid-Afrikaanse Rand	18,15	17,97

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN **Grondslagen voor de waardering** **van activa en passiva**

Beleggingen voor risico deelnemers

Beleggingen voor rekening en risico deelnemers zijn middelen die aangehouden worden op rekeningen ten behoeve van deelnemers die zelf het beleggingsrisico dragen in het kader van de beschikbare premieregeling.

De Bruto en de Netto pensioenregeling van SNPS omvatten drie Life Cycle profielen: Defensief, Neutraal en Offensief. Als een deelnemer geen beleggingskeuze heeft gemaakt, worden de netto beschikbare premies (zijnde de gestorte premies exclusief de opslagen voor risicopremies en kosten) belegd conform het Life Cycle profiel Neutraal. De drie Life Cycle profielen worden in de praktijk door middel van drie 'administratieve' Life Cycle portefeuilles uitgevoerd, waarbij binnen de Life Cycle portefeuilles geïnvesteerd wordt in onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Life Cycle portefeuilles Rente en Match I beleggen in vastrentende waarden, Life Cycle portefeuille Rendement belegt voornamelijk in zakelijke waarden. In Life Cycle profiel Offensief wordt derhalve relatief het meest belegd in Life Cycle portefeuille Rendement, in Life Cycle profiel Defensief wordt relatief het minst belegd in Life Cycle portefeuille Rendement. Verder geldt voor alle Life Cycle profielen dat naarmate de pensioendatum nadert het gewicht in Life Cycle portefeuille Rendement wordt afgebouwd.

De twee administratieve CVP portefeuilles beleggen in met name

beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarbij deze beleggingsfondsen beleggen in aandelen, vastgoed, vastrentende waarden, overige beleggingen en derivaten. Er is geen individuele keuze mogelijk. Het Bestuur stelt de CVP-beleggingsmix vast op basis van een ALM-studie.

Algemeen

Beleggingen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum, tenzij anders is aangegeven.

Vorderingen en schulden uit beleggingen, behorend bij een specifieke beleggingscategorie, zijn onder beleggingsdebiteuren of -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie. Liquide middelen vermogensbeheer, behorend bij een specifieke beleggingscategorie, zijn onder liquide middelen opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Derivaten zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten, die deel uitmaken van een beleggingsfonds, zijn opgenomen in de beleggingscategorie van het beleggingsfonds.

Participaties in beleggingsfondsen zijn gewaardeerd volgens de grondslagen voor de onderliggende beleggingen ("look-through"-benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen is aangesloten bij de hoofdcategorie.

(Reële) waardebepaling

Voor de meerderheid van de reële waardebepaling van beleggingen is gebruik gemaakt van genoteerde marktprijzen. Dit is het geval als beleggingen verhandeld worden aan een effectenbeurs. Echter, bepaalde

beleggingen zijn gewaardeerd door middel van waarderingsmodellen en -technieken:

i Onafhankelijke taxaties:

vastgoedobjecten worden jaarlijks getaxeerd door externe onafhankelijke taxateurs. De juistheid en volledigheid van de gebruikte informatie voor de taxaties wordt gecontroleerd.

ii Netto contante waarde (NCW-) berekeningen:

de te ontvangen kasstromen zijn contant gemaakt op basis van de marktrente. In de waardering is rekening gehouden met het oninbaarheidsrisico.

iii Andere methode(n):

- Geen directe marktnotering, maar andere uit de markt waarneembare data.
- Een waardering gebaseerd op een transactie in een niet-actieve markt met een niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).
- Een waardering volgens waarderingsmodellen en -technieken gebaseerd op marktdata.
- Een waardering niet gebaseerd op marktdata, maar op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.
- Een waardering gebaseerd op de intrinsieke waarde uit recente rapportages van fundmanagers en fund-to-fund managers. Hieronder vallen beursgenoteerde fondsen met NAV-koers.

Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare

bandbreedte van schattingen vast te stellen.

Als de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten):

- Vorderingen en schulden uit beleggingen zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.
- Liquide middelen vermogensbeheer zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het verschil met reële waarde is bij deze posten in het algemeen gering als gevolg van het korte termijn karakter. In de toelichting zijn deze posten opgenomen onder 'genoteerde marktprijzen'.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in direct vastgoed worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt gebaseerd op taxatiewaarde. De taxaties worden verricht door onafhankelijke deskundigen. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Beursgenoteerde vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Indien de waarderingsgrondslagen van

vastgoedfondsen afwijken, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds.

Onroerend goed in ontwikkeling wordt gewaardeerd op basis van gedane uitgaven, inclusief bouwrente, waarbij wordt getoetst of die uitgaven tot waarde wijzigingen leiden. Na oplevering worden (her)ontwikkelde objecten naar reële waarde gewaardeerd.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Van ter beurze genoteerde aandelen is dit de beurswaarde. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van ter beurze genoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Bruto pensioenregeling:

De Bruto pensioenregeling van SNPS is van kracht per 1 juli 2013. Deze pensioenregeling kan, behoudens de risicodekkingen, worden gekarakteriseerd als premieovereenkomst. De door SNPS toegezegde risicodekkingen bij overlijden in actieve dienst en bij (partiële) arbeidsongeschiktheid worden gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst op basis van eindsalaris en pensioenjaren.

De pensioenregeling voorziet in een beschikbare premie, een (partieel) arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van de deelnemers en in een (tijdelijk) partnerpensioen en een wezenpensioen bij overlijden in actieve dienst ten behoeve van de nabestaanden. Tevens bevat de pensioenregeling een verzekering voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid.

Netto pensioenregeling:

De vrijwillige Netto pensioenregeling van SNPS is van kracht per 1 januari 2015. Deze pensioenregeling kan, behoudens de risicodekkingen, worden gekarakteriseerd als premieovereenkomst.

De door SNPS toegezegde risicodekkingen bij overlijden in

actieve dienst en premievrijstelling bij (partiële) arbeidsongeschiktheid worden gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst.

De pensioenregeling voorziet in een netto pensioenpremie ten behoeve van de deelnemers en in een netto partnerpensioen en wezenpensioen bij overlijden in actieve dienst ten behoeve van de nabestaanden. Tevens bevat de pensioenregeling een verzekering voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid.

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG vanaf 2021 (2020: Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.) Het risico van (partiële) arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG vanaf 2021 (2020: Achmea Schadeverzekeringen N.V.).

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Voor de IBNR-voorziening (IBNR staat voor Incurred But Not Reported) is een vordering op de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de IBNR-voorziening (zie waarderingsgrondslag verderop in dit hoofdstuk). Voor de voorziening voor levenslang partnerpensioen is een vordering op de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de voorziening voor de levenslang partnerpensioen (zie waarderingsgrondslag

verderop in dit hoofdstuk). Voor de voorziening premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is een vordering op de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de voorziening premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (zie waarderingsgrondslag "Overige technische voorzieningen - IBNR voorziening" verderop in dit hoofdstuk).

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, als er sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder meer worden hieronder de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van liquiditeiten die voor beleggingsdoeleinden worden aangehouden binnen de beleggingsportefeuilles, deze zijn verwerkt onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit het verschil tussen de activa van het pensioenfonds enerzijds en de hiervoor bedoelde technische voorzieningen en overige passiva anderzijds. Het saldo van baten en lasten zal toegevoegd of onttrokken worden aan de algemene reserve.

Het minimaal vereist eigen vermogen bij de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Volgens het bepaalde is het minimaal vereist eigen vermogen bij de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers gelijk aan 25% van de jaarlijkse beheerslasten. Aanvullend moet een bedrag aan eigen vermogen worden aangehouden vanwege het feit dat het pensioenfonds overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's in actieve dienst heeft verzekerd bij externe partijen.

Technische voorzieningen

Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen bestaan uit de volgende voorzieningen:

IBNR-voorziening

Onder de overige technische voorzieningen is de IBNR-voorziening opgenomen. Deze voorziening is bedoeld om de schade die in de toekomst ontstaat door voor de balansdatum ingegane arbeidsongeschiktheid te kunnen financieren, ook indien de uitvoeringsovereenkomst met de toetredende onderneming is beëindigd. De IBNR-voorziening is gelijk aan de som van de herverzekeringspremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid over het huidige en het voorgaande boekjaar en de herverzekeringspremie voor arbeidsongeschiktheidspensioen over het huidige en het voorgaande boekjaar. Voor de IBNR-voorziening is voor hetzelfde bedrag een vordering op de herverzekeraar opgenomen op de debetzijde van de balans.

Voorziening levenslang

partnerpensioen, wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De Voorziening voor levenslang partnerpensioen en wezenpensioen is bedoeld om schade die in de toekomst ontstaat door overlijden van een gewezen deelnemer, vóór datum van pensionering, de partner en de wezen van een levenslang pensioen te voorzien. Dit schaderisico is volledig verzekerd waardoor hetzelfde bedrag als vordering op de verzekeraar is opgenomen.

De Voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is bedoeld om toekomstige pensioeninkopen bij (partiële) arbeidsongeschiktheid te financieren. Dit schaderisico is volledig verzekerd waardoor hetzelfde bedrag als vordering op de verzekeraar is opgenomen.

De Voorziening levenslang partnerpensioen, wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld met inachtneming van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Rekenrente: De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Onvoorwaardelijke indexatie: Het ingegane (tijdelijk) partnerpensioen, het ingegane wezenpensioen en het ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen wordt jaarlijks per 1 januari met 2% verhoogd. Deze onvoorwaardelijke indexaties worden, in de vaststelling van de voorzieningen voor deze pensioensoorten, meegenomen.

- Overlevingstafels: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2022 (2020: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2021), waarbij

de sterftekansen met de in de onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd:

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen mannen
25-54	50%
55-74	56%
≥75	56% op leeftijd 75 oplopend met 2% per jaar tot maximaal 100%

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen vrouwen
25-64	70%
65-79	80%
80-84	85%
≥85	85% op leeftijd 85 oplopend met 1% per jaar tot maximaal 100%

- Gezinssamenstelling: Voor gewezen deelnemers met een latent nabestaandenpensioen wordt bij berekening van de contante waarde van de partnerpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100% tot de pensioenleeftijd, die daarna afloopt met de sterftekansen van de partner volgens de gebezigde overlevingstafels. Aangenomen wordt dat bij (echt)paren de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.

van de stijging van de beschikbare premiestaffel per leeftijdscategorie (3% per jaar) en ter dekking van de onvoorwaardelijke indexatie van het pensioengevend salaris (2% per jaar). Er wordt geen rekening gehouden met reactiveringskansen.

- Administratiekosten: De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt met 2% verhoogd voor administratiekosten.

- Geboortedata: Verondersteld is dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand volgend op hun geboortemaand.
- Arbeidsongeschiktheid: Bij de vaststelling van de voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wordt rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van 5%. Deze stijging is in de voorziening opgenomen ter dekking

Voor de berekeningen die moeten worden uitgevoerd in het kader van echtscheiding en/of conversie, worden de actuariële grondslagen gehanteerd die ook voor waardeoverdrachten worden gehanteerd (wettelijke rekenregels voor waardeoverdracht).

Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers bruto en netto pensioenregeling

In de opbouwfase van het pensioen zijn

de pensioenkapitalen van de deelnemers gelijk aan de ingelegde premies (voor de netto pensioenregeling na aftrek van de premies voor de risicodekkingen) vermeerderd of verminderd met de betreffende rendementen, de verhogingen uit hoofde van overlijden van andere (gewezen) deelnemers. Na overlijden van een (gewezen) deelnemer komt het saldo van de pensioenbeleggingsrekening van de betreffende (gewezen) deelnemer te vervallen en wordt dat gebruikt voor de verhoging van de saldi pensioenbeleggings-rekeningen van de overige (gewezen) deelnemers in de desbetreffende pensioenregeling naar rato van de per (gewezen) deelnemer aanwezige saldi.

Het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase (Collectief Variabel Pensioen (CVP)) is gelijk aan het gezamenlijk door de deelnemers ingebrachte kapitaal uit de life cycles, vermeerderd of verminderd met het hierop behaalde rendement en verminderd met de uitgekeerde pensioengelden. De variabele aanspraak van de deelnemer, die is ingekocht op moment van inbreng van het kapitaal, wordt gewaardeerd op basis van

actuariële grondslagen. Per einde van het boekjaar wordt het jaarresultaat in de CVP berekend door de op basis van deze grondslagen bepaalde voorziening af te trekken van het aanwezige pensioenkapitaal. Dit resultaat zal per 1 juli aan de deelnemers worden uitgedeeld.

Bij de berekening worden de volgende actuariële grondslagen gehanteerd:

- Rekenrente: De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Vaste stijging en daling: Bij keuze voor een vaste stijging/daling wordt het ingegane ouderdomspensioen jaarlijks per 1 juli met 1% verhoogd/verlaagd. Deze vaste stijgingen/dalingen worden, in de vaststelling van de voorzieningen voor deze pensioensoort, meegenomen.
- Overlevingstafels: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2022 (2020: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2021), waarbij de sterftekansen met de in de onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd:

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen mannen
25-54	50%
55-74	56%
≥75	56% op leeftijd 75 oplopend met 2% per jaar tot maximaal 100%

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen vrouwen
25-64	70%
65-79	80%
80-84	85%
≥85	85% op leeftijd 85 oplopend met 1% per jaar tot maximaal 100%

- **Gezinssamenstelling:** Voor gewezen deelnemers met een latent nabestaandenpensioen wordt bij berekening van de contante waarde van de partnerpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100% tot de pensioenleeftijd, die daarna afloopt met de sterftekansen van de partner volgens de gebezigde overlevingstafels. Aangenomen wordt dat bij (echt)paren de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.
- **Geboortedata:** Verondersteld is dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand volgend op hun geboortemaand.
- **Administratiekosten:** De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt niet verhoogd voor administratiekosten.

Zowel in opbouw- als de uitkeringsfase is derhalve de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers gelijk aan de som van de pensioenkapitalen van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Voorziening toekomstige uitvoeringskosten

De voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten heeft betrekking op de contante waarde van de geschatte uitvoeringskosten voor afwikkeling van alle verplichtingen van het pensioenfonds bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de op dat moment te verwachten toekomstige uitvoeringskosten. Bij de vaststelling van deze voorziening wordt er van uitgegaan dat de opgebouwde

pensioenkapitalen en aanspraken 2 jaar na beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever, worden overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder. Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de Premiebijdragen een opslag voor de (lopende) uitvoeringskosten. Zie sectie Premiebijdragen van (werkgevers en werknemers).

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn sterk gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten zijn opgenomen in het resultaat.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Bruto pensioenregeling

De feitelijke samenstelling van de beschikbare premie in enig boekjaar bestaat uit:

- Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van

de deelnemer gestort worden.
De beschikbare premiestaffel is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag;

- b** De aan de herverzekeraar verschuldigde risicopremies voor dekking van risico's van overlijden in actieve dienst en arbeidsongeschiktheid;
- c** Een opslag ter dekking van de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- d** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor uitvoeringskosten;
- e** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

Netto pensioenregeling

De feitelijke samenstelling van de netto premie in enig boekjaar bestaat uit:

- a** Beschikbare premies die op de netto pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden welke verdeeld worden naar (i) inleg pensioenbeleggingsrekening en (ii) inhouding voor de herverzekeringen;
- b** Een opslag ter dekking van de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- c** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor uitvoeringskosten;
- d** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

Beleggingsresultaten risico deelnemers

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valuta-resultaten van de beleggingen. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde herwaarderingen.

Kosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit de kosten die binnen de Life Cycle portefeuilles worden verrekend met de beleggingsopbrengsten. Deze kosten bestaan uit betaalde transactiekosten (inclusief in- en uitstap vergoedingen) en beheervergoedingen (management fees), zoals in rekening gebracht door de managers van de onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte

beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten (in- en uitstapvergoedingen voor rekening van de deelnemers) bij aanschaf of verkoop van onderliggende beleggingsfondsen binnen een Life Cycle portefeuille en transactiekosten (bewaarloon en settlementkosten) binnen de onderliggende institutionele beleggingsfondsen. In- en uitstapvergoedingen zijn daarmee onderdeel van de aan- en verkoopprijs van aandelen in de onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Overige baten

Overige baten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen.

Pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds

De pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds kunnen worden gesplitst in kosten van pensioenbeheer ten laste van pensioenfondsen en kosten van vermogensbeheer ten laste van pensioenfondsen.

Kosten van vermogensbeheer ten laste van pensioenfondsen

Kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds worden onderscheiden van de kosten van

vermogensbeheer die ten laste van de deelnemers komen en in mindering komen op de Beleggingsresultaten risico deelnemers. De kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds bestaan uit de betaalde vergoedingen aan Achmea Investment Management B.V. (AIM) in het kader van de uitbestedingsovereenkomst en de vaste vergoeding van de custodian.

Kosten van pensioenbeheer ten laste van het pensioenfonds

De kosten van pensioenbeheer ten laste van het pensioenfonds zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verdeling tussen Bruto en Netto pensioenregeling

De pensioenbeheerkosten ten laste van pensioenfonds worden aan de Bruto en de Netto pensioenregeling toegerekend op basis van de splitsing zoals opgenomen op de facturen en/of bijgevoegde specificaties. Dit geldt bijvoorbeeld voor de administratiekosten, kosten van het bestuursbureau en projectkosten. Kosten die niet specifiek zijn toe te rekenen aan hetzij de Bruto hetzij de Netto pensioenregeling worden evenredig (verdeelsleutel 50:50) over beide pensioenregelingen verdeeld.

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de Premiebijdragen (specifiek de werkgeverspremie) een opslag ter dekking van de (lopende) pensioenbeheerkosten.

Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds en risico deelnemers

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen van (gewezen) deelnemers.

Herverzekeringen

Herverzekeringskosten worden toegerekend aan de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode:

- Alle ontvangsten en uitgaven zijn hierbij als zodanig gepresenteerd.
- Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioen- en beleggingsactiviteiten.

V. Toelichting op de balans

Alle bedragen in de toelichting zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

Activa

1. Beleggingen voor risico deelnemers

Hieronder is een overzicht gegeven van de beleggingen verdeeld naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles.

Verdeling beleggingen naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles per 31 december 2021

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Nog te beleggen / onttrekken	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	25.159	450	231.580	-	-	2.798	259.987
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	5.788	-	-	5.788
Netto pensioenregeling IDC	9.069	366	97.661	-	-	878	107.974
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	15.623	-	15.623
Totaal	34.228	816	329.241	5.788	15.623	3.676	389.372

Verdeling beleggingen naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles per 31 december 2020

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Nog te beleggen / onttrekken	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	19.268	348	175.269	-	-	2.813	197.698
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	4.857	-	-	4.857
Netto pensioenregeling IDC	7.780	290	81.493	-	-	1.496	91.059
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	12.029	-509	11.520
Totaal	27.048	638	256.762	4.857	12.029	3.800	305.134

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het verloop van de beleggingen in de beleggingsportefeuilles portefeuilles.

Verloopoverzicht 2021

	Stand per 1 januari 2021	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Waarde mutaties	Stand per 31 december 2021
LCP Rente	27.048	7.324	-380	-	236	34.228
LCP Match I	638	1.037	-800	-	-59	816
LCP Rendement	256.762	159.246	-126.880	-	40.113	329.241
CVP Bruto	4.857	6.709	-5.652	-	-126	5.788
CVP Netto	12.029	20.070	-16.140	-	-336	15.623
Nog te beleggen	3.800	-	-	-124	-	3.676
Totaal	305.134	194.386	-149.852	-124	39.828	389.372

Verloopoverzicht 2020

	Stand per 1 januari 2020	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Waarde mutaties	Stand per 31 december 2020
LCP Rente	22.917	6.608	-2.766	-26	315	27.048
LCP Match I	352	279	-35	-3	45	638
LCP Rendement	210.807	43.406	-4.039	-3	6.591	256.762
CVP Bruto	3.551	1.139	-235	-10	412	4.857
CVP Netto	6.872	4.468	-229	-20	938	12.029
Nog te beleggen	3.716	-	-	84	-	3.800
Totaal	248.215	55.900	-7.304	22	8.301	305.134

Verdeling beleggingsportefeuille (LCP) naar onderliggende waarden per 31 december 2021

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
LCP Rente	-	-	34.148	-	80	34.228
LCP Match I	-	-	813	-	3	816
LCP Rendement	35.365	193.202	96.786	572	3.316	329.241
CVP Bruto	261	1.420	3.185	876	46	5.788
CVP Netto	669	3.833	8.445	2.601	75	15.623
Nog te beleggen	-	-	-	-	3.676	3.676
Stand per 31 december 2021	36.295	198.455	143.377	4.049	7.196	389.372

Verdeling beleggingsportefeuille (LCP) naar onderliggende waarden per 31 december 2020

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
LCP Rente	-	-	27.039	-	9	27.048
LCP Match I	-	-	637	-	1	638
LCP Rendement	25.920	154.879	75.113	-	850	256.762
CVP Bruto	152	1.050	3.023	609	23	4.857
CVP Netto	410	2.536	7.533	1.496	54	12.029
Nog te beleggen	-	-	-	-	3.800	3.800
Stand per 31 december 2020	26.482	158.465	113.345	2.105	4.737	305.134

Securities lending binnen de beleggingsfondsen

Het pensioenfonds participeert niet direct in securities lending. In de jaarrekening zijn derhalve geen securities lending posities verwerkt. In de onderliggende beleggingsinstellingen kan wel sprake zijn van securities lending.

Reële waarde bepaling

Schattingen en veronderstellingen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van de deelnemers nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. De boekwaarde van alle activa en passiva op balansdatum benadert de reële waarde.

Via vier 'administratieve' Life Cycle portefeuilles en twee 'administratieve' CVP portefeuilles wordt belegd in met name beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarbij deze beleggingsfondsen beleggen in aandelen, vastgoed, vastrentende waarden, overige beleggingen en derivaten. Beursgenoteerde beleggingen in fondsen zijn gewaardeerd tegen de koersen per einde boekjaar. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in fondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages (intrinsieke waarde methode). Deze rapportages zijn niet door een accountant gecontroleerd en de periode van deze rapportages loopt niet (in alle gevallen) synchroon met het boekjaar van het pensioenfonds. Om deze onzekerheid te mitigeren wordt gedurende het jaar de performance beoordeeld en jaarlijks achteraf

een aansluiting gemaakt met de gecontroleerde jaarrekeningen van deze fondsen ('back-testing'). De waardering kan hoger of lager zijn, maar is gezien de mitigerende maatregelen naar inschatting van het bestuur niet materieel voor het beeld van de jaarrekening.

Onderscheid wordt gemaakt in de volgende waarderingmethoden:

- Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld aan een effectenbeurs of betreffen liquide middelen.
- Onafhankelijke taxaties.
- De netto contante waarde methode wordt bepaald door de te ontvangen kasstromen contant te maken op basis van de geldende marktrente. In de waardering is rekening gehouden met het oninbaarheidsrisico. Hieronder vallen de derivaten.
- Andere methode: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden. De marktwaarde ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers.

Gehanteerde waarderingsmethodiek 2021 en 2020

	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW- berekeningen	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2021					
Vastgoed beleggingen	1.650	-	-	34.645	36.295
Aandelen	198.455	-	-	-	198.455
Vastrentende waarden	123.153	-	-	20.224	143.377
Derivaten	-	-	587	3.462	4.049
Overige beleggingen	7.196	-	-	-	7.196
Totaal	330.454	-	587	58.331	389.372

	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW- berekeningen	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2020					
Vastgoed beleggingen	26.482	-	-	-	26.482
Aandelen	158.465	-	-	-	158.465
Vastrentende waarden	104.457	-	-	8.888	113.345
Derivaten	2.105	-	-	-	2.105
Overige beleggingen	4.737	-	-	-	4.737
Totaal	296.246	-	-	8.888	305.134

Vastgoedbeleggingen

De vastgoedbeleggingen zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2021	31-12-2020
Indirect vastgoed (participaties in beleggingsfondsen)	34.645	26.482
Indirect vastgoed (aandelen)	1.650	-
	36.295	26.482

Aandelen

De aandelen zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2021	31-12-2020
Zelfstandig beursgenoteerde aandelen	99.051	-
Aandelenbeleggingsfondsen	99.404	158.465
	198.455	158.465

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2021	31-12-2020
Participaties in beursgenoteerde beleggingsfondsen in vastrentende waarden	123.153	104.457
Participaties in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen in vastrentende waarden	20.224	8.888
	143.377	113.345

Derivaten

De derivaten bestaan volledig uit niet-beursgenoteerde derivaten die zijn toegepast voor de (tijdelijke) afdekking van valuta- en of interestrisico's.

De derivaten zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2021	31-12-2020
Valutaderivaten	587	-
Rentederivaten	3.462	2.105
	4.049	2.105

Overige beleggingen

	31-12-2021	31-12-2020
Liquide middelen binnen de beleggingsfondsen	3.520	937
Nog te beleggen posten voor risico deelnemers	3.676	3.800
	7.196	4.737

Nog te beleggen posten voor risico deelnemers

Bruto pensioenregeling IDC	31-12-2021	31-12-2020
Nog te beleggen premies december	2.798	2.617
Nog te beleggen ontvangen inkomende waardeoverdrachten	-	196
	2.798	2.813

Netto pensioenregeling IDC	31-12-2021	31-12-2020
Nog te beleggen premies december	878	987
Nog te beleggen naar netto pensioenregeling CVP	-	509
	878	1.496

Netto pensioenregeling CVP	31-12-2021	31-12-2020
Nog te beleggen van netto pensioenregeling IDC	-	-509
	-	-509

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	31-12-2021	31-12-2020
Specificatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen:		
Bruto pensioenregeling	21.116	17.473
Netto pensioenregeling	10.770	10.692
	31.886	28.165

	31-12-2021	31-12-2020
Technische voorzieningen		
IBNR-voorziening	6.268	7.193
Levenslang partnerpensioen voorziening	15.407	15.499
Tijdelijk partnerpensioen voorziening	1.596	1.767
Wezenpensioen voorziening	167	205
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	4.458	1.548
Ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	3.990	1.953
Totaal	31.886	28.165

	2021	2020
Mutatieoverzicht technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	28.165	19.360
Mutatie IBNR-voorziening	-925	1.205
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	-92	5.354
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	-171	118
Mutatie wezenpensioen voorziening	-38	-8
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	2.910	183
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	2.037	1.953
Stand per 31 december	31.886	28.165

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG (2020: Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.). Het risico van arbeidsongeschiktheid

gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG (2020: Achmea Schadeverzekeringen N.V.). Elips Life AG, Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. en Achmea Schadeverzekeringen N.V. hebben een credit rating A met een 'stable outlook' (Standard & Poor's).

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling	467	1.199
Netto pensioenregeling	-5	723
	462	1.922

	31-12-2021	31-12-2020
Specificatie vorderingen / premiedebiteuren:		
Nog te ontvangen periodieke premieopslag kosten en herverzekeringen	-	1.055
Te verrekenen uitkeringen	462	867
	462	1.922

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De vordering werkgever inzake premieopslag heeft betrekking op het nog van de werkgever te ontvangen bedrag uit hoofde van te verrekenen premieopslagen ter dekking van de pensioenbeheerkosten. De vordering is eind 2021 nihil doordat de premies van december 2021 in december 2021 al

zijn ontvangen (2020: De premies van december 2020 waren in januari 2021 ontvangen).

De te verrekenen uitkeringen hebben betrekking op betaalde uitkeringen die nog verkocht moeten worden uit de beleggingen in de daaropvolgende periode.

4. Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling	14.977	8.161
Netto pensioenregeling	4.694	4.422
	14.170	12.583

Onder de liquide middelen pensioenfondsen zijn opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op de bankrekening aangehouden bij ABN AMRO Bank N.V., die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn

en niet het karakter van beleggingen hebben.

Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de beleggingen opgenomen.

Passiva

5. Stichtingskapitaal en reserves

	Algemene reserve Bruto pensioenregeling	Algemene reserve Netto pensioenregeling	Totaal
Stand per 1 januari 2021	6.086	912	6.998
Uit bestemming saldo van baten en lasten	4.117	249	4.366
Stand per 31 december 2021	10.203	1.161	11.364

Het positieve saldo van baten en lasten is toegevoegd aan de algemene reserve.

	Algemene reserve Bruto pensioenregeling	Algemene reserve Netto pensioenregeling	Totaal
Stand per 1 januari 2020	4.617	858	5.475
Uit bestemming saldo van baten en lasten	1.469	54	1.523
Stand per 31 december 2020	6.086	912	6.998

Het positieve saldo van baten en lasten is toegevoegd aan de algemene reserve.

	31-12-2021	31-12-2020
Solvabiliteit		
Eigen vermogen	11.364	6.998
Minimaal vereist eigen vermogen	5.220	4.384

	31-12-2021		31-12-2020	
Solvabiliteit		In %		In %
Totaal vermogen	400.736	102,9	345.609	102,1
Af: (Technische) voorzieningen	389.372	100,0	338.611	100,0
Eigen vermogen	11.364	2,9	6.998	2,1
Minimaal vereist eigen vermogen	5.220	1,3	4.384	1,3
Feitelijke dekkingsgraad	-	102,9	-	102,1
Minimaal vereiste dekkingsgraad	-	101,2	-	101,3

De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de feitelijke dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van het moment van vaststelling en de elf daaraan voorafgaande maandeinden. Op grond van de aanwijzingen bij de verslagstaten mogen pensioenfondsen die zijn vrijgesteld van maand- en kwartaalrapportages de beleidsdekkingsgraad gelijkstellen aan de aanwezige dekkingsgraad op balansdatum.

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Aangezien het pensioenfonds geen technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds heeft die niet volledig zijn verzekerd, loopt het pensioenfonds geen beleggingsrisico voor eigen rekening en is het vereist eigen vermogen daarmee gelijk aan het minimaal vereist eigen vermogen. Het minimaal vereist eigen vermogen bij

de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Volgens het bepaalde is het minimaal vereist eigen vermogen bij de technische voorziening voor risico (gewezen) deelnemers gelijk aan 25% van de jaarlijkse beheerslasten. Aanvullend moet een bedrag aan eigen vermogen aangehouden worden vanwege het feit dat het pensioenfonds overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's in actieve dienst heeft verzekerd bij externe partijen. Het minimaal vereist eigen vermogen van SNPS bedraagt ultimo 2021 € 5.220.

Aangezien het eigen vermogen ultimo 2021 € 11.364 bedraagt, is ultimo 2021 geen sprake van een dekkingstekort.

Vanwege het karakter van de regeling (zuivere premieovereenkomst) wordt een vereist eigen vermogen niet bepaald.

6. Technische voorzieningen

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling	21.116	17.473
Netto pensioenregeling	10.770	10.692
	31.886	28.165

	31-12-2021	31-12-2020
Technische voorzieningen		
IBNR-voorziening	6.268	7.193
Levenslang partnerpensioen voorziening	15.407	15.499
Tijdelijk partnerpensioen voorziening	1.596	1.767
Wezenpensioen voorziening	167	205
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	4.458	1.548
Ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	3.990	1.953
Totaal	31.886	28.165

	2021	2020
Mutatieoverzicht technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	28.165	19.360
Mutatie IBNR-voorziening	-925	1.205
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	-92	5.354
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	-171	118
Mutatie wezenpensioen voorziening	-38	-8
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	2.910	183
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	2.037	1.953
Stand per 31 december	31.886	28.165

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig verzekerd bij Elips Life AG Het risico

van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig verzekerd bij Elips Life AG. (Contract met ingang van 2021).

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig verzekerd bij Achmea Pensioen- en

Levensverzekeringen N.V. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig verzekerd bij Achmea Schadeverzekeringen N.V. (Contract tot eind 2020).

7. Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling IDC	259.987	197.698
Bruto pensioenregeling CVP	5.788	4.857
Netto pensioenregeling IDC	107.974	91.059
Netto pensioenregeling CVP	15.623	11.520
	389.372	305.134

	31-12-2021	31-12-2020
Specificatie bruto pensioenregeling CVP:		
Bruto pensioenregeling CVP aanspraken	5.511	4.807
Bruto pensioenregeling CVP nog toe te delen resultaat	277	50
	5.788	4.857

	31-12-2021	31-12-2020
Specificatie netto pensioenregeling CVP:		
Netto pensioenregeling CVP aanspraken	14.774	11.472
Netto pensioenregeling CVP nog toe te delen resultaat	849	48
	15.623	11.520

Verloopoverzicht voorziening pensioenverplichtingen per pensioenregeling

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Stand per 1 januari 2020	158.716	3.551	79.076	6.872	248.215
Premiestortingen	30.755	-	13.063	-	43.818
Inkomende waardeoverdrachten	3.711	-	-	-	3.711
Uitgaande waardeoverdrachten	-480	-	-	-	-480
Uitkeringen en afkopen	-	-49	-42	-228	-319
Beleggingsresultaat	5.926	425	2.862	976	10.189
Van IDC naar CVP	-930	930	-3.900	3.900	-
Stand per 31 december 2020	197.698	4.857	91.059	11.520	305.134
Premiestortingen	32.900	-	10.836	-	43.736
Inkomende waardeoverdrachten	3.294	-	-	-	3.294
Uitgaande waardeoverdrachten	-732	-	-	-1.531	-2.263
Uitkeringen en afkopen	-	-105	-16	-236	-357
Beleggingsresultaat	27.988	-125	12.301	-336	39.828
Van IDC naar CVP	-1.161	1.161	-6.206	6.206	-
Stand per 31 december 2021	259.987	5.788	107.974	15.623	389.372

Voor een verdere toelichting op de mutaties zie de toelichting op de staat van baten en lasten. De gevoerde pensioenregelingen van SNPS betreffen individuele beschikbare premieregelingen.

8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling	3.883	3.641
Netto pensioenregeling	3.820	3.723
	7.703	7.364

Het pensioenfonds houdt een voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten aan zodat het pensioenfonds de uitvoeringskosten kan dragen in geval van discontinuïteit van de onderneming en de te maken uitvoeringskosten voor de dan gewezen deelnemers niet uit het rendement hoeven te worden onttrokken. Bij de vaststelling van deze voorziening wordt ervan uitgegaan dat de opgebouwde pensioenkapitalen en aanspraken 2 jaar na beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever, worden overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder.

De per eind 2021 aanwezige kostenvoorziening voldoet aan het wettelijk minimaal vereiste niveau waardoor SNPS in staat is om de opgebouwde kapitalen bij een externe partij onder te brengen. Het geambieerde kostenvoorzieningsniveau, waarbij het pensioenfonds in staat is de uitvoeringskosten naar de toekomst toe zelfstandig te kunnen dragen is bereikt.

	2021	2020
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten		
Stand per 1 januari	7.364	6.590
Dotatie	339	774
Stand per 31 december	7.703	7.364

9. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2021	31-12-2020
Bruto pensioenregeling	1.358	948
Netto pensioenregeling	221	782
	1.579	1.730

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

	31-12-2021	31-12-2020
Overige schulden		
Schuld aan herverzekeraar	173	684
Te betalen kosten	925	513
Waardeoverdrachten	270	347
Uitkeringen / afkopen	211	186
	1.579	1.730

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie, in de vorm van een uitvoeringsovereenkomst, tussen het pensioenfonds en de werkgever, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Bestuurders (gepensioneerden) krijgen vergoedingen voor de uitvoering van bestuurstaken. SNPS heeft geen leningen verstrekt aan de bestuurders. Ook heeft SNPS geen vorderingen op de bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en werkgever bestaan de transacties uit de ontvangen premies voor de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme tarieven.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo boekjaar zijn er geen niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn na de balansdatum geen gebeurtenissen geweest van dien aard dat een wezenlijk ander beeld zou ontstaan van de financiële positie per einde 2021 dan op grond van dit verslag kan worden verkregen.

Oorlog in Oekraïne

De situatie in Oekraïne heeft voor SNPS een beperkt effect op de beleggingsportefeuille doordat deze goed is gespreid. De beleggingsportefeuille heeft een bescheiden blootstelling naar Russische beleggingen (zo'n 1,3% van het vermogen ultimo 2021). Anders dan een sterk toegenomen volatiliteit in de markt als gevolg van onzekere omstandigheden leidt de Russische invasie in Oekraïne niet tot significant grotere risico's voor het fonds.

V. Toelichting op de staat van baten en lasten

Alle bedragen in de toelichting zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	2021	2020
Bruto pensioenregeling	42.358	40.042
Netto pensioenregeling	13.781	17.376
	56.139	57.418

BRUTO PENSIOENREGELING	2021	2020
a1.Beschikbare premie bijdrage werkgever (voor risico deelnemers)	29.004	27.309
a2.Beschikbare premie bijdrage werknemer (voor risico deelnemers)	3.847	3.684
b.Premieopslag voor herverzekeringen	6.351	6.081
c.Premieopslag voor administratie- en uitvoeringskosten	1.560	1.367
d.Premiebijdrage werkgever voor voorziening toekomstige uitvoeringskosten	242	266
e.Premiebijdrage werkgever voor minimaal vereist eigen vermogen	1.354	1.335
	42.358	40.042

De feitelijke premie voor de bruto pensioenregeling bestaat in enig boekjaar uit:

- a. Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden;
- b. De aan de herverzekeraar verschuldigde risicopremies voor dekking van risico's van overlijden in actieve dienst en arbeidsongeschiktheid;
- c. Een opslag voor de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- d. Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten;
- e. Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het vereist eigen vermogen;

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 42.358 duizend (2020: € 40.042 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 38.801 duizend (2020: € 39.073 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

De bruto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Deze beschikbare premiestaffel van de SNPS pensioenregeling is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag beginnend met 10,1% voor 18 tot 22-jarigen tot 35,3% voor 63 tot en met

67 jarigen. Deze pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris minus de franchise (jaarlijks vastgesteld, € 15.583,- voor 2021 (2020: € 15.178,-)). Het pensioengevend salaris dat meegenomen wordt bij het bepalen van de pensioengrondslag is afgetoet op een bepaalde fiscale inkomensgrens (jaarlijks vastgesteld, € 97.447,- voor 2021 (2020: € 95.219,-)). De deelnemer betaalde in 2021 een eigen bijdrage van 2,0% (2020: 2,0%) van de pensioengrondslag, onafhankelijk van de leeftijd van deze deelnemer.

Voor 2021 bedroeg de totale eigen bijdrage zoals betaald door de werknemers € 3.847 duizend (2020: € 3.684 duizend). Het restant van de premies - inclusief aanvullende opslagen voor risicopremies en kosten - werd betaald door de werkgever. Aanvullend zijn deelnemers verzekerd voor nabestaandenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

NETTO PENSIOENREGELING	2021	2020
a1. Beschikbare premie bijdrage werkgever (voor risico deelnemers)	9.720	12.527
a2. Beschikbare premie bijdrage werknemer (voor risico deelnemers)	1.025	1.315
b. Premieopslag voor herverzekeringen	1.439	1.690
c. Premieopslag voor administratie- en uitvoeringskosten	1.394	1.190
d. Premiebijdrage werkgever voor voorziening toekomstige uitvoeringskosten	97	508
e. Premiebijdrage werkgever voor minimaal vereist eigen vermogen	106	146
	13.781	17.376

De feitelijke premie voor de Netto pensioenregeling bestaat in enig boekjaar uit:

- a.** Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden welke verdeeld wordt naar inleg pensioenbeleggingsrekening (a1 en a2) en inhouding voor de herverzekeringen (a3);
- b.** Een opslag voor de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- c.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten;
- d.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 13.781 duizend (2020: € 17.376 duizend).

De kostendekkende premie bedraagt € 13.709 duizend (2020: € 17.577 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

De Netto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Deze beschikbare premiestaffel van de SNPS pensioenregeling is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag beginnend met 4,2% voor 15 tot en met 19 jarigen tot 16,2% voor 68 tot en met 70 jarigen. Deze pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris minus de fiscale grens; voor 2021 dit is voor Deelnemers A € 97.447,- (2020: € 95.219,-) en Deelnemers B € 98.993,- (2020: € 96.729,-). Deelnemers A en B zijn deelnemers die bruto pensioen opbouwen binnen SNPS respectievelijk Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF). De deelnemer betaalde in 2021 een eigen bijdrage van 0,965 procentpunt (2020: 0,965 procentpunt) van de percentages van de pensioengrondslag.

11. Beleggingsresultaten risico deelnemers

Beleggingsresultaten risico deelnemers splitsing naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles 2021

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	171	-33	27.850	-	-	27.988
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	-125	-	-125
Netto pensioenregeling IDC	65	-27	12.263	-	-	12.301
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	-336	-336
Totaal	236	-60	40.113	-125	-336	39.828

Beleggingsresultaten risico deelnemers splitsing naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles 2020

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	196	19	5.712	-	-	5.927
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	425	-	425
Netto pensioenregeling IDC	81	16	2.764	-	-	2.861
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	976	976
Totaal	277	35	8.476	425	976	10.189

2021	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Life Cycle portefeuille Rente	-1	236	-	235
Life Cycle portefeuille Match I	2	-61	-	-59
Life Cycle portefeuille Rendement	1.788	38.325	-	40.113
CVP Bruto	18	-143	-	-125
CVP Netto	48	-384	-	-336
	1.855	37.973	-	39.828

2020	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Life Cycle portefeuille Rente	-	277	-	277
Life Cycle portefeuille Match I	2	33	-	35
Life Cycle portefeuille Rendement	1.674	6.802	-	8.476
CVP Bruto	18	407	-	425
CVP Netto	42	934	-	976
	1.736	8.453	-	10.189

In de jaarrekening zijn alleen de door het pensioenfonds direct betaalde kosten van zijn voor risico pensioenfonds en zijn opgenomen onder de pensioenbeheerkosten. De

kosten van vermogensbeheer voor risico deelnemers welke onderdeel uitmaken de beleggingsportefeuilles zijn toegelicht in het bestuursverslag ('look through').

12. Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen naar regelingen 2021

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Ouderdoms- pensioen	-	105	16	230	351
Partnerpensioen	114	-	155	6	275
Wezenpensioen	26	-	20	-	46
Overdracht aan verzekeraar of afkopen	-	-	-	-	-
	140	105	191	236	672

Pensioenuitkeringen naar regelingen 2020

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Ouderdoms- pensioen	-	49	-	86	135
Partnerpensioen	238	-	134	24	396
Wezenpensioen	21	-	16	-	37
Overdracht aan verzekeraar of afkopen	-	-	42	118	160
	259	49	192	228	728

De post afkopen is de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 503,24 (2020: € 497,27) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

13. Pensioenbeheerkosten

	2021	2020
Bruto pensioenregeling	1.560	1.367
Netto pensioenregeling	1.394	1.190
	2.954	2.557

	2021	2020
Pensioenbeheerkosten rekening pensioenfonds:		
Kosten van Pensioenbeheer		
Administratiekosten IDC	794	637
Administratiekosten CVP	142	140
Kosten Bestuur	23	51
Kosten bestuursbureau	1102	810
Adviseurs- en controlekosten m.u.v. accountantskosten	43	53
Accountantskosten	76	73
Toezichtskosten	48	44
Projectkosten	-	96
Communicatiekosten	115	239
Opleidingskosten	48	87
Overige kosten	70	65
Subtotaal kosten van pensioenbeheer	2.462	2.295
Kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds		
Kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds	492	262
Subtotaal kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds	492	262
Totaal	2.954	2.557

De administratiekosten betreffen de kosten uit hoofde van pensioenbeheer zoals uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V.

De directe kosten van vermogensbeheer bestaan uit de betaalde vergoedingen aan Achmea Investment Management B.V. in het kader van de

uitbestedingsovereenkomst en de vaste vergoeding van de custodian. Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premie een opslag ter dekking van de pensioenbeheerkosten van de bruto pensioenregeling, waaronder de kosten van pensioenbeheer en de kosten van vermogensbeheer voor rekening van het

pensioenfonds. In 2021 bedroeg deze opslag € 1.560 duizend (2020: € 1.367 duizend).

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premie een opslag ter dekking van de

pensioenbeheerkosten van de netto pensioenregeling, waaronder de kosten van pensioenbeheer en de kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds. In 2021 bedroeg deze opslag € 1.394 duizend (2020: € 1.190 duizend).

Honoraria onafhankelijke accountant

2021	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	76	-	76
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	76	-	76

2020	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	73	-	73
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	73	-	73

Deze werkzaamheden zijn zowel in 2021 als 2020 uitgevoerd door Ernst & Young Accountants LLP.

In bovenstaande opstelling is de methode gehanteerd waarbij wordt opgegeven de in het boekjaar ten laste gebrachte totale honoraria voor onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten en de totale honoraria voor andere controleopdrachten, uitgevoerd door de externe accountant.

Personeelsleden

Bij het pensioenfonds zijn geen werknemers in dienst.

Bezoldiging bestuurders

De bestuurders in dienst van Shell ontvangen geen bestuursvergoeding vanuit SNPS. De bestuurders niet in dienst van Shell krijgen een vergoeding vanuit SNPS, deze bedroegen over 2021 in totaal € 30 duizend (2020: € 50 duizend) en zijn verantwoord op de regel 'Kosten Bestuur' in bovenstaande tabellen.

14. Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2021	2020
Mutatie technische voorzieningen voor risico deelnemers:		
Mutatie pensioenverplichtingen - Bruto pensioenregeling IDC	62.289	38.982
Mutatie pensioenverplichtingen - Bruto pensioenregeling CVP	931	1.306
Mutatie pensioenverplichtingen - Netto pensioenregeling IDC	16.915	11.983
Mutatie pensioenverplichtingen - Netto pensioenregeling CVP	4.103	4.648
	84.238	56.919

Onder mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers zijn de mutaties opgenomen van de pensioenverplichtingen voor risico deelnemers van de bruto

pensioenregeling en de netto pensioenregeling. Zie toelichting pensioenverplichtingen voor risico deelnemers op de balanspost (7).

15. Mutatie technische voorzieningen

	2021	2020
Mutatie technische voorzieningen - Bruto pensioenregeling	3.643	4.480
Mutatie technische voorzieningen - Netto pensioenregeling	78	4.325
	3.721	8.805

Onder mutatie technische voorzieningen zijn de mutaties opgenomen van de IBNR-voorziening en de voorziening

voor de levenslang partnerpensioen. Zie toelichting op de technische voorziening op de balanspost (6).

	2021	2020
Mutatie technische voorzieningen – Bruto pensioenregeling:		
Mutatie IBNR-voorziening	-925	1.205
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	-92	5.354
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	-171	118
Mutatie wezenpensioen voorziening	-38	-8
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	2.910	183
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	2.037	1.953
	3.721	8.805

16. Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	2021	2020
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen - Bruto pensioenregeling	-3.643	-4.480
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen - Netto pensioenregeling	-78	-4.325
	-3.721	-8.805

Onder mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen zijn de mutaties opgenomen van de vordering op de herverzekerder voor de dekking van de IBNR-voorziening

en de voorziening voor Levenslang Partnerpensioen. Zie toelichting op het herverzekeringsdeel technische voorziening op de balanspost (2).

17. Mutatie voorziening toekomstige uitvoeringskosten

	2021	2020
Bruto pensioenregeling	242	266
Netto pensioenregeling	97	508
	339	774

Zie toelichting op de technische voorziening toekomstige uitvoeringskosten op de balanspost (8).

18. Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers

	2021	2020
Inkomende waardeoverdrachten - Bruto pensioenregeling	-3.294	-3.711
Uitgaande waardeoverdrachten - Bruto pensioenregeling	732	480
Uitgaande waardeoverdrachten - Netto pensioenregeling	1.531	-
	-1.031	-3.231

Een inkomende waardeoverdracht betreft de ontvangst van het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de vorige werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. Een uitgaande waardeoverdracht betreft de

overdracht aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

19. Herverzekeringen

	2021	2020
Bruto pensioenregeling	3.400	5.927
Netto pensioenregeling	1.029	2.410
Totaal	4.429	8.337

	2021	2020
Herverzekeringen:		
Premies overlijdensrisico	2.688	3.942
Koopsommen overlijdensrisico afkopen bij uitdiensttreding	-41	1.131
Premies premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	1.055	1.606
Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering	1.067	2.181
Subtotaal	4.769	8.860
Uitkeringen van herverzekerd partnerpensioen	-241	-409
Uitkeringen van herverzekerd wezenpensioen	-1	-
Uitkeringen van herverzekerd premievrijstelling	-98	-114
Totaal	4.429	8.337

De herverzekeringspremies worden vanuit een opslag in de pensioenpremie door de werkgever gefinancierd met uitzondering van afkoopsommen voor het levenslang partnerpensioen. De afkoopsommen voor het levenslang partnerpensioen worden door de deelnemers gefinancierd vanuit de opgebouwde rechten bij uitdiensttreding van een deelnemer.

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG (2020: Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.). Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG (2020: Achmea Schadeverzekeringen N.V.).

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Voor de omzetbelasting is een fiscale eenheid gevormd. Deze bestaat uit Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF), SNPS, SPN en Shell Asset Management Company (SAMCo). Binnen een dergelijke fiscale eenheid zijn de entiteiten over en weer hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars belastingschulden.

Met betrekking tot de omzetbelasting is SNPS te kwalificeren als een gemeenschappelijk beleggingsfonds conform artikel 11 lid 1, onderdeel I, sub 3 van de Wet op de omzetbelasting 1968, met uitzondering van de Collectief Variabel Pensioen ('CVP') regeling. Daardoor kan het vermogen van SNPS volgens de huidige wetgeving niet volledig als collectief vermogen worden aangemerkt en kan de btw-vrijstelling niet worden toegepast op de kosten inzake CVP. De btw-vrijstelling is van toepassing op de pensioenuitvoeringskosten van Achmea Investment Management N.V. en Achmea Pensioenservices N.V. In de jaarrekening is nog geen rekening gehouden met de verschuldigde BTW over de kosten van CVP, deze is niet materieel voor de jaarrekening.

Bestemming saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten over 2021 ad € 4.366 duizend is toegevoegd aan de algemene reserve.

Risicobeheer

Het Bestuur van SNPS is verantwoordelijk voor de beheersing van

de risico's. Hiertoe heeft het Bestuur een Control Framework ingericht, met als uitgangspunt om een beheersingskader te hebben dat passend is bij het profiel van SNPS en dat de risico's die SNPS loopt reflecteert. Het raamwerk helpt het Bestuur om vanuit de lange termijn doelstellingen van het pensioenfonds en met inachtneming van de interne en externe omgeving, risico's structureel in kaart te brengen en daarop een beheersingskader in te richten, zodat doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. In het bestuursverslag is een schematisch overzicht weergegeven van het risico framework, met daarin de hoofdrisico's opgenomen. In onderstaande paragrafen worden de hoofdrisico's kort beschreven, opgedeeld naar risico's van toepassing op de deelnemers en risico's van toepassing op het pensioenfonds.

i) Financiële risico's van toepassing op de deelnemers

De premies worden binnen SNPS individueel voor rekening en risico van de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde belegd. Als gevolg van de kenmerken van de zuivere beschikbare premieregelingen en het feit dat het pensioenfonds geen ingegane pensioenen voor risico van het pensioenfonds kent, liggen zowel het beleggingsrisico, het renterisico en het langlevensrisico gedurende de gehele duur van deelneming en pensionering (in geval van deelname aan het CVP) bij de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde. Risico's voortvloeiende uit de risicoverzekeringen in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid tot de pensioendatum zijn volledig verzekerd.

Het Bestuur van SNPS stelt het strategisch beleggingsbeleid vast (de samenstelling - de 'wegingen') van de Life cycle profielen en daarmee de verdeling over de administratieve Life cycle portefeuilles en over de verschillende asset categorieën (de onderliggende beleggingsinstellingen waarin daadwerkelijk wordt belegd). Het Bestuur heeft hierbij door middel van de aangeboden beleggingsmogelijkheden grenzen gesteld aan de door deelnemers te maken beleggingskeuzes en bijbehorende risico's. SNPS beoordeelt periodiek de samenstelling van de Life Cycle profielen en Life Cycle portefeuilles (doelwegingen en de verscheidene asset categorieën die worden gebruikt), en kan deze van tijd tot tijd aanpassen.

Tien jaar voor de reglementaire pensioenleeftijd maakt de (gewezen) deelnemer een voorlopige keuze voor een vaste of variabele pensioenuitkering op de pensioendatum. Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een

variabele pensioenuitkering wordt zijn kapitaal geleidelijk ingebracht in de CVP portefeuille voor de bruto regeling respectievelijk de netto regeling. Bij een voorlopige keuze voor een vaste pensioenuitkering op de pensioendatum blijft de (gewezen) deelnemer met zijn volledige kapitaal deelnemen in een Life Cycle profiel passend bij een vaste uitkering op pensioenleeftijd. Definitieve keuze voor een vaste of variabele pensioenuitkering volgt bij pensionering.

Matching-/rente risico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de (portefeuille) vastrentende waarden verandert als gevolg van veranderingen in de rentestanden. De rente speelt ook een zeer belangrijke rol op het moment dat deelnemers met pensioen gaan, omdat de rente op het pensioenmoment sterk bepalend is voor het pensioen dat ingekocht kan worden. Dit wordt ook wel het conversierisico genoemd.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2021		31-12-2020	
		In %		In %
Resterende looptijd < 1 jaar	23.533	16,4	24.774	21,9
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	66.372	46,3	49.191	43,4
Resterende looptijd > 5 jaar	53.472	37,3	39.380	34,7
	143.377	100,0	113.345	100,0

Voor deelnemers in het IDC die niet deelnemen aan het CVP is het zo dat naarmate een deelnemer ouder wordt, de gevoeligheid van de beleggingen voor een stijging of daling van de rente toe neemt. Uitgaande van een deelnemer ouder dan 50, wordt, naarmate de deelnemer ouder wordt, minder belegd in aandelen. Omdat de inkoop van de pensioenuitkering ook gevoelig is voor dezelfde renteontwikkeling leidt dit tot minder grote schommelingen in het verwachte inkomen voor later. De duratie is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van vastrentende waarden en wordt met name bepaald door vier factoren: de looptijd, aflossing, couponbetaling en renteniveaus. Er wordt gestreefd naar een rentegevoeligheid (duratie) van de vastrentende Life Cycle portefeuilles van 11 jaar (met een bandbreedte van 9 tot 13,5 jaar). Door

ontwikkelingen op de financiële markten kan de actuele duratie afwijken van de streefduratie.

Per 31 december 2021 bedroeg de duratie van Life Cycle portefeuille Rente afgerond 5,4 jaar (2020: 5,3 jaar), duratie van Life Cycle portefeuille Match I per die datum afgerond 20,3 jaar (2020: 20,1 jaar) en duratie van Life Cycle portefeuille Rendement per die datum afgerond 3,7 jaar (2020: 1,1 jaar). Per 31 december 2021 bedroeg de duratie van CVP Bruto 4,1 jaar (2020: 9,8 jaar) en duratie van CVP Netto 4,0 jaar (2020: 9,9 jaar).

In onderstaande tabel is een gevoeligheidsanalyse opgenomen (naar de stand ultimo boekjaar), waarin de gevolgen van een stijging of daling van de rente met 1% is weergegeven:

Variabiliteit		Effect op beleggingen risico deelnemers alleen vastrentende waarden	
Categorie		2021	2020
Vastrentende waarden IDC (LCP Rente, Match I en Rendement)	rente stijgt 1 %-punt	-5.561 (-4,2%)	-1.458 (-0,51%)
Vastrentende waarden IDC (LCP Rente, Match I en Rendement)	rente daalt 1 %-punt	5.561 (4,2%)	1.458 (0,51%)
"Vastrentende waarden CVPBruto"	rente stijgt 1 %-punt	-129 (-4,05%)	-474 (-9,82%)
"Vastrentende waarden CVPBruto"	rente daalt 1 %-punt	129 (4,05%)	474 (9,82%)
"Vastrentende waarden CVPNetto"	rente stijgt 1 %-punt	-338 (-4,00%)	-1.184 (-9.89%)
"Vastrentende waarden CVPNetto"	rente daalt 1 %-punt	338 (4,00%)	1.184 (9.89%)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de vastrentende waarden binnen de vastrentende Life Cycle portefeuilles in sterke mate worden beïnvloed door een stijging of daling van de rente met 1%-punt.

Op het niveau van de Life Cycle portefeuilles wordt geen gebruik gemaakt van rentederivaten (bv. renteswaps of swaptions). In de onderliggende institutionele beleggingsfondsen waarin wordt belegd, kan wel gebruik worden gemaakt van rentederivaten.

Marktrisico

Het marktrisico is voor rekening van de deelnemers en niet voor het pensioenfonds. Het marktrisico is het risico dat de waarde van beleggingsfondsen waarin door SNPS wordt belegd daalt onder invloed van (valuta)koersontwikkelingen en rentestanden. Tenminste één keer in de drie jaar wordt een ALM-studie uitgevoerd waarbij de Life Cycle portefeuilles en profielen worden getoetst en extern advies wordt

ingewonnen. In deze ALM-studie wordt ook gekeken naar de gewenste mate van diversificatie van de onderliggende beleggingsinstellingen. Indien nodig wordt de inhoud van de Life Cycle portefeuilles en profielen aangepast.

De uitkomst van de ALM-studie is de Strategische Asset Allocatie (SAA) en de Beleggingsnota, waarin de gewenste mate van diversificatie, managersselectie en de implementatie- en rebalancing-regels zijn vastgesteld. Alle afwijkingen ten opzichte van deze normen dienen te worden goedgekeurd door SNPS. Monitoring vindt plaats door middel van periodieke rapportages die worden ontvangen van de fiduciair vermogensbeheerder.

De waarde van de onderliggende beleggingsfondsen zal fluctueren, bijvoorbeeld als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten. Het marktrisico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden (diversificatie), zoals is vastgelegd in de Strategische Asset Allocatie en de Beleggingsnota.

Na de economische terugval in coronajaar 2020, herstelde de wereldeconomie in 2021 in rap tempo. Mede met dank aan de ongeken- de stimuleringsmaatregelen - zowel monetair als fiscaal - van centrale banken en overheden. Dat resulteerde in oplopende bedrijfswinsten en spectaculaire stijgingen op de meeste aandelenmarkten. De recordregen op de beurzen gaf een vertekend beeld, want aandelenindices worden in toenemende mate gedomineerd door grote (tech) bedrijven, die het gemiddeld veel beter deden dan mkb-bedrijven die toch een groot deel van de wereldwijde economie uitmaken. De rendementen op

staatsobligaties, zowel van ontwikkelde landen als opkomende markten, bleven als gevolg van de oplopende rente ook in 2021 ver achter op die van aandelen en andere vermogenstitels als grondstoffen en vastgoed. Aandelen profiteerden niet alleen van de oplevende wereldeconomie maar dus ook van de nog steeds lage rente.

Hieronder wordt nader inzicht gegeven in de verdeling van de beleggingen naar bedrijfstak en regio per ultimo boekjaar. Voor de verdeling wordt gebruik gemaakt van beschikbare fact sheets van de (onderliggende) beleggingsfondsen.

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar aard:				
Participaties in vastgoedmaatschappijen	34.645	95,4	26.482	100,0
Indirect vastgoed (aandelen)	1.650	4,6	-	-
	36.295	100,0	26.482	100,0

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar regio:				
Europa	5.409	14,9	5.202	19,6
Noord Amerika	23.615	65,1	14.602	55,1
Global	-	-	39	0,2
Azië Pacific	5.666	15,6	5.508	20,8
Australasia	1.467	4,0	1.034	3,9
Opkomende landen	138	0,4	97	0,4
	36.295	100,0	26.482	100,0

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar bedrijfstak:				
Energie	8.238	4,2	4.931	3,1
Industrie	14.843	7,4	11.823	7,4
Technologie	47.494	23,9	33.332	21,0
Gezondheidszorg	16.615	8,4	12.226	7,7
Telecommunicatie	19.300	9,7	15.623	9,9
Basismaterialen	12.109	6,1	8.862	5,6
Financiële instellingen	33.476	16,9	22.583	14,3
Handel	36.689	18,5	32.965	20,8
Nutsbedrijven	4.423	2,2	3.948	2,5
Diversen	5.268	2,7	12.172	7,7
	198.455	100,0	158.465	100,0

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	18.874	9,5	15.443	9,8
Noord Amerika	75.222	38,0	56.464	35,6
Azië Pacific	14.565	7,3	10.835	6,8
Australasia	2.022	1,0	5.108	3,2
Opkomende landen	87.772	44,2	70.615	44,6
	198.455	100,0	158.465	100,0

Onderdeel van Marktrisico is dat de waarde van beleggingsfondsen fluctueren als gevolg van valutaschommelingen (waarde van beleggingen in vreemde valuta t.o.v. de euro). De omvang van het valutarisico wordt bepaald door het totaalbedrag

dat buiten de euro wordt belegd. SNPS maakt geen gebruik van derivaten om vreemde valuta posities af te dekken. In de onderliggende institutionele beleggingsfondsen waarin wordt belegd, kan wel gebruik worden gemaakt van valutaderivaten.

De vreemde valutapositie ultimo boekjaar is als volgt te specificeren:

	31-12-2021	31-12-2020
Koersen vreemde valuta ten opzichte van de euro		
Amerikaanse Dollar	42.532	17.688
Braziliaanse Reaal	5.417	3.388
Britse Pond	1.441	89
Hongkong Dollar	24.948	1.924
Japanse Yen	3.011	1.046
Zuid-Koreaanse Won	12.606	1.390
Canadese Dollar	945	319
Australische Dollar	1.199	262
Zwitserse Frank	358	931
Taiwanese Dollar	16.250	868
Chinese Yuan Renminbi	8.125	3.782
Indonesische Roepia	4.247	4.006
Indische Roepies	9.827	1.734
Mexicaanse Peso's	4.408	3.865
Maleisische Ringgit	3.911	2.459
Russische Roebel	3.609	3.316
Saoedi-Arabische Riyal	3.590	534
Thaise Baht	4.898	3.591
Zuid-Afrikaanse Rand	6.077	5.915
Overige vreemde valuta < 2%	16.769	12.940
	174.168	70.047

De waarde van de beleggingen in vreemde valuta per 31 december zijn gepresenteerd op basis van look (doorkijk) op het niveau van de onderliggende beleggingen van de institutionele beleggingsfondsen, waarin

binnen de beleggingsportefeuilles wordt belegd. Dit betreft een netto positie, wat inhoudt dat deze gesaldeerd zijn met eventuele valuta afdekkingen die binnen een beleggingsfonds plaatsvinden.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan marktpartijen die obligatieleningen uitgeven of banken waar deposito's worden geplaatst.

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld. Hieronder is een specificatie van de vastrentende waarden opgenomen verdeeld naar land/sector en vervolgens naar rating.

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar sector:				
Overheidsinstellingen	47.710	33,3	43.137	38,1
Beleggingsinstelling	813	0,6	-	-
Financiële instellingen	19.109	13,3	12.842	11,3
Handel	21.852	15,2	16.945	15,0
Basismaterialen	5.933	4,1	4.563	4,0
Industrie	14.983	10,5	9.276	8,2
Olie en gas	6.297	4,4	4.151	3,7
Nutsbedrijven	2.851	2,0	2.202	1,9
Technologie	4.770	3,3	3.711	3,3
Gezondheidszorg	4.594	3,2	3.105	2,7
Telecommunicatie	6.636	4,6	4.557	4,0
Andere instellingen	7.829	5,5	8.856	7,8
	143.377	100,0	113.345	100,0

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar regio:				
Ontwikkelde markten	108.597	75,7	84.746	74,8
Opkomende markten	34.780	24,3	28.599	25,2
	143.377	100,0	113.345	100,0

	31-12-2021		31-12-2020	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar rating:				
AAA	10.389	7,2	5.675	4,9
AA	11.644	8,1	6.798	6
A	18.666	13	12.032	10,6
BBB	35.063	24,5	26.698	23,6
BB	41.288	28,8	27.861	24,6
B	14.663	10,2	10.325	9,1
CCC	4.271	3	1.676	1,5
D	-	-	180	0,2
Geen rating	7.393	5,2	22.100	19,5
	143.377	100,0	113.345	100,0

Door Achmea Investment Management is de Composite Long Term Debt Rating gebruikt. Dit is van meerdere rating agencies (Standard & Poors, Moody's en Fitch).

Investerings in de Shell Groep:

De onderliggende institutionele beleggingsfondsen kunnen posities hebben in effecten Shell plc. SNPS is niet in staat om het beleggingsbeleid van de beleggingsinstellingen waarin wordt belegd op dit punt te beïnvloeden. Beleggingen door SNPS in effecten Shell zijn wettelijk begrensd tot maximaal 10% van de totale portefeuille. Ultimo 2021 was dit 0,03 % (2020: 0,10%) van de totale portefeuille.

Bewaarneming van effecten en securities lending:

SNPS heeft een onafhankelijk bewaarinstelling ('custodian') benoemd en ziet er tevens op toe dat

de beleggingen in de onderliggende beleggingsinstellingen 'bankruptcy remote' worden bewaard. Securities lending kan onderdeel uitmaken van het beleggingsbeleid van de onderliggende beleggingsinstellingen.

ii) Financiële risico's van toepassing op het pensioenfonds

Het pensioenfonds onderkent een aantal financiële risico's en deze risico's worden gemonitord door het Bestuur dat daarbij wordt ondersteund door het bestuursbureau. Periodiek worden de financiële risico's en daarvoor getroffen beheersmaatregelen gerapporteerd aan, en besproken in, het Bestuur van het pensioenfonds, als onderdeel van de reguliere risico rapportage over alle geïdentificeerde risico's. Onderstaand wordt een toelichting gegeven op een aantal van deze financiële risico's.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat SNPS op enig moment onvoldoende liquide middelen heeft om aan de lopende verplichtingen te voldoen. In de uitvoeringsovereenkomst tussen SNPS en Shell Nederland is vastgelegd dat Shell Nederland voorziet in de korte termijn liquiditeitsbehoefte van het pensioenfonds.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. De belangrijkste partijen hierbij zijn de herverzekeraars. De kredietwaardigheid van de belangrijkste tegenpartijen wordt continue door SNPS gemonitord. Ook Shell Nederland is een belangrijke tegenpartij van het pensioenfonds. De werkgever stort iedere maand voor alle deelnemers in SNPS de benodigde premie, waardoor SNPS het debiteurenrisico sterk heeft beperkt.

Verzekeringstechnisch risico (Overlijden en arbeidsongeschiktheidsrisico)

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG en heeft een credit rating A met een 'stable outlook' (Standard & Poor's). (Contract met ingang van 2021)

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Achmea Schadeverzekeringen N.V. Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. en Achmea Schadeverzekeringen N.V. hebben een credit rating A met een 'stable outlook' (Standard & Poor's). (Contract tot eind 2020)

iii) Niet-financiële risico's van toepassing op het pensioenfonds

Het pensioenfonds onderkent een aantal niet-financiële risico's en deze worden gemonitord door het Bestuur dat daarbij wordt ondersteund door het bestuursbureau. Periodiek worden de niet-financiële risico's en daarvoor getroffen beheersmaatregelen gerapporteerd aan, en besproken in, het Bestuur, als onderdeel van de reguliere risicorapportage over geïdentificeerde risico's. Onderstaand wordt een toelichting gegeven bij een aantal van deze niet-financiële risico's.

Zorgplichtrisico

SNPS draagt er zorg voor dat de beleggingen voldoen aan het bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet, in het bijzonder aan de "prudent person" regel en aan de eisen van zorgplicht.

Daarnaast monitort het Bestuur, ondersteund door het bestuursbureau, nauwgezet de communicatieprocessen en middelen richting de deelnemers. Ook worden deelnemers op jaarlijkse basis geattendeerd op hun gekozen Life Cycle profiel.

SNPS beoordeelt periodiek de samenstelling van de Life Cycle profielen en Life Cycle portefeuilles (doelwegingen en de verscheidene asset categorieën die worden gebruikt), en kan deze van tijd tot tijd aanpassen.

Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de externe dienstverleners onvoldoende gewaarborgd is. Vanwege het feit dat het pensioenfonds de administratieve uitvoering van de pensioenregeling en het vermogensbeheer heeft uitbesteed aan derde partijen, is het uitbestedingsrisico een van de belangrijkste risico's binnen het SNPS risicoframework.

Een belangrijk deel van de kritische IT systemen ligt bij derde partijen, waardoor het IT-risico in belangrijke mate een uitbestedingsrisico is. Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn, waardoor de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komen. Dit risico beperkt zich niet tot de IT-infrastructuur zoals in gebruik bij SNPS, maar omvat tevens de IT-infrastructuur bij de sponsor en de service providers van SNPS. Belangrijke sub-risico's bij uitbesteding zijn o.a. cyber risico en data privacy risico.

Het pensioenfonds beschikt ten aanzien van elke externe dienstverlener over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan de wettelijke regels op het gebied van uitbesteding. Met uitvoerende organisaties zijn nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren

diensten vastgelegd in een Service Level Agreement. Onder andere door middel van periodieke rapportages (waaronder ISAE 3402 type II rapportages, risicoverantwoordingsrapportages en Service Level Agreement rapportages) van de externe uitvoeringsorganisaties wordt het Bestuur in staat gesteld de risico's voor het pensioenfonds goed te monitoren.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende proces-inrichting dan wel procesuitvoering. Hier wordt onder andere verstaan het risico van onvoldoende doelmatige en/of onvoldoende doeltreffende processen op het gebied van pensioen-administratie, vermogensbeheer en financiële administratie. Dit risico, evenals de genoemde risico's betreffende uitbesteding en IT omgeving, worden onder meer gemitigeerd door adequate uitbestedingscontracten met SPN, APS en AIM en door het periodiek verkrijgen van assurance door middel van interne en externe audits.

Omgevingsrisico

Het risico dat de invloed van en ontwikkelingen bij onder andere de werkgever en aanspraakgerechtigden resulteren in conflicterende belangen met het pensioenfonds. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de invloed van ontwikkelingen in de financiële positie van de werkgever (leidend tot meesleepgevaar), het ontbreken van evenwichtige belangenbehartiging als gevolg van dominantie van de werkgever of dominantie van de door de werkgever benoemde bestuurders en de invloed van de werkgever op het beleid van het pensioenfonds.

SNPS streeft ernaar om adequaat te reageren op crisissituaties ten gevolge van ontwikkelingen in de omgeving van SNPS en bij Shell. De communicatie naar belanghebbenden en derden is daarop gericht. Het Bestuur, hierbij ondersteund door SPN, monitort de externe ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving, alsmede de impact hiervan op SNPS voortdurend.

Reputatierisico

Het risico dat de reputatie van het pensioenfonds verslechtert door een negatief beeld van het pensioenfonds onder stakeholders van het pensioenfonds zoals deelnemers, uitbestedingspartijen, regelgevende en toezichhoudende instanties of de sponsor. SNPS heeft een communicatiebeleid opgesteld en streeft ernaar alle betrokkenen proactief, volledig en op een begrijpelijke manier te informeren over alle zaken met betrekking tot SNPS en hun pensioen, die voor hen van belang zijn. Bij de uitvoering van dit beleid wordt de dialoog nagestreefd en wordt actief feedback gevraagd van (gewezen) deelnemers en hun nabestaanden en stakeholders.

Voor de uitvoering van het beleid wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de communicatiefaciliteiten van de service provider(s) en de Directie, alsmede de corporate faciliteiten in Shell. Het beleid wordt vastgesteld door het Bestuur van SNPS en de uitvoering daarvan valt onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur. Omdat de regeling een DC karakter heeft en de (gewezen) deelnemers diverse beleggingskeuzes biedt, maakt de zorgplicht een belangrijk onderdeel uit van het communicatiebeleid.

IT Risico

IT risico, bestaande uit Strategie- en beleid, beveiliging, beheersbaarheid, continuïteit Risico dat de IT-infrastructuur als in gebruik bij SNPS, de sponsor en haar service providers ontoereikend is waardoor de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komen. SNPS heeft haar uitgangspunten met betrekking tot IT en informatiebeveiligingsbeleid helder geformuleerd, gedocumenteerd en gecommuniceerd. Dit beleid is vastgelegd in het IT beleid document. Jaarlijkse check op relevantie IT beleid en 1 keer per jaar beleid op de bestuursagenda. Het door SNPS geformuleerde IT beleid moet ook als zodanig door haar uitbestedingspartners geaccepteerd en geïmplementeerd worden. Op periodieke basis 'toetst' SNPS dit in SLA gesprekken met haar uitbestedingspartners.

Integriteitsrisico

Het risico dat de integriteit van het pensioenfonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding, afgemeten aan wet- en regelgeving en maatschappelijke en door SNPS opgestelde normen. Hiertoe is onder meer voor SNPS een specifieke gedragscode opgesteld.

Juridisch risico

Het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie van het pensioenfonds, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. De juridische afdeling van SPN monitort

doorlopend veranderingen in wet- en regelgeving en informeert en adviseert het Bestuur op een proactieve wijze. Voor contracten die het pensioenfonds met derden heeft.

Vaststelling van de jaarrekening door het Bestuur

Het Bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft de jaarrekening 2021 vastgesteld per 1 juni 2022.

Namens het Bestuur,

M.J. ten Brink, voorzitter bestuur

B.C. Koch

A.K. Kroeze

B.N. de Mönnink

N. van der Toorn

K. Yildirim

M.P. van 't Zet

Den Haag, 1 juni 2022

An aerial photograph of a vineyard during harvest. A blue tractor is positioned in the center, moving through rows of grapevines. Numerous yellow and blue harvest baskets, filled with dark grapes, are scattered across the vineyard floor. A person wearing a red shirt is visible in the lower right corner, working in the vines. The text 'Overige gegevens' is overlaid in large white letters on the bottom left of the image.

Overige gegevens

1) Actuariële verklaring

Opdracht

Door Shell Nederland Pensioenfonds Stichting te Den Haag is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmederkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Triple A – Risk Finance Certification B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 3.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 150.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de

uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendeekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel

beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed, omdat het aanwezig eigen vermogen hoger is dan het vereist eigen vermogen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

drs. H.C.J. Veerman AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V.

Amsterdam, 1 juni 2022

2) Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2021 van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (hierna ook wel het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting voert als ondernemingspensioenfonds twee beschikbare premieregelingen uit voor werknemers van Shell plc. Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft Shell Pensioenbureau Nederland

B.V. aangesteld als directeur van het pensioenfonds. Het vermogensbeheer en pensioenbeheer van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners, te weten Achmea Investment Management B.V. respectievelijk Achmea Pensioenservices N.V. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij beginnen met het bepalen van de materialiteit en het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Materialiteit

Materialiteit	€ 3,8 miljoen
Toegepaste benchmark	1,0% van de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers per 31 december 2021 (afgerond).
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat beschikbaar is voor (het inkopen van) pensioenaanspraken voor de individuele deelnemers. De voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers is een directe afgeleide van de beleggingen voor risico deelnemers van de betreffende regelingen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 194 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een ondernemingspensioenfonds. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de technische voorzieningen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van iedere wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij identificeren en schatten risico's in op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk risicomanagement van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn (fraude) risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen. Verder hebben wij schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel

belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen, zoals toegelicht in de paragraaf 'Specifieke grondslagen', '6. Technische voorzieningen' en '8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten' in de jaarrekening. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen'.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders), de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisaties.

Uit onze evaluatie van het risico op mogelijke doorbreking van interne beheersmaatregelen of andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en

regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het lezen van notulen, het kennisnemen van compliance rapporten en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Het bestuur heeft een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende 12 maanden. Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen

in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen serieuze bedreiging van de continuïteit geïdentificeerd voor de komende 12 maanden. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Waardering en toelichting van beleggingen voor risico deelnemers

Risico

De beleggingen voor risico deelnemers (verder: de beleggingen) zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (genoteerde marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet (beurs)genoteerde beleggingsfondsen.

De posities in niet-(beurs)genoteerde beleggingsfondsen kennen inherent een waarderingsonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente, niet-gecontroleerde rapportages van de fondsmanagers. Voor de posities in beleggingen met genoteerde marktprijzen schatten wij het risico op een materiële fout lager in, mede omdat de beleggingen bestaan uit effecten en deelnemingsrechten waarvoor een genoteerde prijs op een actieve markt beschikbaar tot stand komt en derhalve de schattingsonzekerheid beperkt is.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragraaf 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in toelichting '1. Beleggingen voor risico deelnemers'. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2021 voor € 58 miljoen is belegd in een niet-beursgenoteerd beleggingsfonds dat belegt in vastrentende waarden.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan de relevante verslaggevingsvereisten.

Waardering en toelichting van beleggingen voor risico deelnemers

Onze controleaanpak	Bij de controle van de beleggingen hebben wij gebruik gemaakt van de werkzaamheden van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de beleggingen, rekening houdend met omvang en risicoprofiel van de beleggingen, en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een kwaliteitsreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan. Door deze werkzaamheden, gecombineerd met de hierna beschreven werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2021. • De waardering van belangen in (beurs)genoteerde beleggingsfondsen, waarvoor wij hebben vastgesteld dat er een actieve markt bestaat, hebben wij zelfstandig afgestemd met de prijsbron. Voor beleggingsfondsen is sprake van een actieve markt als de intrinsieke waarde dagelijks wordt gepubliceerd en deze intrinsieke waarde de basis is voor dagelijkse toe- en uittreding door (institutionele) beleggers. • Voor de positie in het niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen hebben wij de aansluiting vastgesteld met de gecontroleerde jaarrekening 2021. Wij hebben vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van beleggingen per 31 december 2021 en de gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico

De technische voorzieningen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. Deze bestaan uit de IBNR-voorziening, de nabestaandenvoorzieningen (levenslang en tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen), de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid voorziening en de voorziening toekomstige uitvoeringskosten. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering van de nabestaandenvoorzieningen is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds (vermenigvuldigingsfactoren voor sterftekanssen). Deze veronderstellingen hebben bijzondere aandacht gehad in onze controle.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de technische voorzieningen beschreven in de paragraaf 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in paragraaf 'Schattingwijzigingen' en in toelichting '6. Technische voorzieningen' en '8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten'. Uit deze toelichtingen blijkt dat (schatting)wijziging heeft plaatsgevonden door wijziging van de UFR methode. Volgens deze toelichtingen zijn de technische voorzieningen hierdoor € 420 duizend hoger uitgekomen.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Onze controleaanpak	Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaire van het pensioenfonds. De certificerend actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaire de planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2021. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur en de toereikendheid van de voorziening toekomstige uitvoeringskosten. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de technische voorzieningen per 31 december 2021. Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn alsmede de uitkomsten van het meest recente actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaire. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij een eigen actuariële specialist betrokken en specifiek de uitkomsten van de door de het pensioenfonds uitgevoerde analyses op de ervaringssterfte en de toekomstige uitvoeringskosten beoordeeld. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2021 of de toelichtingen van de technische voorzieningen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader

is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De niet-uitvoerende bestuurders hebben als taak het beoordelen van de financiële informatieverschaffing door het pensioenfonds.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de

effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. S.B. Spiessens RA

Den Haag, 1 juni 2022

BIJLAGE 1: Verloopstaat deelnemers

BRUTO PENSIOENREGELING	2021	2020
Deelnemers		
Stand vorig boekjaar	3.150	2.975
Nieuwe toetreding	273	313
Ingang CVP	-	-1
Overlijden	-	-
Premievrij door uit dienst	-196	-137
Overige oorzaken	-	-
	77	175
Stand einde boekjaar	3.227	3.150
Gewezen deelnemers		
Stand vorig boekjaar	598	498
Ingang CVP	-3	-2
Premievrij door uit dienst	196	137
Waardeoverdracht	-48	-35
Overlijden	-1	-
Hertoetreding	-7	-
Vervallen	-1	-
	136	100
Stand einde boekjaar	734	598
Pensioentrekkenden		
Stand vorig boekjaar	13	11
Ingang CVP	3	3
Ingang nabestaandenpensioen	-	-
Beëindiging wezenpensioen	-	-1
	3	2
Stand einde boekjaar	16	13
Aantallen per ultimo boekjaar in de CVP regeling		
Deelnemers	64	42
Gewezen deelnemers	-	1
Pensioentrekkenden	8	5
Stand einde boekjaar	72	48

NETTO PENSIOENREGELING	2021	2020
Deelnemers		
Stand vorig boekjaar	4.053	4.299
Nieuwe toetreding	155	221
Ingang pensioen	-11	-3
Overlijden	-2	-10
Premievrij gemaakt door uitdienst	-414	-453
Overige oorzaken	-	-1
	-272	-246
Stand einde boekjaar	3.781	4.053
Gewezen deelnemers		
Stand vorig boekjaar	1.541	1.167
Ingang CVP	-48	-38
Ingang pensioen niet CVP	-	-
Overlijden	-3	-3
Premievrij gemaakt door uitdienst	414	453
Waardeoverdracht	-1	-
Afkoop emigratie / klein pensioen	-26	-25
Overige oorzaken	-5	-13
	331	374
Stand einde boekjaar	1.872	1.541
Pensioentrekkenden		
Stand vorig boekjaar	153	95
Ingang CVP	59	41
Overlijden	-1	-1
Ingang nabestaandenpensioen	4	23
Afkoop emigratie / klein pensioen	-2	-2
Expiratie wezenpensioen	-1	-3
	59	58
Stand einde boekjaar	212	153
Aantallen per ultimo boekjaar in de CVP regeling		
Deelnemers	1.038	911
Gewezen deelnemers	1	-
Pensioentrekkenden	159	100
Stand einde boekjaar	1.198	1.011

BIJLAGE 2: Bestuur, medezeggenschap, uitvoering en toezicht

De informatie die hierna over bestuur, uitvoering, verantwoording en toezicht wordt gegeven heeft betrekking op het verslagjaar 2021.

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

In Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS, het Pensioenfonds) is in 2013 een pensioenregeling ondergebracht van maatschappijen van de Shell Groep die tot het Pensioenfonds zijn toegetreden. Sinds 1 januari 2015 is sprake van uitvoering van twee pensioenregelingen door SNPS; een pensioenregeling voor de opbouw van bruto pensioenaanspraken tot een fiscale inkomensgrens van € 95.219 (niveau 2021) en een pensioenregeling voor de opbouw van netto pensioenaanspraken boven de fiscale inkomensgrens. Deze netto pensioenregeling wordt uitgevoerd voor zowel deelnemers die bruto pensioen opbouwen in SNPS als deelnemer die bruto pensioen opbouwen bij het andere Shell pensioenfonds in Nederland, Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF). SNPS wordt bestuurd door een bestuur in de vorm van een one tier board met niet-uitvoerende bestuurders (interne toezichthouders) en uitvoerende bestuurders. Dit model wordt in de Pensioenwet het omgekeerd gemengd model genoemd. Daarnaast is er een Verantwoordingsorgaan waarin de werkgever en deelnemers zijn vertegenwoordigd.

Bestuur

Het Bestuur bestaat uit zeven leden:

- Een onafhankelijk Voorzitter die geen vertegenwoordiger is van de belanghebbenden bij SNPS;
- twee werkgeversvertegenwoordigers (leden A);
- twee werknemersvertegenwoordigers (leden B)
- twee uitvoerende bestuursleden (leden D)

Bestuurders C als vertegenwoordigers van pensioengerechtigden worden benoemd zodra het aantal pensioengerechtigden tien procent of meer bedraagt van de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden in SNPS gezamenlijk. Op dit moment is dit nog niet het geval. Benoeming van Bestuurders C zal te zijner tijd plaatsvinden door het bestuur op voordracht van de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden (leden C) in het Verantwoordingsorgaan. De onafhankelijk Voorzitter wordt benoemd door Bestuurders A en B (en C) op voordracht van de Bestuurders D. De Bestuurders A worden benoemd door het bestuur op voordracht van Shell Nederland. De Bestuurders B worden benoemd door het bestuur op voordracht van de centrale ondernemingsraad van Shell in Nederland. Bestuurders D worden bij meerderheidsbesluit benoemd door de bestuurders A en B (en C), na overleg met Shell Nederland. Bij het vervullen van hun taak dienen de leden van het bestuur ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden van het Pensioenfonds zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

De niet-uitvoerende bestuursleden zijn met name verantwoordelijk voor het bepalen van het (strategische) beleid van SNPS en het houden van toezicht op de uitvoering daarvan door de uitvoerende bestuurders. Het uitvoerend deel van het bestuur bestaat uit twee beroepsbestuurders, die in dienst zijn van Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN). De uitvoerende bestuurders zijn niet directe vertegenwoordigers van de belanghebbenden bij het pensioenfonds. De uitvoerende bestuurders zijn verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en de dagelijkse operationele uitvoering.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het VO van SNPS kent twee werkgeverszetels (Leden A) en vier werknemerszetels (Leden B). Het VO geeft jaarlijks achteraf een oordeel over het door het bestuur vastgestelde beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en ook over beleidskeuzes voor de toekomst, een en ander in overeenstemming met het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Het VO heeft ook adviesrechten.

In het VO wordt de werkgever door twee leden en worden de werknemers door vier leden vertegenwoordigd. De leden van het VO worden benoemd door het bestuur. De vertegenwoordigers van de werkgever (leden A) worden benoemd op voordracht van Shell Nederland. De vertegenwoordigers van de deelnemers (leden B) worden benoemd rechtstreeks na verkiezing door de deelnemers. Bij deze verkiezing draagt het bestuur een kandidaat voor op voordracht van de centrale ondernemingsraad van Shell in Nederland.

Wanneer het aantal pensioengerechtigden in de toekomst tien procent of meer komt te bedragen van de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden zullen ook twee vertegenwoordigers van pensioengerechtigden (leden C) worden benoemd door het bestuur rechtstreeks na verkiezing door de pensioengerechtigden. Bij deze verkiezing draagt het bestuur een kandidaat voor op voordracht van door het bestuur aangewezen organen of instellingen die representatief geacht kunnen worden voor de pensioengerechtigden.

Directie

Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN) is de statutaire Directeur van het pensioenfonds. SPN ondersteunt het bestuur en adviseert het bestuur over het pensioenbeleid. Ook ondersteunt SPN het bestuur bij het toezicht op de externe dienstverleners aan wie het voeren van het pensioenbeheer en het vermogensbeheer zijn uitbesteed, en ook op het terrein van risicobeheersing, pensioenadministratie en deelnemerscommunicatie. SPN heeft een Raad van Commissarissen bestaande uit twee personen die zijn benoemd door de aandeelhouder. De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van en de uitvoering door de Directie en op de algemene gang van zaken, waaronder de interne controle, en daarnaast de Directie van SPN van advies te dienen. Voor deze dienstverlening aan SNPS is een Service Agreement gesloten met SPN. SPN is een vennootschap behorende tot de Shell Groep.

Pensioenbeheer en vermogensbeheer

Achmea Pensioenservices N.V. is door het bestuur aangesteld voor het uitvoeren van de pensioenadministratie, het uitvoeren van de pensioencommunicatie, de beleggingsadministratie (unit administratie) en het verrichten van de financiële administratie van SNPS.

Achmea Investment Management B.V. (AIM) is door het bestuur aangesteld voor het adviseren over, en het inrichten van, de Life Cycle profielen en Life Cycle portefeuilles en het voeren van het vermogensbeheer.

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)

De taak van DNB omvat onder meer toezicht op de Statuten, de Reglementen en de Uitvoeringsovereenkomst van het Pensioenfonds met de werkgever, toezicht op de financiële en actuariële opzet van het Pensioenfonds en een betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets van de kandidaat-bestuursleden van het Pensioenfonds. Voorts worden de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) en de uitvoering daarvan, de jaarstukken en overige relevante bescheiden van het Pensioenfonds door DNB beoordeeld.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM houdt toezicht op het gedrag van het Pensioenfonds ten aanzien van de wettelijk verplichte informatieverstrekking. Doel van die informatie is het verhogen van het bewustzijn over de individuele pensioenvoorziening, zodat (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden een goed inzicht kunnen krijgen in hun pensioen.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris geeft jaarlijks een verklaring af of het Pensioenfonds heeft voldaan aan de eisen als bedoeld in artikel 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hiertoe worden alle door de certificerend actuaris noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

Onafhankelijke accountant

De onafhankelijke accountant geeft jaarlijks een controleverklaring af bij de door het Pensioenfonds gepubliceerde jaarrekening en bij de jaarlijkse DNB-staten. Hieraan voorafgaand worden alle hiertoe door de onafhankelijke accountant noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

BIJLAGE 3: Personalia en benoemingen

Personalia van bestuurders per 1 jun 2022.

Benoemingen vanaf 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2022.

BESTUUR

ONAFHANKELIJK VOORZITTER

dhr. M.J. ten Brink (1960), voorzitter

Beroep	Directeur/eigenaar Invea Advies
Relevante nevenfuncties	Voorzitter Bestuur bij Stichting Shell Pensioenfonds
Eerste benoeming	1 juli 2020
Afloop huidige termijn	1 juli 2024

dhr. G.J.A. Louw (1952), (tot 1 juli 2020)

BESTUURDERS A

B.N. de Mönnink (1973)

Beroep:	Finance Manager Projects and Integrated Gas bij Shell International Exploration and Production B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	8 november 2020
Afloop huidige termijn:	8 november 2024

Dhr. P.M. Westgeest (1951), (tot 8 november 2020)

B.C. Koch (1982)

Beroep:	Information Risk Management Risk Advisory Manager Non-Operated Ventures bij Shell Information Technology International B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	1 oktober 2019
Afloop huidige termijn:	1 oktober 2023

BESTUURDERS B

Mw. N. van der Toorn (1982)

Beroep:	Indirect Tax Lead, Global Businesses bij Shell International B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	1 april 2016
Afloop huidige termijn:	31 maart 2024

A.K. Kroeze (1987)

Beroep:

Product Line Manager Network Site
Integration & Wet Stock Management
bij Shell Downstream Services
International B.V.

Relevante nevenfuncties:

Geen

Eerste benoeming:

23 mei 2018

Afloop huidige termijn:

23 mei 2022

BESTUURDERS C

Nog niet van toepassing

BESTUURDERS D (UITVOERENDE BESTUURDERS)**K. Yildirim (1967)**

Beroep:

Algemeen Directeur bij Shell Pensioenbureau

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Bestuur bij Stichting Steunfonds

Patent;

Lid Klantenraad bij Achmea Pensioenservices B.V.;

Lid Bestuur Pensioenfederatie;

Lid Commissie Nieuw Pensioencontract Pensioenfederatie;

Lid Stichtingsraad Netspar;

Voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank Regio
Den Haag

Eerste benoeming:

1 mei 2018

Afloop huidige termijn:

1 mei 2022

M.P. van 't Zet (1972)

Beroep:

Senior Legal Counsel and Compliance Officer
bij Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Bestuur bij Stichting Steunfonds

Patent;

Lid Commissie Pensioenzaken bij Pensioenfederatie;

Lid Strategiegroep Europa bij de Pensioenfederatie;

Lid Multinational Advisory Group PensionsEurope;

Docent Stichting Pensioenopleidingen

Eerste benoeming:

1 mei 2018

Afloop huidige termijn:

1 mei 2022

VERANTWOORDINGSORGAAN

LEDEN A

H.A.E. Huijbens (1964), voorzitter (tot 1 januari 2022)

F. Koopman (1982) (tot 25 maart 2022)

Mw. C.J.H. Hes (1966), voorzitter (vanaf 1 januari 2022)

Mw. M.L.M. den Ouden (1986) (vanaf 25 maart 2022)

LEDEN B

H.J. van Gulik (1966)

Mw. M.A. Verbeek (1972) (tot 2 september 2021)

G. Poolman (1969)

Mw. I. Spaanderman (1983) (vanaf 2 september 2021)

V.N. Vertregt (1991)

LEDEN C

Nog niet van toepassing

DIRECTEUR

Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

DIRECTIE

Dhr. K. Yildirim, algemeen directeur

Dhr. M.P. van 't Zet, directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Dhr. R.D. Hickman (1966), voorzitter

Dhr. E.J. van der Maas (1968)

ACTUARIS

Triple A Risk Finance Certification B.V.

ACCOUNTANT

Ernst & Young Accountants LLP

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

Postbus 65
2501 CB Den Haag
Nederland

Email: info@shellpensioen.nl
Internetsite: www.shellpensioen.nl

Handelsregister 57840431
Den Haag no.
BTW no. NL852759290B01